RADIO EUROPA LIBERĂ

Ion HALMAGHI

Problema acestui post de radio a fost obiectul unor minuțioase analize și discuții, de redacție, la ziarul nostru, fără nicio grabă de a lua atitudini critice sau polemice în această problemă. Astăzi, mă simt dator să fac câteva comentarii personale, care sunt complimentare la cele pe care le-am făcut în revista D R U M (an.XVII, Nr.3-4, 1981), în legătură cu cartea lui Monica Lovinescu: "Unde Scurte".

Toate informațiile care vin din România, subliniază valoarea și importanța emisiunilor românești. Acestea sunt ascultate cu interes și ele reprezintă o sursă vie, bogată și variată de documentare asupra realităților din lumea liberă. Prin informațiile transmise, prin unde, cei din țară au acces la ceea ce se întâmplă dincolo de granițele sărmuite ale lagărului socialist. In felul acesta, ei au o orientare în problemele internaționale și pot cu mai multă justețe să evalueze realizările și programele comuniste. Au criterii de evaluare cu perspective mai largi, mai cuprinzătoare. Acesta este aspectul pozitiv și deosebit de important. Nu este însă cel mai important, pentrucă în ultimii ani contactul cu occidentul a fost intensificat pe calea celor mai sofisticate metode, pe care sunt sigur că nici cei dela Europa Liberă nu le-au identificat. (Mi-am dat seama de acest lucru, și din cartea lui Monica Lovinescu).

Marele necaz, însă, cu secția românească dela Europa Liberă este altul. Cei de acolo, au neglijat și continuă să neglijeze manifestările și activitățile exilului românesc. S'au limitat să transmită doar realizări parțiale. Insă, exilul românesc are comunități numeroase, unele largi, are reviste, instituții de tot felul, formații ideologice variate, personalități active și creatoare, care, privite în totalitate, din perspectiva întregului național, reprezintă o forță morală și spirituală impresionantă. Actele de prezență ale acestui exil românesc ar reprezenta, pentru cei din țară, cele mai solide și ireductibile temeiuri spirituale de rezistență, de polarizare a energiilor sufletești cele mai profunde, într'o conștiință românească, vie, lucidă și salvatoare.

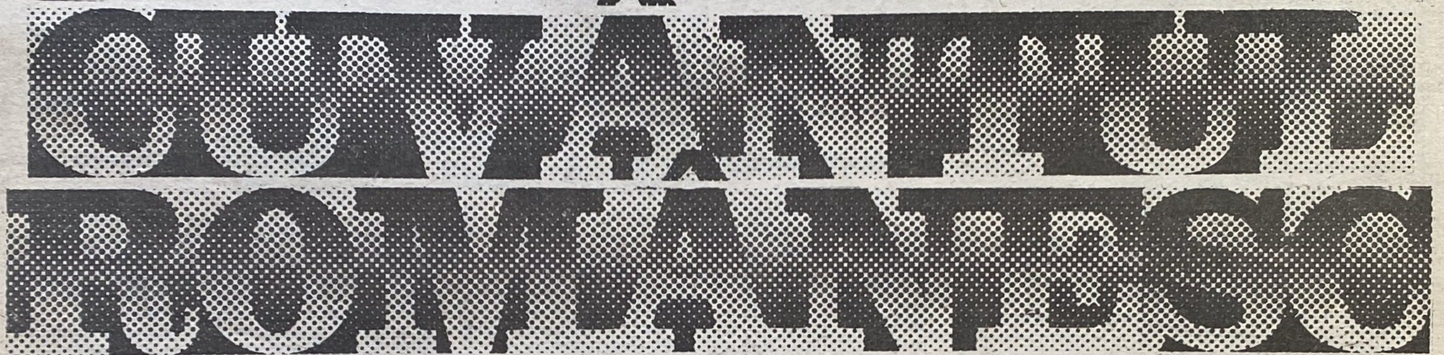
Firește, românii din lumea liberă, au orientări, tendințe și poziții ideologice variate, pluralistice. Dar, tocmai acesta este farmecul și valoarea frământărilor din exil; mărturisirea credințelor și promovarea idealurilor într'o atmosferă de libertate. Exilul românesc este viu și adulmecă tărâmurile idealurilor celor mai frumoase, în încercarea sa de a desfunda drumurile viitorului, în care poporul român să fie scos din lanțurile robiei marxiste. Acest exil românesc, cel autentic nu este cunoscut în țară. Această lipsă de cunoaștere, este un mare păcat. Păcat pe care l-au săvârșit și-l săvârșesc încă cei dela Europa Liberă. Ei s'au străduit să lărgească și să facă mai flexibilă rigiditatea unor directive generale, în cadrul cărora nu era posibil să fi fost refuzată o documentare reală, obiectivă, nu apologetică, asupra exilului românesc. Căci în confruntarea de azi, dintre occident și lagărul socialist, românii din lumea liberă sunt o artilerie grea, de mare calibru ideologic, absolut indispensabilă.

De ce ar fi refuzat conducerea, dela Europa Liberă, să se facă un jurnalism corect, obiectiv, și autentic, dacă acest

Continuare in pag. 4

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 7 Nr. 71-MARTIE-1982 PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

SALVAREA FEȚEI

Eugen BÂRSAN

Cine-ar vrea să fie în pielea liderilor din spațiul Imperiului roșu Ruso-Sovietic? Zilele de azi ne arată mai mult ca oricând că acești lideri se zbat în eforturi extraordinare ca să salveze fața comunismului. O situație nespus de jalnică și de revoltătoare când vedem încă o dată, că între foarte gravele probleme de mizerie ale supușilor și marea problemă "fața partidului", ultima are prioritate. Am putea califica un asemenea lucru altcum decât demență? Cred că, nu! Iar pentrucă am pomenit de o stare nesănătoasă s'o definim. Demența este ultima stare pernicioasă a unui inveterat. Și e mai mult decât groaznic când o parte din lume a căzut victimă demenței. E clar că nici un om cumsecade nu poate tăgădui, că atunci când privim la lumea din spațiul comunist ceea ce ne izbește vederea sunt două lucruri: suferința umană și demența politică. Foarte strâns legate una de alta.

Eforturile de salvare a feței comunismului sunt duse pe tema: nici Sovietele, nici sistemul comunist nu sunt vinovate de falimentul general, ci lipsa de "solidaritate" cu Sovietele, și incapacitatea unora de a fi "adevărați" comuniști. Nu știm la cine mai pot prinde asemenea argumente, când este atât de clar că ce iese din gura corifeilor comuniști nu mai poate avea credibilitate. Fiindcă este suprasprobat că totul este speculație. Un lucru care nu ne poate duce la nici un fel de mirare, dacă suntem în stare să ne dăm seama că speculația cea mai ordinară e un element de bază al ideologiei. Ea e cuprinsă în faptul că esența comunismului e ura pentru cei ce au și nu dragostea pentru cei ce n'au. Iar această ură trebue să fie întruchipată într'un regim despotic.

Nu vedem cum or mai putea Sovieticii salva fața comunismului care e în fapt propria lor "față", când șandramaua comunistă a început să se dărâme. Exemplu, Polonia. In zilele când s'a anunțat moartea lui Stalin, omenirea întreagă a simțit o profundă ușurare. Iar de-atunci încoace, comunismul a luat-o la vale. Evident că haosul în care el a aruncat globul nu se poate clarifica la moment, dar, mai ales acum, senzația că i-a sunat "începutul sfârșitului" e clară. Ideologia comunistă a ajuns să fie un

Continuare in pag. 3

PERICOLUL COMUNISMULUI ELASTIC

Alexandru BERCEANU

Comunismul este o caracatiță monstruoasă cu un indefinit număr de tentacule, din care pot fi smulse oricâte, pentrucă altele cresc la loc. Nici eurocomunismul lui Berlinguer și contra-artagul Moscovei, sau moartea dictatorului ideologic osificat, Suslov, nu sunt evenimente îmbucurătoare, pentrucă atât întinderea ideologică prin Gramsci, care de fapt nu e nici una, după cum nici întinderea Kremlinului printr'o nouă generație de adolescenți sovietici între 50 și 60 de ani, în plină putere, nu ar însemna decât învigorarea prin mici subterfugii sau circumstanțe a celui mai cumplit călău al sufletului omenesc, care este comunismul, acelaș din China revoluțiilor culturale, până pe malurile Tibrului sau al Dâmboviței. Cu hingheri tineri sau bătrâni ca vârstă, răul comunist fără nicio vârstă, care constă în a teroriza lumea prin alimentarea cu toate mijloacele imaginabile și inimaginabile a "insurecției totale împotriva naturii, duce spre definitiva domnie a morții sufletești pe această planetă, care sub aspectul ei cel mai specific, al ființei umane, urmează să devină la fel de lucie, rece și sterilă ca luna în realitatea ei astrofizică.

In orice deghizare, națională sau internațională, leninist sau gramcist, titoist, maoist, Dumnezeu-Popescu sau Eleno-Ceausist, cu Jaruselski sau Gomulka, cu Marchais sau Berlinguer, fie el franțuzesc, nemțesc, unguresc, bulgăresc, albanez sau polinezian, comunismul face același lucru, după aceeași schemă, adică îmbolnăvește umanitatea de o leucemie morală care ajunsă la metastază transformă genul uman în altă specie decât aceea care s'ar mai putea numi "specia om". Acesta urmează să fie "omul nou", "omul nou comunist", pe care îl vedem cu pâinea și cuțitul în mână în toți roboții comunismului "real", deci ajuns la putere, în indiferent ce parte a lumii, și la care nu mai descoperim diferențierile specifice care există între neamuri, societăți, culturi. Intre Ceaușescu și Marchais nu se mai văd deosebirile dintre un "francez" și un "român", sau între oricare dintre ei și un extra-european, așa că nu există nicio deosebire între un Marchais, Ceaușescu, sau Ho-Chi-Minh, chiar dacă fiecare din ei are câte un mijloc de comunicare definit, numit până la comunism "limbi", dar pe care abstracția ideologică extra-umană le usucă.

Se pare că obsesia comunistă generală este zona "subterană" a existenței și a lumii fizice. Cosmosul redus al orașului este mediul de proliferare mai facilă a morbului comunist, ca și al crimei în genere, pentrucă oferă ascunzișuri și molipsiri conspirative ușoare. De aceea comunismul aduce moartea în țărani, nu în burghezi, și nu ajunge la maximum de putere dacă nu ucide starea țăranilor, cum se vede în Polonia, țară în care poporul se mai sbate pentrucă mai are țărani cu gospodării omenești nu de colonie animală. In această sete de subteran trebue să găsim semnificația unui simbol al comunismului instaurat, și care este "metropolitanul". Zeci de ani "gara principală" a metropolitanului din Moscova a fost un loc de pelerinaj al adepților comunismului din lumea întreagă și metropolitanul a rămas un fel de ideal comunist. Bine înțeles pelerinajul la "gara principală" era precedat de pelerinajul la mumia lui Lenin. Deci cultul morții și al subteranului. Lumea unor orașe cu metropolitan ca Londra, Berlin, Paris, Madrid, nu avea cum să aspire politic la așa ceva, pentrucă metropolitanele burgheze n'au forță de simbol și sunt exclusiv funcționale. Dar Moscova făcuse din metropolitan un mit comunist, un simbol al comunismului ajuns la putere, așa că după satelizarea unor țări, mitul a fost preluat de noii-desvoltați, și la București se face acum un metropolitan, în ciuda subsolului nefavorabil, după cum și la Sofia nu se lasă mai prejos, mai ales că are și mumia națională, a lui Dimitrov.

Iată însă că pentru a mai încălzi atmosfera glacială a primei adunări a succedaneului Parlament din Varșovia, adunat pentru prima oară după 13 Decembrie 1981, Jaruselski anunță fericirea de mâine a Poloniei: se va construi un metropolitan la Varșovia. Cu alte cuvinte: tot dezastrul actual se datorează faptului că Polonia nu mai avea un "ideal", și ce ideal mai mare poate să fie decât acela al "umblării pe sub pământ"? Simbol al conspirației comuniste mondiale, "metropolitanul" a apărut în plină noapte poloneză, parcă smuls de nu

Continuare in pag. 3

editorial

CEAUŞESCU ŞI PACEA LUMII

Amestecul lui Ceaușescu în problema curentă, mondială a păcii este ridicolă și infructuoasă. Nici poziția lui geopolitică, nici calitățile sale personale nu-i legitimează intervențiile pe care le face, ca o obsesie de natură patologică, în permanență, în legătură cu dezbaterile asupra păcii din lume. Toate declarațiile lui Ceaușescu nu au decât un singur obiectiv: să-l mențină pe o platformă de ecou internațional. Nici una din aceste declarații nu aduce nicio contribuție efectivă, căci nu este nici originală, nici nu oferă șanse de polarizare a celor interesați.

În condițiile istorice de azi, Rusia Sovietică și lumea Sateliților săi, reprezintă singurul segment de popoare cu o agresiune ideologică, fundată pe principiul dominației mondiale prin marxism și leninism. După peste 35 de ani dela terminarea războiului mondial, pacea lumii nu a putut fi încheiată, nu cu adversarii, ci pacea între "foștii aliați". Rusia Sovietică a sabotat toate eforturile de a se stabili o pace în lume, din 1945 și până astăzi.

Până în 1964, guvernul comunist dela București a făcut parte din sabotajul păcii ordonat de Moscova. Era perioada în care relațiile cu țările occidentale erau socotite la București, ca o crimă politică, și închisorile din România erau supra aglomerate de deținuți politici, care erau etichetați ca "agenți ai imperialiștilor anglo-americani". Numai din 1964 guvernul dela București a reluat legăturile cu lumea apuseană și Statele Unite.

Intrarea comunistilor români în sfera internațională a politicii a fost desemnată prin strategia Moscovei de a continua sabotajul păcii. Partea care îi revenea lui Ceaușescu, în această strategie, era să creeze confuzii și să distragă atenția adversarilor Moscovei.

Întâi, Ceaușescu s'a plasat pe o aparentă poziție de independență prin asta urmărind să promoveze ideea că monolitul sovietic este amenințat cu destrămarea. O confuzie prin care occidentalii ar fi mizat pe o desfășurare graduală a dezmembrării lagărului socialist și politica de "detente" ar încuraja viitoare dislocări din blocul socialist. Prin această politică de "detente", occidentalii au fost distrași dela cele ce se întâmplau în Rusia Sovietică: o înarmare militară care nu cunoscuse astfel de proporții în istoria lumii. Este, oare, posibil ca Ceaușescu să nu fi fost avizat de planurile de înarmare gigantice ale Moscovei ? Noi nu credem, pentrucă în "mitingurile" Pactului militar dela Varșovia, comuniștii români aveau multiple împrejurări prin care să intercepteze obiectivele și activitățile militare sovietice. Totuși, Ceaușescu continua și continuă să vorbească de "pace" să facă "apeluri și propuneri de pace", deși primește armament de producție sovietică și știe că lumea occidentală nu este nici agresoare, nici militaristă și nici imperialistă. Numai Sovietele (inclusiv România comunistă) sunt obsedate să cucerească lumea (și astăzi agenții guvernului dela București alcătuiesc liste complecte cu românii din America și Canada, pentru eventualitatea de viitor, în care ar putea să-i urmărească pentru activitățile lor-dacă Sovietele ar birui într'un viitor război).

În această situație, pretinsa politică de pace a lui Ceaușescu devine ridicolă, absurdă și contradictorie. Ea a fost desemnată să servească numai interesele Moscovei, al cărui instrument s'a făcut Ceaușescu, nu accidental ci deliberat, conștient și fără rezerve, pe linia partidului comunist, creația integrală a Moscovei.

George BĂLAŞU

Mesajul regal de Anul Nou

Cu ocazia Anului nou 1982, Regele Mihai a adresat un mesaj "fraților de pribegie" aflați în Exil, adică tuturor celor ce și-au părăsit țara în condițiile vitrege cunoscute, fără a se mai adresa, de data aceasta, "românilor și româncelor" din interiorul țării, așa cum eram obișnuiți cu mesajele regale precedente. Nu este nimic rău în treaba aceasta. Regele se află în Exil și se adresează românilor din Exil, pe care îi vrea uniți și solidari.

În acest mesaj se aduce o critică Diasporei române "care nu s'a lăsat însuflețită de spiritul frăției, iar dezbinările ei nu întăresc desigur nici moralul protestatarilor din Țară, nici răsunetul cauzei românești în lumea liberă".

Sunt îndeobște cunoscute dezbinările între românii din Exil, și nu trebuesc excluse unele "influețe" care acționează puternic pentru realizarea și întreținerea acestor dezbinări. Temele dezbinărilor pot fi rezumate astfel:

(1) unii români nu acceptă o colaborare cu cei ce au participat la realizarea "actului dela 23 August 1944", partide sau persoane, considerând acest act ca antinațional. În lipsa unor "clarificări de roluri", de către supraviețuitorii actului din August 1944, problema rămâne deschisă, dar asta nu înseamnă că trebue abandonată lupta pentru dezrobirea Neamului românesc.

(2) alții nu acceptă a colabora cu "totalitarii", noțiune apărută de curând în limbajul unei anumite părți din Exil. Noțiunea "totalitari" nu este clarificată doctrinar, iar dacă se referă la fostele grupări naționaliste din România anilor 1930-1940, se face greșala de a nu se respecta "dreptul la evoluție" al oamenilor sau grupărilor politice în perspectiva unei jumătăți de veac trecut. Dar și aceștia au dreptul la evoluție, după ce-și dau seama că folosirea în continuare a noțiunii de "totalitari" nu este nici întemeiată și nici nu ajută cauzei românești, sau lor personal.

(3) iar alții, sunt stăpâniți de ideea promovării personale mai mult decât urmărirea interesului național, aspect scos în evidență și de Mesajul regal.

Este de prevăzut că oamenii politici din Exil vor fi judecați după cantitatea de risc și jertfă personală aduse în lupta deschisă contra regimului politic care stăpânește nelegitim destinele țării românești, precum și după seriozitatea și moralitatea acțiunilor lor, iar "mâine" vor fi judecați de către cei din țară, pentru ceea ce au făcut și ceea ce nu au făcut, deși aveau datoria să facă.

Ceea ce este cu totul nou în Mesajul amintit este îndemnul Regelui de a se înființa în Exil "prin convergența diverselor grupări de patrioți activi, un organism de largă reprezentativitate a majorității emigranților români, care va contribui la uitarea învrăjbirilor dintre români".

Propunerea regală de mai sus coincide cu părerile majorității românilor din Exil, și ea este acceptată ca soluție optimă de organizare a luptei Exilului pentru dezrobirea țării românești.

Eugen POPESCU

CĂTRE REDACȚIE

Dl. Ovidiu VUIA (Cuv. Rom. pe Ian. 1982) corectează eroarea din articolul meu (Cuv. Rom.-Noembrie 1981), precizând că Cecilia CUȚESCU a fost soția, nu sora lui Fritz STORCK, ceea ce știam și eu probabil din aceeași sursă ca și Dl V. Numai că în studiul lui Gunther OTT din Tausend Jahre Nachbarschaft nu e vorba de Cecilia născută CUTESCU și căsătorită cu Fritz STORCK, ci de altă Cecilie: născută BOTEZ și căsătorită tot cu un STORCK.

Greșeala mea, de care mi-am dat seama abia după expedierea articolului și pe care n'am mai putut-o îndrepta în timp util din cauza internării mele în spital, a provenit din următoarele motive:
1. Ambele Cecilii sunt pomenite mai întâi cu numele de naștere (Cuțescu și Botez), la care se adaogă numele soților - contrariu obiceiului curent: întâi numele soțului și apoi numele de fată.

2. Gunther OTT, care vorbește numai de Cecilia BOTEZ-Storck, spune că aceasta a făcut parte din "generația următoare" - dar care generație: cea a lui Carol St. născut la 1854, sau a lui Fritz St. născut la 1872?

Cum Fritz a fost căsătorit cu pictorița Cecilia CUTESCU, care a fost soțul ceramistei Cecilia BOTEZ? Dacă l-a chemat tot STORCK, nu mai rămâne decât Carol St.; sau a mai existat un alt Storck? Despre tatăl celor doi sculptori Carol și Fritz se știe că a avut numai pe acești doi fii, dela soții diferite, de aci marea diferență de vârstă dintre ei.

Din discuția mea cu Dl. Vuia un lucru se desprinde sigur: întrucât ambele Cecilii au fost romånce, G. OTT nu mai poate trage concluzia că Cecilia BOTEZ a fost germană și că s'ar fi pierdut în masa poporului român !

Mulțumesc călduros D-lui VUIA că mi-a dat ocazia să fac această rectificare.

D.C.AMZĂR

* OLDENBURG-HOLSTEIN, R.F.GERMANIA - Astăzi vă scriu prima oară, deoarece nu mi-a fost posibil să cunosc ziarul "Cuvântul Românesc" până în momentul fugii mele din raiul dictaturii proletariatului; este drept, am avut ocazia să dau peste numai două pagini datate Septembrie 1980.

Am fost deosebit de bucuros, găsind, în sfârșit, o publicație în limba noastră, care își face din tratarea tematicilor de esență românească, cu obiectivitate responsabilă, din informațiile pline de inedit ce conferă materialului prospețime, savoare, precum și din curajul imparțialității, manifestate prin aducerea sub lupă a tabu-urilor, despre care cei din generațiile frustrației și blamării furăm "educați" să le luăm ca o a doua Dumnezeire (comunistă), - din aceste calități indispensabile adevăratei gazetării, Profesiunea de credință. Rezultatul: puternica priză la cititorul de limba română din exil. O, de-ar putea și cei din țară să citească...

Ion MIHAI

* TORONTO, CANADA - Ca nou abonat al ziarului "Cuvântul Românesc", trebue să afirm că el deține calitatea bunelor articole, printre care, numărul din Ianuarie publică articolul: "Opriți-i și dați-i înapoi, Domnule Haig". Acest articol m'a impresionat până la lacrimi. Domnul Eugen Popescu, pe care îl felicit pentru justețea articolului, a pus punctul pe "I", pentru că în momentul de față SOLUȚIA se impune și EA ar putea să aibă efectul unei constrângeri pentru cei care vor să transforme popoarele în sclavi ai blestematei "doctrine", urzește decăderea personalității umane și vor să dărâme postamentul civilizației, ruini pe care să se cațere, rânjind hidos și diabolic, ca învingători. Foarte adevărat, personalitatea Generalului Haig este cunoscută și capacitatea Sa ca OM și militar nu pot fi contestate. Eu nu sunt un adept al conflagrațiunilor militare, ca dovadă că dețin o lucrare intitulată: NOUA METODĂ A DEZARMĂRII GENERALE ȘI TOTALE, care conține circa 52 de pagini, pe care intenționez să o trimit Organizației Națiunilor Unite și care doresc să fie publicată. Metoda este, într'adevăr, unică, și cred, mai mult ca sigur, că adoptată, ar reuși să suprime războiul și să instaureze o pace IREVERSIBILĂ pe întreaga suprafață a globului. Complexul deține o serie de acțiuni și necesită o pătrundere foarte obiectivă, mult optimism și perseverență din partea Forurilor competente.

O.N.U. ar urma să fie promotoriul acestor acțiuni de înalt prestigiu, urmat de U.S.A. și toate Statele care doresc într'adevăr PACEA și în special Statele membre ale O.N.U. Deci, cum spuneam, nu sunt un adept al războiului, dar din două rele alegem pe cel mai demn. Desigur că prestigiul popoarelor trebue reabilitat și această reabilitare va costa scump, din multe puncte de vedere. Generalul Haig are o misiune bine definită și de mare importanță. Alegerea făcută de Președintele Reagan în persoana D-lui Haig a fost bine chibzuită, dar persoana Generalului trebue bine apărată, pentrucă diavolul nu face biserici și discipolii lui nu cunosc scrupulul. Într'adevăr, Dumnezeu L-a apărat și a impiedicat acțiunea diavolului, dar paza trebue bine chibzuită. De aceea, Ii urez ca Dumnezeu să-L apere de furia vrășmașilor.

Ioan NICULESCU

* ATENA, GRECIA - Doresc să-mi exprim deplina satisfacție și entuziasmul pe care l-am simțit citind numărul din Noembrie 1981 al revistei Dvs., care din întâmplare mi-a căzut în mână prin intermediul unui amic din Olanda. Felicit cu această ocazie întregul colectiv al redacției pentru activitatea ce o desfășoară și le urez mult succes.

Spre informarea Dvs., vin și eu cu o mică știre:

Recent autoritățile din România au interzis trecerea pachetelor peste graniță în țară. Pachete se trimeteau zilnic cu autocare din Atena, via Sofia-București, cu alimente, îmbrăcăminte, etc., de către familii care au copii studenți în țară sau de către rude la rude... Era un avantaj mare deoarece nu se îndeplinea nici o formalitate cum ar fi prin poștă, nu se plătea vamă și în mai puțin de 24 de ore, pachetul ajungea la destinație.

Stirea a fost publicată în ziarul TA NEA. Probabil autoritățile române se tem că "dușmanul poporului" va pătrunde în țară sub metamorfoza unei cutii de conserve sau a unui pantalon Jeans.

A. ZAHARIADIS

Second Class Mail Registration Number 4133

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

JOS CU IALTA ŞI HELSINKI

Eugen POPESCU

În frumoasa şi însorita staţiune climaterică din Ialta-URSS, aşezată în partea de sud a Crimeii, pe malul de nord al Mării Negre, s'a scris cea mai întunecată pagină de istorie a popoarelor din Estul Europei, cu 37 de ani în urmă.

Trei oameni politici din vremea aceea, 4-12 Februarie 1945, Churchill, Roosevelt şi Stalin (în ordine alfabetică) au împărţit lumea între ei, în zone de influenţe, în numele forţei pe care o reprezentau. Ce să ne mai mirăm de piraţi sau gangsteri, care-şi împart zonele de "lucru", ca nu cumva să se certe sau să se ciocnească între ei.

Acei oameni politici ai epocii nu au procedat la împărţirea lumii pe bază de justiţie istorică, sau socială, ci pe baza bunului lor plac.

Ce este drept si just în propunerea lui Churchill de a oferi Uniunii Sovietice o influenţă de 90% asupra României? Nimic drept, nimic just, a fost un târg oribil de cai furaţi, între geambaşi, aprobat imediat de Stalin şi Roosevelt.

Această înţelegere dela Ialta, să fie reţinut, a avut loc după nefericitul act dela 23 August 1944, când Armata română sângera pe frontul de Vest împotriva Armatelor Germaniei naţional socialiste, în cooperare cu Armatele sovietice, americane şi engleze. Deci, când românii luptau "cot la cot" cu englezii şi americanii, Churchill ne-a vândut Uniunii Sovietice. Cum se cheamă aceasta?

Te-ai gândit, bătrâne hoit, că odată cu propunerea de vânzare a ţării noastre către Uniunea Sovietică, bagi în mormânt cu premeditare milioane de români, care au luat drumul martirajului şi suferinţelor fără de sfârşit? I-ai întrebat pe români dacă şi ei vor să intre sub influenţa sovietică? Poate te-ai întâlnit, pe lumea cealaltă, cu sufletele acestor români şi ţi-au dat acolo o lecţie de justiţie istorică, aruncându-te în cazanul cu smoală fierbinte al Iadului.

Stăruim în credinţa că omenirea trebue să fie guvernată pe baza legilor morale ale dreptăţii sociale, ale umanităţii şi ale libertăţilor fundamentale ale omului. Şi dacă este aşa, şi trebue să fie aşa, nu altfel, actul dela Ialta trebue să fie aruncat la lada de gunoi a istoriei şi restaurat dreptul la viaţă al popoarelor vândute la acel târg.

Autorii acestui măcel istoric dela Ialta, Churchill (Anglia), Roosevelt (U.S.A.) şi Stalin (U.R.S.S.) nu mai sunt în viaţă. Conducătorii de azi ai Angliei (doamna Thatcher), şi al Statelor Unite al Americii (domnul Reagan) au datoria să se prezinte în faţa conştiinţei mondiale care judecă dreptul la viaţă al popoarelor subjugate şi să declare caduc, nul şi nedrept actul semnat la Ialta în Februarie 1945 de către conducătorii popoarelor lor din acea epocă. Doară, n'om fi fost vânduţi pe vecie la acel târg al ruşinii umane?

Faceţi să înceteze fluviile de sânge şi lacrimi ale popoarelor subjugate prin actul dela Ialta, faceţi să înceteze martiriul zecilor de milioane de oameni îngenunchiaţi şi încovoiaţi de suferinţi şi lipsuri şi redaţi-le libertatea şi dreptul la dreptate.

Prin anularea actului dela Ialta de către conducătorii actuali ai Marilor Puteri, U.S.A. şi Anglia, ei vor reface, istoric, onoarea propriilor lor popoare. Îl credem capabil pe Preşedintele Reagan de o asemenea decizie reparatoare şi de asemenea pe inimoasa şi curajoasa doamnă Thatcher, Şefa Guvernului englez şi nu le rămâne decât să ia dreapta decizie de a reda libertatea popoarelor subjugate la Ialta.

După Ialta, s'a mai înscris încă o pagină întunecoasă în istoria, şi ea întunecoasă, a bătrânei Europe, prin semnarea Tratatului dela Helsinki (sau cum l-au botezat românii: Helsanchi). Ce aţi hotărît acolo venerabili semnatari ai Tratatului dela Helsinki? Aţi hotărît ca stările de fapt, tratate, teritorii, influenţe politice, etc. să rămână aşa cum sunt, un status-quo politic, şi în schimb, ca nişte negustori de mărunţişuri, aţi cerut respectarea drepturilor omului de către Statele comuniste, despre care ştiaţi dela început că nu le vor respecta.

Ce forţe tainice au lucrat la Helsinki ca să fie înrobită definitiv Europa? Ce interese au avut în vedere Marile Puteri din Vest ca să semneze acest Tratat? Nu vedeţi că la Madrid se pierde timpul de un an de zile şi nu se ajunge la nici-un rezultat cu Statele comuniste, beneficiare ale Tratatului dela Helsinki?

Cerem ca Marile Puteri din Vest să-şi retragă semnătura de pe Tratatul dela Helsinki, odată cu cel dela Ialta, să le declare nule şi nedrepte şi să proclame dreptul la autodeterminare al popoarelor înrobite, pentru a-şi hotărî singure propria soartă. Au şi ele dreptul la viaţă liberă ca orice furnică, orice gânganie zburătoare, sau vierme târîtor.

Puneţi urechea pe pământul însângerat al bătrânei Europe şi veţi auzi murmurul tainic al milioanelor de morminte deschise ca urmare al ruşinosului târg dela Ialta, care cer să se ridice jugul greu pus pe grumazul bietelor popoare din Estul Europei şi să li se dea dreptul la viaţa liberă, pe care-l au, dela Dumnezeu, toate vieţuitoarele pământului.

Invităm toate Asociaţiile româneşti din Exil, pe toţi românii desţăraţi, să ceară prin memorii şi conferinţe publice, anularea Înţelegerilor dela Ialta şi Helsinki şi să strige la toate răspântiile de drumuri, până vom fi auziţi de către cei ce au puterea lumii în mâinile lor: jos cu Ialta şi Helsinki. ▪

Eugen POPESCU

SALVAREA FEŢEI

Urmare din pag. 1

concept perimat, chiar dacă mai rămâne încă pentru câtva timp în picioare sistemul dictatorial. Premizele politicii moscovite de salvare a sistemului şi a feţei sunt clare: evitarea războiului cald şi păstrarea câştigurilor realizate. Iar strâns legate de acestea: dezmembrarea solidarităţii anti-comuniste.

In această privinţă obiectivul principal e dezmembrarea solidarităţii din Pactul Atlanticului. Şi mai cu seamă după schimbarea politică din America, ofensiva propagandei sovietice dusă în Europa Occidentală, pe firele de tot felul care alcătuesc Coloana a cincea, e în plină desfăşurare. Teribila teroare psihologică dezlănţuită de aceasta, a reuşit să creeze în principal în Germania Federală, o stare de frică faţă de şomaj şi faliment economic în general - ca rezultat al unei eventuale atitudini ostile faţă de Moscova - dar şi frică de Soviete. Rusia Sovietică încearcă deci din greu să'şi salveze faţa şi existenţa, folosind la maximum războiul psihologic.

Atâta timp cât n'a făcut greşeli Rusia Sovietică n'a cunoscut problema salvării feţei, fiindcă totul i-a mers în plin ca ceasul. Se spunea că Sovietele nu fac greşeli şi n'au făcut până la Afganistan. Acolo însă au nimerit-o ca şi Hitler care mergea din plin, până ce nu s'a mulţumit doar cu sudeţii şi a trecut la desfiinţarea Cehoslovaciei, ceea ce a atras consecinţele pe care le ştim. Astfel abia acum, datorită loviturii din Afganistan, şi "Solidarităţii" din Polonia - o acţiune de mase - s'a creat posibilitatea de-ai strânge pe Sovietici cu uşa. Iniţiativa acestei strângeri au luat-o Americanii, şi nu trebue să ne speriem de măcăitul Europenilor. Americanii au vrut să câştige două războaie mondiale şi le-au câştigat. Il pot câştiga si pe-al treilea. Dar sperăm să nu fie lipsă de el, fiindcă o simplă blocare a Sovietelor poate duce la destrămarea sistemului satelitic. Pentru Rusia Sovietică e deci ceva mai mult în joc decât salvarea feţei.

Privind la întregul complex Ruso-comunist, să nu rămânem prea decepţionaţi că pentru moment nu se schimbă regimul în Polonia. Mai degrabă să fim satisfăcuţi de schimbarea pe care o vedem: se schimbă regimul occidentalilor în materie de Soviete. Iar un asemenea lucru va avea consecinţe şi în nefericita de Românie, unde chiar a început să fiarbă deja ceva. Nu de mult Ceauşescu l-a scos din circulaţie pe Popescu-Dumnezeu, care probabil se pregătea să'i ia locul. Când auzim de aşa ceva încercăm a ne închipui, ce bine i-ar sta perechii conducătoare, o pensie de vreo trei mii de lei pe lună şi un apartament de-o cameră, bucătărie şi W.C., să aibă şi ea linişte. Iar cucoana "savantă" să facă şi ea coadă în rând cu lumea pentru cele de trebuinţă. Ar fi singura posibilitate de a putea cunoaşte, si ea şi el, pe piele proprie, ce înseamnă cu adevărat să trăieşti la nivelul poporului într'un regim comunist. Inclinăm să credem că dacă ar fi încadraţi în această realitate li s'ar părea că au căzut din lună în iad, şi le-ar veni să'şi pună capăt zilelor.

O schimbare comunistă în România n'ar putea însemna nimic altceva decât o scăpare de "clanul ceausestilor". Toţi cei din Ţară, spun la fel: scăpând de aceşti nenorociţi cel puţin ar fi o uşurare de ordin psihologic. Oamenii n'ar mai pătimi, în plus, auzind ori văzând toată ziua, bună-ziua, Ceauşescu de sus până jos. Un lucru care, pe lângă altele, îi otrăveşte cu zile.

Eugen BÂRSAN

UITE DETENTA... NU-I DETENTA...

Bocitoarele dela mormântul Detentei îşi varsă lacrimile de pomană: mormântul este gol!

Detenta n'a existat decât în imaginaţia iubitorilor de pace. Ce numesc optimiştii "detentă" nu-i decât o pauză în războiul de cucerire a lumii libere.

Pauzele sunt necesare pentruca Moscova să-şi digere noile cuceriri şi să-şi hrănească mujicii.

"Detenta" împreună cu o carte de tălmăcire a visurilor, a fost oferită lumii de către serviciul de dezinformare al Kremlinului.

Stalin, în 1943 când era la ananghie, a desfiinţat "Internaţionala Comunistă" pentru a "... demasca minciuna că Moscova ar intenţiona să intervină în viaţa altor naţiuni şi să le bolsevizeze..."

Dar în timp ce balalaicele cântau marşul funerar pentru veşnica odihnire a "Internaţionalei", Stalin a însărcinat pe Georgi Dimitrof şi Dimitri Manuilsky, membri în CC al PC din Moscova, ca să supravegheze partidele comuniste din străinatate ("The Rise and Fall of American Communism" by Philip J. Jaffe).

Printre victimele detentei a fost şi Earl Browder, secr. gral, al P.C. din USA.

La începutul războiului Browder se afla în închisoare, dar preş. Roosevelt l-a graţiat pe motivul "Unităţii naţionale". (Când Hitler atacase pe Stalin, N.R.)

Broward, care avea acces la Casa Albă şi influenţă între muncitori, a crezut, la fel ca Roosevelt, că după război va putea exista o cooperare între cele două sisteme. Speranţele erau bazate pe declaraţiile dela Teheran: "We came here with hope and determination. We leave here friends in fact, in spirit, and in purpose".

După câştigarea războiului Stalin a pus "detenta" la naftalină şi a ordonat unui comunist francez, Jacques Duclos, ca să-l atace pe Broward pentru credinţa lui într'o colaboarare cu puterile imperialiste "Comunismul este americanismul secolului al XX-lea" spunea Broward.

Până la urmă Broward a fost dat afară din partid.

Când situaţia economică a Rusiei nu s'a putut îndrepta fără ajutorul "capitaliştilor" detenţa a fost iarăşi scoasă din coşciug.

Sunt interesante fostele preziceri ale economiştilor comunişti. Parcă ar fi vorba de viitoarele succese ale planurilor cincinale.

V. E. Motylyov, a declarat în 1947 că deşi Franţa la acea dată "a ajuns la situaţia economică dinainte de război, Polonia o va întrece în trei ani (1950) şi va fi urmată de aproape de celelalte noi democraţii" (Inclusiv România)!

Priviţi la Polonia şi România, nu după 3 ani, ci după 30 de ani!

Totuşi doi economişti de după cortina de fier au prezis succesul economiei capitaliste: N. A. Voznesensky şi Eugene Varga.

Pentru faptul că au "cobit", Voznesensky a fost omorît în închisoarea Lubianca, iar Varga a fost silit să renege ce-a scris ("Change in the Economics of Capitalism as a Result of the Second World War").

După moarte Varga a fost reabilitat, ca mare economist, de Kruschev în 1965.

Când comuniştii vorbesc de pace, de tratate, de schimburi comerciale, culturale, etc., înseamnă că au nevoie de ceva ori plănuiesc o nouă lovitură.

Hitler a fost un aventurier, Brejnev este un jucător de şah.

Brejnev ştie când să atace şi când să se retragă.

Scopul lui e ca să câştige partida.

Iar "Detenta" este doar un simplu gambit!

Stroe MOLDOVANU

PERICOLUL COMUNISMULUI ELASTIC

URMARE DIN PAG. 1

se ştie ce psiho-chirurg din subconştientul fanaticului somnambulic Jaruselski, care strâns cu uşa de realitate şi în plină acţiune de asasinat sadic împotriva propriului popor, se refugiază în mit, într'un mit material pentrucă altul nu pot avea comuniştii, mitul circulaţiei prin mijloace mecanice pe sub pamânt. Intr'o interpretare psihosimbolică am traduce acest subterfugiu ca o fugă de lumina zilei, fugă de adevăr. Nu ar strica puţină "psihologie a adâncimilor" aplicată la comunism, dar comunismul a fost până acuma o zonă tabu pentru orice fel de investigaţie "de adâncime". A venit însă timpul să ne trezim, să investigăm, şi să ne dăm seama că orice minimal gest împotriva primejdiei de metastază a suflării omeneşti, are importanţa lui şi se inserează întro mişcare amplă de însănătoşire, care să claseze în aceeaşi zonă a desinfectării morale orice fel de comunism, pentrucă tot comunismul este "anti-omul" însuşi, care implicit este şi anti-christul.

S'au pierdut 65 de ani din istoria lumii, din 1917 încoace şi s'au provocat în aceşti ani două războaie mondiale care au adus cele mai ucigătoare "progrese", de care ne puteam lipsi spre binele nostru; au fost anii în care oamenii şi-au dat seama ce au făcut dând câştig de cauză lui Lenin. Acum nu se mai poate pierde nicio clipă şi de aceea să nu ne amăgim cu noi "feţe umane" ale comunismului, pentrucă acestea nu sunt decât multiplele lui măşti de gumilastic, el rămânând acelaşi sub oricare din ele. ▪

Alexandru BERCEANU

BLOCAREA VIITORULUI CU “REVOLUȚIA”

Aurel POP

Dela asediul premergător căderii Constantinopolei, creștinătatea nu a mai trecut printr’o “strâmtoare”, am zice chiar “anangie”, egală cu aceea de azi. Acum peste cinci secole, concomitent cu asediul final dela Răsărit, deci cu sfârșitul Imperiului Roman de Răsărit, a început noua extindere a Imperiului Roman de Apus cu un Pontifex Maximus crestin și părintesc, spre Occident, într’o lume care în cinci secole trecute avea să ne dea ceea ce azi numim “America”, cea mai puternică țară din lume.

Între Carol cel Mare și Mohamed al II-lea, se constituise Europa propriu zisă, dela gurile lui Tago până la gurile Dunării și ale Nistrului, dela gurile Tamisei până la gurile Vistulei, sau dela Lisabona la Iași și Bucuresti, dela Londra la Varșovia. În acest “cadrilater” s’a consolidat într’o jumătate de mileniu Occidentul, în ultima parte a Evului Mediu și prima parte a Epocii Moderne. Acestea sunt lucruri care “s’au petrecut” în istorie, într’un timp și spațiu date. Și aceasta este istorie: istoria faptelor împlinite în locuri și date stabilite.

În istorie nu există “cauze”, ca în fizică, ci altceva ce nu există în fizică: începuturi, desvoltări și sfârșituri, însă într’o lume supraorganică, lumea umanității. Un “început” moare imediat sau duce la o “desvoltare” iar aceasta la un “sfârșit”. Cum spunem, început fără desvoltare poate să existe, dar desvoltare fără sfârșit nu există. Bine, s’ar zice, acesta e un cântec vechi, îl știm, cei mai deștepți, evident, din atâtea tradiții, ba îl știm, e drept mai pedestru prezentat, și dela Spengler sau Toynbee, îl știm. . .

Așa este, si la urma urmelor ce nu știm noi? Știm tot, ba chiar și mai mult, cu monitorii culturii politice. Numai un lucru nu vrem să-l știm, pentrucă ne complică la aparatul cugetării, și anume nu vrem să știm că istoria nu se repetă, ci în capitolele ei se aseamănă în sensul de de mai sus, adică există mereu “începuturi”, “desvoltări” și “sfârșituri”, ca “discursul” în general și care este același dela primii, până la ultimii maeștri ai lui, Cicero și ulterior Quintillianus. Al doilea lucru pe care mai ales monitorii oficial capacitați la materia “istorie” nu vor să-l știe este că “istoria” nu ar fi nimic fără un permanent “prezent”. Așa ceva a recunoscut la noi un savant care depășea cu mult nivelul belferesc, și spre rușinea UNIVERSITĂȚII făcea chiar și “gazetărie”, ca mai târziu alt universitar, admirator al lui, Nae Ionescu. Istoricul amintit a fost Nicolae Iorga.

După sfârșitul lumii, când nu va mai fi niciun “prezent”, nu va mai fi nici ceva numit de noi “istorie”, nu va mai fi niciun document, nu va mai fi nicio sacro-santă “știință”, în primul rând din lipsa explicabilă a monitorilor. Istoria există doar prin prezent, documentele există pentru cei care le cercetează, iar știința pentru profesioniștii ei. În măsura în care suntem conștienți de prezentul nostru, și noi ceilalți știm într’un fel “tot”, dela toate tradițiile lumii până la Spengler sau Toynbee, dela primele texte rămase din trecutul culturii scrise până la “Washington Post”, sau cine știe ce altă foaie de scandal.

Ceea ce însă efectiv nu știm, pentrucă nu avem documente pentru el, este viitorul, pe care ne mulțumim să-l dorim, să-l visăm, într’un fel sau altul. Istoria cu istoricii și documentele ei ne folosesc numai în măsura în care găsim ici colo analogii cu prezentul nostru și care eventual ne ajută cam unde să punem piciorul pentru a face un pas mai departe. Suntem în “istorie” pe un teren nesigur, amenințați în fiecare clipă să pierdem pământul de sub picioare, așa că “istorici” ar fi aceia care cunoscând cât de cât unele puncte stabile din urmă, ne-ar ajuta să identificăm prin analogie alte puncte stabile în marșul către viitor. Astăzi însă trăim cel mai sinistru timp din istoria lumii, pentrucă orice viziune asupra viitorului, orice dorință deci sau vis, ne sunt blocate de rezolvarea anticipată a istoriei prin constrângerea unei agresiuni revoluționare moderne, constrângere prin forță înarmată, ai cărui prizonieri începem să-i fim din ce în ce mai mult.

Dela istorici știm despre Carol cel Mare, despre căderea Constantinopolei, despre descoperirea Americei, deci cel puțin despre două “începuturi” și un “sfârșit”. Și știind acestea, și anume că în istorie există începuturi și dacă ele sunt urmate de desvoltări există și sfârșituri, ne vom întreba: ce a început în vremea noastră și s’a desvoltat ca să sfârșască?

Cum știm că istoria nu se repetă, știm că Charles de Gaulle, de pildă, nu a fost un alt Charlemagne, știm că “alunizarea” din timpul lui Nixon nu a fost altă “descoperire a Americei”, după cum știm că nici prăbușirea fostei “Axe” nu a fost o “cădere a Constantinopolei”, mai întâi că Bizanțul a căzut întreg, nu jumătate ca Europa. Dar paralele între diverse evenimente intermediare se pot face foarte multe. De pildă există o paralelă între bătălia dela Azincourt (1415) și bătălia liniei Maginot (1940). Așa cum la Azincourt, după descrierea lui Michelet, Francezii s’au sufocat de înghesuiala unor cavaleri blindați, strânși cot la cot într’un teren strâmt în care s’au și înămolit, peste cinci sute de ani s’au făcut din nou prizonierii imobilității în “linia Maginot”, pe care Germanii au scos-o din uz ocolind-o, și astfel Francezii au pierdut prin aceeași greșală o bătălie grea de urmări. Dar nici Azincourt nici Linia Maginot, nu au decis în istoria lumii cât aruncarea Arabilor afară din Franța în timpul lui Carol cel Mare și oprirea Turcilor după căderea Bizanțului prin diversele rezistențe locale din Sud-Estul Europei. În cadrul acestei rezistențe am fost și noi unii din garanții de viitor ai Europei.

Astăzi am avea de constatat un paralelism, nu o repetare, de mari proporții, pentrucă Europa este din nou prinsă într’un fel de clește, între Arăbimea cu monopolul petrolului și dublul sub-continent unit al Eurasiei cu monopolul ideologic-militar. Cu sau fără cultură politică, vedem bine înțeles că nu e vorba de o invazie arabă ca acum o mie de ani, iar deosebirea fundamentală dintre agresorul din Răsărit de azi și cel din trecut este de ordin moral și material: noul “Turc” vrea să “turcească” toată lumea cu ideologia lui, iar capitolul decisiv al “polemosului” a ajuns din expansiune teritorială o expansiune cosmică. După cum Arabii de azi nu mai amenință să invadeze Europa de Vest, Turcii de azi, Sovietele, au ca obiectiv de cucerire planeta în întregime și singura piedică de care se izbesc nu mai este în vreo parte a vechii Europe, ci în Noua Europă, America. Viața Europei depinde azi de viața Americei, așa cum cu o mie de ani înainte a depins de viața Franței, cu cinci sute de ani mai târziu de viața Sud-Estului european, și cum ar fi depins acum 40 de ani de Germania, dacă aceasta nu își aliena rațiunea de fixare a obiectivului de război real. Oricât ar avea în mâna lor Europa, chiar prin ocupație directă, Sovietele nu stăpânesc lumea dacă, într’un fel sau altul, nu se scufundă politic și industrial America. Iar dacă nu scufundă America, mareșalii în uniformă sau în civil ai Sovietelor știu că vor trebui ori să se sabordeze, ori să se predea cu arme și bagaje.

De aceea războiul, așa cum este el azi, se dă “peste capul Europei”, și anume nu din disprețul Americei față de Europa, cum credea de Gaulle, ultimul nostru visător, ci dintr’o foarte clară vedere strategică, deoarece azi este în joc, așa cum a impus jocul Lenin, însuși “sceptrul lumii”. În vederea cuceririi lui, de care nu mai era capabil țarismul, a început competiția lui Lenin cu deslănțuirea “revoluției” din 1917. Acesta a fost “începutul” central din acest secol, adică “revoluția rusească”. De atunci, dela acel început, au trecut 65 de ani, sau aproape, deci un timp aproape dublu cât dela Revoluția Franceză până la sfârșitul epopeii napoleoniene. Ce s’a “desvoltat” în acest timp, foarte lung după anunțarea “accelerării istoriei” încă din secolul trecut, după începutul” revoluției rusești?

S’au mărit prin forță două procese: 1) revoluția s’a întins peste o mare parte din Europa și din lume și 2) revoluția s’a dotat cu cea mai numeroasă armată în uniformă și civil, adică soldați si poliție, din câte au existat până azi în lume. Vorbim de “mărire” pentrucă aceasta nu este o “desvoltare”, ci o parțială hipertrofiere pathologică, în ceea ce privește armatele și armele, după cum și extinderea revoluției nu s’a făcut normal, prin nevoia oamenilor de ea, ci prin violență Sovietică. Tot ceea ce se pretinde că s’ar fi “desvoltat” în Rusia Sovietică, începând cu industria după revoluție, nu a fost decât în serviciul înarmării și al consolidării cadrelor militare în uniformă sau civile, așa că până la urmă cea mai mare țară din lume, cu cea mai mică densitate a populației, nici nu se poate hrăni singură, chiar la nivelul de “nutreț”, pentru menținerea vieții. O asemenea pseudo-desvoltare duce la un sfârșit, dar nu de moarte bună, ci la unul de catastrofă provocată artificial. O asemenea “desvoltare” unilaterală nu poate merge dincolo de limita la care deja a ajuns, și dacă trece de ea începe să ucidă organismul pe seama căruia s’a dat curs falsei desvoltări. Așa dar “desvoltarea” acelui “început” care a fost revoluția rusească încetează inevitabil, fie ucigându-și propriul organism, fie urmând soarta oricărei armate, adică va fi învingătoare sau învinsă, iar pentru a supraviețui este condamnată să fie învingătoare, ceea ce nu i-ar garanta decât distrugerea prealabilă Americei.

Dar o epocă din istorie, începută cu revoluția rusească, după o falsă desvoltare, poate să ajungă la sfârșit numai prin sfârșitul într’un fel sau altul, al celei mai mari armate din istoria lumii,și care vrea să ia în stăpânire planeta noastră. O țară supradimensională, care a devenit o armată supradimensională și este instrumentul celei mai radicale răsvrătiri a omului împotriva lui însusi, care caracterizează acest secol, blochează viitorul umanității constrângând-o la o îngrozitoare alternativă: pulverizarea fizică sau acceptarea ieșirii din istorie, deci din orice prezent, prin supunerea necondiționată la ordinea leninist-stalinistă pe care urmează s’o impună armata rusească a revoluției rusești.

Această revoluție, care nu este deloc o “altă revoluție franceză”, ci cu totul altceva, pune împotriva ființei umane toate resursele tehnologiei occidentale împreună cu tradițiile milenare de persuasiune

Continuare in pag. 5

RADIO EUROPA LIBERĂ

Urmare din pag. 1

jurnalism ar fi contribuit în mod esențial la scopurile fundamentale, inițiale ale ei ?

Europa Liberă s’a înființat cu gânduri și sentimente de bună voire; să ajute pe cei din iobăgia sovietică, să vadă mai clar căile viitorului, dospirile lumii contemporane. Apariția ei a fost binefăcătoare, crucială și plină de semnificații. Dar, și-a pierdut pe drum busola de orientare, într’un fel pe care nu-l putem înțelege, dar ni-l putem explica, după manifestările pe care le-am interceptat până acum. Noi, nu credem că cei din conducerea generală a Europei Libere au impus restricții directe, specifice, asupra secțiunii românești, ca, această secțiune să neglijeze realitățile exilului românesc. Este posibil să fi existat presiuni și influențe ocazionale, dar nu permanente. Ceea ce s’a făcut în secțiunea românească, s’a făcut de către cei ce o alcătuesc. Aceștia sunt cei ce au părăsit calea cea bună și s’au hazardat pe un drum de rutină, comoditate personală și de evitare a riscurilor.

Mulți dintre crainicii dela Europa Liberă -din secțiunea română- și-au pierdut, sau n’au avut niciodată, conștiința unei răspunderi morale față de tragedia de azi a poporului român. N’au fost angajați în lupta pe viață și moarte, de salvare națională, așa cum au fost prevăzute începuturile instituției. Au devenit funcționari ai gazetăriei, cu o secție de “fapte diverse”. Unii au făcut și mai rău. Ei nu-și aveau locul acolo, căci nu erau nici pregătiți, și nici nu au avut vreodată contingențe spirituale cu entitatea istorică a neamului românesc.

Se vorbește chiar de o invazie a foștilor membri ai partidului comunist în incinta Europei Libere, în poziții de crainici ai României viitoare. Acesta este un lucru incredibil și imoral.

Cum, adică, partidul comunist român a devenit o pepinieră a emisiunilor românești dela Europa Liberă ? Care este autoritatea morală a foștilor comuniști, ca să-i îndreptățească să vorbească la acest post de radio ? Este vorba, mai degrabă, de o trădare a bunelor intenții ale Europei libere, și de o colaborare a românilor din secția românescă, la această trădare, că au acceptat situațiile absurde de azi, fără să se străduiască pentru o îndreptare a stărilor de lucruri. Fiecare s’a îngrijit de propria lui comoditate, de propriile lui interese și de propria lui stare materială. Lupta ideologică a devenit, pentru mulți de acolo, o simplă afacere birocratică. Adică, au uitat țelurile românești, au uitat tragedia țării și s’au încadrat în banalitatea zilnică a unui oarecare post de emisiune radiofonică.

Adevărul este simplu: nici unul dintre foștii membri ai partidului comunist român, care au beneficiat de toate avantagiile și privilegiile care le-au fost oferite, pentru ce au făcut ei în țară indiferent în ce domeniu, nu poate fi onorat astăzi cu privelegii și poziții, la Europa Liberă, căci ei aduc cu ei mirosul încă cald al sângelui din crimele săvârșite de partidul lor.

Asta, în același timp, în care în lumea liberă se află români scriitori, gazetari, artiști, liberi profesioniști, etc., care au zăcut cu decadele în temnițele comuniste, unde n’au acceptat nici un compromis cu lumea comunistă. Aceștia au vorbit deschis, au luptat pe baricade, împotriva regimului comunist din România; și-au sacrificat viața și libertatea, prin atitudinea lor. Si, odată ajunși în lumea liberă, nu s’au înghesuit la taraba zarafilor dela Europa Liberă, căci au înțeles să continue lupta lor anti-comunistă, nu să devină măscărici, cum sunt astăzi foștii comuniști români, simpli măscărici cu conștiința încărcată greu, de tot ceea ce știu ei că au făcut în țară.

Conștiința pe care vor să și-o purifice la Europa liberă, în poziția de campioni fără rușine a unor principii democratice, în numele cărora atacă pe cei ce o viață întreagă au respins, detestat și luptat împotriva orientărilor și tendințelor comuniste.

De ce, acești comuniști n’au invocat principiile democratice, când au fost în țară, de ce n’au luptat pe baricadele naționale anti-comuniste, de ce n’au ajuns în închisori, și de ce s’au înscris în partidul comunist ?

Noi, nu credem că, dacă, cei dela secția românească, s’ar fi opus prezenței foștilor comuniști români, n’ar fi reușit să convingă conducerea Europei Libere în această problemă. Bănuiesc că s’ar ridica o obiecție, menționându-se cazul generalului Pacepa, care a fost primit de americani. Obiecția o socotim falsă. Noi nu suntem împotriva azilului politic pentru cei ce aleg calea libertăților, dar nu vedem legitimitatea privilegiilor care li se acordă în poziții sensibile de luptă națională, care reclamă autoritate morală, dedicație și profunde ancorări spirituale în relațiile românești. In orice caz, Pacepa n’a fost dus la Apărarea Națională a Americii, și nici n’a fost încadrat în Statul Major al armatei americane. A fost și este tratat ca un “valoros” spion, pentru care i se plătește suma cerută în astfel de situații.

Prezența foștilor comuniști români, însă, la Europa Liberă, crează mari deziluzii în țară, căci ea are un efect negativ. Nici cei din țară, nici noi, cei de aici, nu putem crede în metamorfoza foștilor comuniști.

Dacă ar exista o astfel de metamorfoză, aceasta i-ar învrednici cu un simț pronunțat de decență care nu i-ar lăsa să se plaseze în locuri care, sub nicio formă, cu nicio condiție, nu li se cuvin. Ori, însăși această lipsă de decență, ne obligă să-i suspectăm -de lucruri încă mai grave decât cele pe care le-au săvârșit în țară. Dar, vom reveni.

Ion HALMAGHI

CULTURA ȘI POLITICA

Doru DĂSCĂLESCU-DUNARE

Bulgarii, de când sunt ei, au o masivă înclinare către primatul politicului. Și se pare că, în ciuda ocupației comuniste, fac efective progrese. Să vedem cum.

Archimede spunea: "dați-mi un punct de sprijin și mut lumea din loc". Gramsci, un fel de Makarenko italian, deci mai subțire, își construește opera pe următorul principiu fundamental: cine conduce cultura, conduce cu succes revoluția. Cultura, în care intră și economia și toate științele pe care se întemeiază ideea de stat, națiune, societate, după cum și toate științele naturale, practice și teoretice, este în orice revoluție primul obiectiv al "transformării", prin care se distruge toată tradiția unei societăți pentru a se pregăti alta, în vederea viitorului, indiferent de mizeria provocată în prezent. În "cultură" sunt rădăcinile oricărei națiuni și deci motorul luptelor de independență, și chiar al tuturor acțiunilor. În secolul XIX conceptul de "națiune" s'a fixat definitiv și nu mai poate fi scos din conștiința nici unor Europeni, dar în secolul XX a apărut "revoluția culturală", adusă în lume de comunism, instalată în Rusia și definitivată ca sursa cea mai virulentă de agitație în politica internațională de peste 60 de ani încoace, prin intervenții directe și indirecte, prin diverse efecte și ricoșeuri sau contra-efecte și contra-ricoșeuri.

A fost cântată pe tot felul de tonuri care de care mai stridente, independența R.S.R.-ului în "politica externă", deși rolul acestei țări în "politica externă" este doar să ajute, să alimenteze prin toate mijloacele materiale și propagandistice, revoluția comunistă din toată lumea, cu bani în devize și tot felul de bunuri jefuite dela muncitorul român, sclavizat în fabrici și colhozuri.

Nu avem loc să facem inventarul distrugerilor prin pustiitoarea "revoluție culturală" dintr'o țară dăruită de Dumnezeu cu oamenii cei mai dotați din Sud-Estul Europei, ci ne oprim la capitolul "școală". În R.S.R., practic nu mai există școală în sensul real al termenului, ci doar niște așezăminte în care se prepară "muncitori", "maeștri" și "technicieni" pentru fabrici. In liceele românești, studiul limbii române însuși s'a redus la o oră pe săptămână, iar limba latină, și ea cu câte o oră săptămânală abia mai există la câteva licee. Nu mai vorbim de "institutele de cercetare științifică", unde nu se mai fac niciun fel de cercetări teoretice în niciun domeniu ci doar cercetări pentru aplicațiile practice elementare. Iar "scolarul" și "studentul" sunt un fel de "semi-muncitori manuali", fără nicio vacanță și aproape jumătate din an trimiși în fabrici, la munci necalificate, și în colhozuri unde nu există brațe de muncă, pentrucă țăranii au fost masați în fabrici unde se lucrează în pierdere dezastruoasă și se fac produse care nu aduc nimănui nimic. Aici a ajuns "cultura" în România.

Să vedem însă ce se petrece la un vecin, care deși recunoscut drept cel mai pasionat satelit al Sovietelor, deci nici măcar de formă nu simulează ceva "neconformism", face azi cea mai profundă mișcare de independență din spațiul nostru, pornind de unde trebue, adică nu dela vreo "politică externă", și așa iluzorie, ci dela "cultură". Cei care fac acest lucru sunt Bulgarii, pe care "deștepții" de Români, i-au considerat întotdeauna "proști"! Ce fac Bulgarii? Ei bine, Bulgarii fac în ordinea culturii, ceea ce au făcut Polonezii cu "Solidaritatea" în ordinea muncitorească. În centrul Sofiei este Bulevardul IOAN ASAN II, deci nu botezat după vreo "Ana Ipătovna", ci după un personagiu imperial, care de fapt era un Român, Ionița, iar pe acest bulevard se află "Liceul Național Filosoful Constantin Ciril", alt personagiu istoric bulgăresc de care se știe că nu doar a creștinat dar și alfabetizat pe Ruși. Acest "Liceu Național" își împarte localul cu o școală obișnuită, și a fost înființat acum cinci ani. Studiază acolo o elită de 320 de elevi, limba latină, greaca, bulgara veche, discipline suspendate până acum cinci ani. Cum justifică Partidul această întoarcere? Destul de abil, și anume spune că "Bulgaria este alături de Roma și de Helada, a treia țară clasică, întrucât este leagănul CULTURII SLAVE". Cu alte cuvinte: de acolo se trage alfabetizarea Slavilor, între care se numără și Rușii, după cum așa și este. Rușii, alfabetizați de Bulgari, au căpătat mai târziu o doctrină de stat și bazele științei dela doi Români, Milescu și Cantemir, iar literatura lor cultă a început-o Antioh Cantemir, fiul lui Dimitrie. Oameni norocoși Rușii, au mai primit tot dela Români și pe teologul Movilă, care le-a fixat ortodoxia.

Bulgarii, la liceul lor național, la care se prezintă de șase ori mai mulți candidați decât locurile, latina începe în primul an cu cinci ore pe săptămână, în clasa a doua începe greaca, în clasa a treia paleo-slava și într'a patra sanscrita. De asemenea se învață la catedră istoria antică și medievală, se studiază folclorul, plus trei limbi moderne, germana, franceza, engleza, și științele fizico-matematice și naturale. Deci avem exemplul unui liceu superior, de reintegrare umanistă a culturii bulgare, adică invers decât la "deștepții" din Nordul Dunării, Olteni și altele, unde a fost impusă o școală de desintegrare umanistică, "umanismul" fiind redus la neomenia politică ilustrată prin discursurile primului Oltean al țării. Liceul național din Sofia devine un adevărat supercolegiu, cu tot felul de instalații moderne, piscine, terenuri de sport, etc., și începe să deschidă filiale și în alte orașe ale Bulgariei. De asemenea s'a prevăzut să fie luată în program și limba biblică, Ebraica.

Atmosfera de studiu la această școală modernă este degajată, nu se face uz de "ciocanul partinic" și la fiecare opt elevi corespunde un profesor. Este în realitate o discretă contra-revoluție culturală, fără presa "isprăvilor național-internațional - partinice " ale vreunui "Președinte", dar care efectiv contrariază Moscova, unde amintirea Apostolului Ciril poate să amenințe mumia lui Lenin. Când o țară se revendică dela izvoarele creștine ale culturii ei, execută cel mai anti-sovietic act imaginabil. Ca să nu mai vorbim de palma dată șovinismului muscălesc: Rusia alfabetizată de un Bulgar, Ciril, care datorită unui Grec ingenios, Metodiu, a făcut pentru Slavi un alfabet ecumenic, jumătate latin, jumătate grec.

Aceasta este "mare politică", și nu excrocheriile unui Președinte neales de nimeni, dar păcat că în Romăia de azi nu mai este nimeni care să aibă asemenea îndrăzneală. Si zadarnic niște dascăli cinstiți răgușesc revendicând limba latină pentru școală. Nu vrea Șeful, nu vrea DÂNSA, și amândoi vor "Nobel". La capac! •

SE DUC CAMARADE COCORII

Se duc camarade cocorii
Cu visele noastre'napoi
Fac cerc peste ceru'nchisorii
Si-și iau rămas bun dela noi.

Pe țărmuri de vis și lumină
Duc cântecul nostru pribeag,
Când îngeri de nea se închină
Si toamna se stinge în prag.

Din zări, peste ziduri trec norii
Ce-apasă pe suflete, grei,
Se duc camarade cocorii,
Se duc anii noștri cu ei. . .

POEZII DIN ÎNCHISORI

BLOCAREA VIITORULUI

Urmare din pag. 4

psicho-morală ale Orientului. Țara de origine nu este Franța, ci Eurasia, prevăzută și începută cu adevărat, prin revoluție, de Lenin, și care este cea mai mare suprafață de pe glob, la fel de unitar administrată, înarmată, comandată și nivelată în întregime, prin unica revoluție rusească.

Această unitate revoluționară eurasiatică, de proporții gigantice și care în întregime este "o armată", nu are decât un singur adversar care să-i poată decide soarta, și acesta este America de Nord, cu Statele Unite în primul plan. În Rusia se știe că numai după scoaterea Americei din joc, armata rusească poate lua "sceptrul lumii" ca să-l dea mumiei din Piața Roșie, pentru a conduce un fel de Imperiu al spectrelor, evocat de Gogol în romanul "Suflete moarte". De perspectiva acestui Imperiu al spectrelor nu se mai apără azi cu decizie decât America, pentrucă restul lumii încă numite "liberă" pare să accepte mai curând un viitor de paralizie și inconștiență în acest Imperiu al sufletelor moarte, decât să lupte pentru a nu intra în el. Ceea ce înțeleg intelectualii și plevușca politică în cea mai mare parte prin "viață", adică aceia care informează și guvernează masele Europei încă libere, nu este "viață" în sensul ființei superioare cu știre de sine și capabilă de judecată, ci este în sensul de "vegetare", de o întoarcere artificială la o stare pre-natală, la "paradisul" intra-uterin, pe care îl pregătește întregii umanități revoluția rusească, "socialistă", bine înțeles.

Supraînarmarea atomică a "revoluției" arată clar că obiectivul ei de distrugere este America. Sovietele au azi, în cadrul înarmării lor generale, o armată aparte de 400.000 de oameni care servesc rachetele cu focoase atomice, și practic cea mai mare parte din miile de rachete pot ajunge teritoriul american. Toată înarmarea "cosmică" a Sovietelor se face în vederea anulării oricărei iradieri mondiale și a oricărei articulări naționale în spațiul Americei de Nord, și numai aceasta explică imensul efort în direcția înarmării cosmice.

Lenin, Enciclopedia Sovietică, ultima versiune a constituției sovietice și toate discursurile sau ucazurile lui Brejnev, nu spun decât același lucru: "noi Sovietele suntem o forță revoluționară mondială, înarmarea noastră este ofensivă în toate direcțiile, iar țelul ofensivei este distrugerea tuturor forțelor capitaliste mondiale".

Sloganul sovietic e tot un "Carthago delenda", care însă nu este Europa Occidentală ci America. În orice caz Sovietele nu ar avea timp să ocupe cu forța Europa Occidentală pentrucă le-ar cădea cerul în cap, așa că nu ar mai ajunge la "tratative". Odată desființată forța americană, Europa de Vest ar cădea în brațele revoluției ca un fruct copt, de care Sovietele au mare nevoe să le cadă în brațe întreg, nu distrus, cu toată industria lui și cu toată capacitatea de producție, pentrucă după cucerirea lumii Sovietele s'ar putea să dea niște satisfacții armatei, care în orice caz ar crește enorm. S'ar putea ridica argumentul eventualei "rezistențe" a Europenilor în cazul unei anexări după distrugerea Americei, dar cine poate să creadă în așa ceva? După cum în cel de-al doilea război mondial au fost deportați și uciși milioane de oameni, nu ar fi deloc imposibil ca de data aceasta să fie deportați în Eurasia și uciși pe loc, câteva zeci de milioane de alți oameni.

Cât este de amenințată America și-au dat seama Americanii la invazia Afganistanului, care este azi o sursă de uraniu poate neegalată în lume. De aceea Americanii au încheiat socotelile cu "era Roosevelt", ajungând la concluzia că o împărțire a lumii cu Sovietele devine o iluzie sinucigașe.

E posibil ca tragedia poloneză deslănțuită la 13 Decembrie 1981, să precipite două sfârșituri: al stalinismului, cel puțin la sateliți, și al "frontului popular" din Europa, difuz sau chiar la guvern ca în Franța, iar în același timp ar putea să fie zdruncinat monolitismul comunist mondial în jurul modelului sovietic. Dar e greu să prevedem ceva așa de spectacular cum au fost și "Solidaritatea" și reacțiunea printr'o agresiune camuflată în "armata indigenă", la 13 Decembrie. Si stalinismul și monolitismul și frontul popular, au primit o lovitură în 1980-81, dar pentruca aceasta să aibă niște urmări sensibile, trebue ca Europa să binevoiască a trece la o solidaritate reală și cu America și cu națiunile asuprite, scuturându-se de "afacerismul" în care s'a înămolit. Cât privește solidaritatea cu America, aceasta depinde de guvernanții democratici din Europa, adică tocmai acea lume pe care Americanii au liberat-o de cel de-al "Treilea Reich", pentrucă America a învins hitlerismul care oprima pe democrați, nu Rusia care i-a desființat total.

Numim "blocarea viitorului" situația de forță creată de Soviete, și prin care atât națiunile cât și ființa umană ca persoană sunt făcute prizoniere ale unei voințe de transformare artificială a vieții într'o stare vegetativă, cum spuneam mai sus, prin care am intra într'un fel de infra-istorie, ca într'o mlaștină fără eșire, pe care un vizionar al poporului român a numit-o "mlaștina desnădejdii". Care este contextul acestei viziuni vom cerceta cu alt prilej, iar acum rămânem la semnalarea unei stări ce se pregătește prin blocarea istorică a omenirii operată de forțele supra-dimensionale, forțe armate, civile și anti-culturale pe care le-a "desvoltat" o "revoluție" cu un "început" în 1917, și al cărui sfârșit nu se poate prevedea decât după spargerea acestei "blocări a istoriei", posibilă dacă și în Europa se petrece o trezire ca în America. Si numai astfel se poate evita o catastrofă, pentrucă "desvoltarea" începutului din 1917 nefiind altceva decât o "armată", nu poate avea un sfârșit necatastrofal decât prin desființarea ei pe cale pacifică, ceea ce este posibil numai prin înarmarea celorlalți. Din cauza falsei desvoltări Sovietele nu ar putea urma o nouă cursă a înarmărilor, așa că lui Brejnev trebue să-i urmeze altceva decât Brejnev.

Cu hotărîre și unitate de acțiune istoria poate fi deblocată fără violență, și s'ar putea ca în locul unei "explozii" mondiale să avem dincolo de cortina de fier o adevărată "implozie". Ce ne interesează pe noi în primul rând ar fi efectul unei asemenea implozii asupra României. Deplângem însă cu toată durerea imensele pierderi pe care le-a suferit România în acești peste 35 de ani de război deschis și necruțător împotriva poporului român. Improvizații conducerii din România nu au știut, și mai ales nici nu au vrut, să folosească pentru binele poporului român lipsa de importanță în contextul mondial a poziției geografice a României, pentru a-i salva și rezervele naturale și pe cele culturale. Pentru poporul român nu a fost numai o blocare a orizontului istoric, dar s'au operat și niște grave amputări prin care neamul românesc a fost greu îmbolnăvit. Este inutil să acuzăm doar Sovietele, pentrucă dela inamic nu ai altceva de așteptat, dar în această lungă perioadă de criză a omenirii, Românii au dus până la ultimele consecințe servilitatea față de străin, beteșug care s'a dovedit greu de remediat chiar la Românii din Occident, nesupuși nici unei constrângeri, și care de 35 de ani se tot discriminează între ei, se denunță, se urăsc, și nu sunt capabili de-o unitate politică sau culturală față de agresiunea comunistă. Aici ar fi de un ajutor istoricii căutând în trecutul nostru fapte care ne îndreptățesc să sperăm că neamul românesc își va reveni la el însuși. La drept vorbind însă, cu sau fără bunăvoința științei documentelor, mai pot găsi și ne-istorici destui, destule documente în favoarea capacității Românilor de a se regăsi pe ei înșiși. Datoria noastră este însă în primul rând să urmărim și să fim cu credința alături de tot ceea ce duce la deblocarea orizontului istoric provocată de armata revoluției. •

Aurel POP

GLOSE CONTEMPORANE

M. F. ENESCU

Caracter și competență în Politică

CAPITOLUL I

Caracterul și competența în Politică înfățișează o corelație controversată din Antichitate până în zilele noastre. Ele se înfruntă acum într'o criză acută, mai cu seamă în lumea românească din ultima jumătate de secol. Vom încerca și noi să intrăm în această materie critică cu o cercetare scurtă. Să vedem deci dacă cele două virtuți se articulează sau se exclud în Politică.

În opinia multora, caracter și competență se întrunesc cu greu laolaltă. Cinicii minori contestă acordul între caracter și competență în Politică. Și efectiv, viciul de caracter și de competență domină în ciclurile de pervertire a politicii care corespund cu decadența Societății. În Societatea decadentă, competența în Politică este o pseudo-competență, străină de caracterele integre. Ea consistă în dexteritatea achiziției unui rang înalt prin complicitate, intrigă și lingușire. Competența reală nu poate pătrunde în sfera superioară prin barajul de înscenări și "intersecrete", cum scria Bensvente. Mai acum câțiva ani circula o teorie percutantă ca o butadă, numită 'Petereffekten", "Efectele lui Petre". După această teorie revelatoare, cu cât posturile sunt mai înalte în Societate, cu atât cei ce le dețin dau dovadă de o mai mare incompetență. Societatea decadentă suferă de o criză și de caracter și de competență în Politică. Ea trage până la urmă toate consecințele descompunerii morale și incapacității de eficacitate creatoare.

În schimb în Societatea supusă unor moravuri asanate, condusă după Dreptul Natural și legi organice, corelația între caracter și competență poate fi restabilită în Politică. Intr'un climat social salubru, adevăratul om politic are șanse de a urca scara spre regiunea posturilor înalte. Competența recapătă posibilitatea de a corecta "efectele lui Petre. Integritatea se bucură de respect, dacă nu totdeauna de succes, în Societatea sănătoasă. Respectul este complementul competenței în recunoașterea adevăratului om politic. Toți autorii de scrieri despre caracter, dela Teophrast și La Brujere până la Emmervin și Max Weber, sunt de acord în această privință.

Dar caracterul unui om public urmează alte norme decât acel al unui particular. Caracterul omului politic se manifestă altfel în viața publică decât în viața privată. Caracterul de om public primează pe acel de particular. Descartes, întrebat de Regina Cristina a Suediei despre 'Principele" lui Machiavelli, distinge între "morala" înțeleptului și aceea a Principelui", ale cărui răspunderi îl eliberează de normele comune. Altfel spus, caracterul omului public diferă de acel al unui particular după categoria răspunderilor, de ordin public sau privat. Un particular are răspunderi limitate la sine, la familia sa și la îndeplinirea obligațiilor legale comune, în rând cu toți cetățenii. Omul public are răspunderi peste aceste limite comune. Dimensiunea omului public se măsoară după întinderea răspunderilor sale față de Societate, Stat și Națiune. Caracterul și competența omului politic sunt clasate și cântărite după cum el face față răspunderilor publice. Astfel etica răspunderii justifică excepțiile dela normele comune în Serviciul Public. În sfera ei sunt concentrate toate condițiile de caracter și de competență, cum vom vedea mai departe, coafate și de un minim de Cultură Politică, adică de o sinteză din cunoașteri complimentare, prelucrată de experiență.

Etica răspunderii este încă mai exigentă în aplicarea condițiilor de caracter și competență în Politica Comunității. Omul politic este constrâns de îndeplinirea acestor condiții specifice, de a recurge în concret la o sumă de măsuri, de stratageme, de artificii, de manevre, nu totdeauna conforme cu normele comune. Competența lui este cu atât mai verificată cu cât știe să asigure o margine de manevră mai largă și mai puțin în contrast cu deprinderea obștească. Modul cum și cât face uz de excepții dela normele comune, determină calitatea omului politic. Dar peste tot omul politic este obligat în exercițiul funcțiunii publice de a-și perfecționa arta disimulării, adică de a-și feri gândurile, proiectele și sentimentele de o descoperire prematură în afară. "Qui nescit dissimulare, nescit regnare!", adică pe românește "Cine nu știe să disimuleze, nu știe să guverneze!", spunea Ludovic XI, Regele Franței, precursorul lui Machiavelli și al lui Richeliu în definirea caracterului și competenței în politică.

Căci marii maeștri în materie sunt Machiavelli, diplomatul florentin, și Cardinalul de Richeliu, protagonistul transformărilor fundamentale din Europa secolului XVII. Opera lor are cu atât mai mare autoritate cu cât nu provine din simple cugetări de cabinet, ci din experiența vieții publice, din contactul cu oamenii la subtilul Secretar al Senioriei florentine, din mânuirea oamenilor la atotputernicul Prim-Ministru al Regelui Franței. Pe meditațiile și experiențele lor susținem mai cu seamă această cercetare sumară.

Toți acei cu o anumită cultură politică știu cum Machiavelli, mai mult decât oricare alt autor din Istoria cugetării omenești a fost interpretat pe dos și vulgarizat cu acea vocabulă "machiavelism", deviată dela adevăratul înțeles și zeflemisită pe măsura proștilor și a ignoranților. Nu mai insistăm. Machiavelli a luat numai notă de natura umană în cursul Istoriei. Oamenii sunt așa cum sunt și, cum am scris și noi, nimic nu le schimbă fondul. În om hălăduește un cumul de mizerii și de aspirații la puritate. De multe ori cele dintâi le înăbușe pe celelalte. După cum ambițiile mărunte și egoiste întrec năzuințele nobile, sau invers, noblețea domină mediocritatea, Omul și Societatea justifică pesimismul sau optimismul în teorie și în practică. Machiavelli nu urmează în optimism pe Sfântul Francisc de Assisi. Pentru el lupul este dușman și nu frate ca la Sfântul Francisc. Teoria politică a lui Machiavelli se inspiră din aspectul pesimist al naturii umane, în contrast cu descripțiile optimiste ale acestei naturi, uneori prea simpliste și ipocrite.

Machiavelli în om al Renașterii, cum scrie un autor spaniol, a contribuit la "ruperea regulilor medievale, statice, închise la orice logică". Machiavelli respinge concepția medievală a Puterii Teocentrice, Dumnezeu centru de Putere, și o înlocuește cu teoria timpurilor noi, Puterea Antropocentrică, adică Omul în centrul Puterii. Această teorie devine și o intervenție în Filosofia Istoriei, înfruntând Scolastica Evului Mediu cu umanismul Renașterii. . . Cu Machiavelli, scrie Pascuale Villari, "gândirea politică este definitiv secularizată." Machiavelli și Renașterea Italiană au rupt vinculele cu teologia și au studiat Societatea ca un fapt natural și uman. În fond și Gibelinul Dante a luat cu anticipare partea puterii Antropocentrice în Societate.

Substituirea teoriei teocentrice în Politică cu aceea antropocentrică, departe de a fi lipsită de pietate, constitue, din contră, o operă de deferență față de Divinitate. Ea degajă pe Dumnezeu de răspunderi în Politica lumească. În Era Creștină până la renaștere, toate exagerările pasiunilor politice se comiteau în numele voinței lui Dumnezeu. "Die le veut!", "Dumnezeu vrea!" era sloganul Puterii Teocentrice. Și ce era altceva inchiziția decât un organ al abuzului represiv sub pretexte de erezie! "Cetatea lui Dumnezeu" nu era a lui, ci mai mult sediul pasiunilor umane, camuflate în exigențe religioase. Situarea omului în centrul Puterii, a restabilit realitatea în răspunderea politică. Puterea antropocentrică în loc de aceea Teocentrică, a eliberat pe Dumnezeu de treburile lumești și de blăstămățiile politice ale omului din epocile de decadență. Ea redă Bisericii Universale respectul zdruncinat de excesele care au generat reforme.

Astfel Machiavelli a despicat gândirea politică în două epoci opuse, Evul-Mediu și Renașterea. Gândirea lui Machiavelli și practica politică au împărțit Era Creștină în două, în epoca pre-machiavelistă și post-machiavelistă. În acest sens Francis Bacon, Cancelar al Angliei și filozof empirist, citat în prefața unei noi ediții spaniole din 'Principele", scria, după ce a cunoscut opera, 'Trebue mulțumit lui Machiavelli și scriitorilor de acest gen de a fi spus pe față și fără ascunzișuri ce oamenii obișnuesc să facă sau trebue să facă". În termeni psihanalitici opera lui Machiavelli reprezintă o defulare de sentimente sugrumate de reguli ipocrite, și aducerea la suprafață a fenomenelor naturale din psihea-umană în conduita socială.

Cu această cenzură istorică, Machiavelli a elaborat idei pe care se bazează teoria statului modern. 'Principele" în înțelesul de azi este Omul de Stat, cu morala corespunzătoare răspunderii publice. În teoria lui Machiavelli, 'Rațiunea de Stat" primează morala comună. În relație cu această doctrină, nu vom comenta celebra sentință "Scopul scuză mijloacele", care literal nici nu-i aparține lui Machiavelli, ci în practică lui Ludovic XI. Dacă ea poate fi integrată în sensul considerentelor machiavelice, aceasta implică o nuanțare a proporției între scop și mijloace. Un mare scop exige mari mijloace.

Dar noile teorii, a Puterii Antropocentrice și a Statului Modern, influențează direct corelația dintre caracter și competență în Politică. Omul politic are acum singur răspunderea faptelor sale. El nu mai are cum să se ascundă în spatele lui Dumnezeu și nu mai poate trece descărcarea răspunderii pe contul voinței divine. Caracterul omului politic este direct afectat și liberul său arbitru este direct angajat în răspunderea față de faptele sale. Astfel Machiavelli nu numai că nu a încurajat lipsa de caracter în opera sa, ci din contră, el consideră caracterul Principelui, adică al Omului de Stat, ca o frână față de tentația abuzului de putere. În gândirea lui Machiavelli vedem bine cum se dezvoltă corelația dintre caracter și competență în Politică. Machiavelli pretinde un cumul de calități și de condiții specifice, anunțate de noi mai înainte. Așa el arată cum Principele, adică Omul de Stat, trebue să se poarte pentruca să se bucure de respect din partea opiniei publice, cum să'și păstreze credința, cum să discearnă între severitate și clemență, cum să uzeze de forță în scopuri utile și nu pernicioase, cum să aleagă între liberalitate și cumpătare, cum să combată corupția, cum să reziste la potrivnicia soartei. "Măreția Omului", scrie Machiavelli, "face forța sa morală".

Așa deci termenul de "machiavelism" trebue restabilit la adevăratul său nivel, odată cu recunoașterea forței morale în realizările importante din Istorie. În această perspectivă, "machiaveliștii" nu pot fi considerați ca agenți de pervertire politică, ci doar ceea ce sunt, protagoniști ai realismului politic. Ba mai mult, Burnham îi consideră pe "machiaveliști" ca, "apărătorii libertății".

Astfel opera lui Machiavelli are un caracter permanent și universal. 'Principele" este o lectură obligatorie pentru oricare om politic mai avansat în cultură. Un scriitor italian vede în 'Principele" nu numai o operă de știință politică, dar și "o operă de artă, de o mare forță dramatică". Si în adevăr Machiavelli își încheie 'Principele" cu versurile profetice ale lui Petrarca, cum le găsim în traducerea șchioapă a unui ne-poet: 'Italia mea / Virtute contra furiei / Va lua armele / Si crede în lupta de aproape Si că vechiul curaj nu a murit în inimile italice". Cine spunea că Naționalismul este un produs abia din Secolul XIX?

Dar adevăratul model răsărit din 'Principele", nu este Cezar Borgia, nici Lorenzo de Medici, nici Ferdinand de Aragon. Adevărata întruchipare a 'Principelui", adică a Omului de Stat, este Cardinalul de Richeliu, un secol mai târziu. Dacă Machiavelli l-a gândit, Statul Modern l-a realizat Richelieu. El este modelul de caracter și de competență în Politică. Nu vom face aici portretul și analiza operei lui Richeliu. Ne limităm la enunțarea categoriei supreme în care el este situat în Istorie. Richeliu, după părerea noastră, este cel mai complet și ilustru Om de Stat din Era Creștină. Astfel Richeliu în înfăptuire, cât Machiavelli în gândire, este cea mai autorizată mărturie în stabilirea corelației dintre caracter și competență în Politică. În "Testamentul Politic" dedicat Regelui Ludovic XIII, "Cardinalul Roșu", cum îl numeau Francezii pe atunci, înșiră cu o exigență minuțioasă condițiile numeroase pentru a face față răspunderii publice. Nu le vom mai cita pe toate. Din această lungă listă stabilită de Machiavelli și mai ales de Richelieu, la care adăogăm și propriile noastre observații, vedem cum condițiile de adevărat om politic se concentrează în câteva esențe, integritate, voință, perseverență, pondere, discernământ, memorie și coerență, cari în fond le însumează și pe celelalte. Toate acestea întregesc ceea ce se chiamă 'Vocația politică", asupra căreia stărue și Max Weber. În consecință, 'Rațiunea de Stat, servită de adevărați oameni politici, are menirea de a asigura ordinea și disciplina, de care depind până la urmă, libertatea și progresul în Societate. În acest sens și Goethe era "machiavelist", când în faimoasa sa declarație preferă o injustiție, dezordinei.

O sumedenie de alți autori, clasici și moderni, a reluat în considerație condițiile Puterii în Stat. Toți aceștia, chiar și "anti-machiaveliști" ca Fenelon, Frederic II și Maritain, nu modifică elementele de bază ale operei lui Machiavelli. În toate epocile Istoriei caracterul și competența consubstanțiale în Politică, trasează dimensiunea responsabililor în viața publică. Dar ele determină și destinul Omului Politic? Când intrigantul Holstein încercă să filozofeze despre destin cu Bismark concediat de diletantul Wilhelm II, "Cancelarul de Fier" l-a fulgerat dela înălțimea sprâncenelor încruntate: 'Destinul este caracterul omului!" La fel credea și Mussolini. În schimb Stalin nu credea în destin. "Schicksal, Schicksal!" repeta aceste cuvinte în nemțește dintre puținele pe care le cunoștea, în convorbirea cu Emil Ludwig, dând ironic din cap. Tot în convorbirile cu Emil Ludwig, Mussolini mărturisește credința în corelația dintre caracter și destin. Bismark și Mussolini aveau dreptate în fond și nu Stalin, fără credință în Imanent. Căci caracterul omului influențează în mare parte propriul său destin. Dar mai sunt și altele, hazardul, imponderabilele, ba câteodată și acel teribil "ananke" al Grecilor vechi, care contribue la verdictul destinului. Si apoi chiar în Societatea sănătoasă, cum am făcut aluzii dela început, natura umană tinde în parte la rezistență față de caracter și competență în Politică. Conjurația mediocrității și a intereselor meschine nu este absentă cu totul nici în Societatea sănătoasă. Ea opune pe dedesupt obsatcole la ascensiunea oamenilor politici integri și competenți la posturile înalte. Cu toată această constantă socio-istorică a coaliției mediocratice, caracterul și competența își fac loc într'o Societate nedepravată. În acest fel ele asigură echilibrul și progresul în Societate. Totdeodată ele fac operă pedagogică în formarea generațiilor viitoare.

Despre aventura corelației dintre caracter și competență în Politica Românească, vom scrie altădată.

•

SPECTRUL JALTEI

Adrian B. COSMA

Antiamericanismul susținut cu atâta foc de coloana a cincea sovietică din Europa Occidentală, într'un fel mai puternică decât diviziile roșii din Est, atacă în ultmul timp un vechi tabu: Jalta. Acesta era un tabu atâta vreme cât Americanii erau considerați "de-ai noștri, de stânga", iar după ce de Gaulle a atacat acest tabu a fost foarte rău văzut pentrucă avea nerușinarea să pună Sovietele "democratice" la același nivel cu America "imperialistă". De Gaulle era supărat că Franța n'a avut nimic de zis la Jalta, mai mult decât de rezultatele faimoasei conferințe, dar cel puțin a profanat un tabu profan. Acum se încearcă însă consfințirea lui, și diverși specialiști, care de care mai răsuciți, încearcă să ne facă a crede că abia printr'o strictă aplicare a celor convenite într'o declarație comună la Jalta, s'ar putea redemocratiza statele desdemocratizate de Soviete în Europa. Ca și cum nu ar fi trecut viața unei generații de atunci, adică nu mai puțin de 37 de ani, și nu ne-am afla în fața unor fapte împlinite în condițiile cărora s'a ridicat o nouă populație în țările corespunzătoare, iar cei care încep să conducă abia erau născuți în momentul Jaltei.

Dar cel puțin cu prilejul discuției s'au republicat cele declarate la Jalta de responsabilii mondiali de atunci, U.S.A., Anglia și U.R.S.S. Lectura acestui text duce la radicala concluzie că avem de-a face cu un text inutilizabil în ziua de azi, scris integral de funcționarii sovietici. În orice caz, de acolo nu reese ceva cum ar fi un contract de împărțire a lumii, ci mai curând un fel de abdicare a civilizației occidentale creștine. Textul declarației după conferința dela Jalta este un document de proporții erostratice: templul justiției popoarelor nu este incendiat ci pulverizat printr'o explozie atomică. Pentrucă după aceea a urmat ceea ce știm.

Sub sforăelile unui gongorism diplomatic chinezesc, tot așa de spongios ca și literatura "Helsinki 1975", se descifrează legitimarea anticipată a situației de azi și nicidecum vreo legitimare formală a unei reale "democratizări" contractual stabilite, pe bază de precizie în spațiu prin localizare, și în timp prin stabilirea unui termen. Această declarație care camuflează exclusivele interese sovietice, merită să fie pusă în discuție pe ici pe colo, în câteva puncte esențiale. Toată declarația, ca și hârtia cu "Helsinki 1975", nu are nicio urmă de caracter contractual, nu obligă pe nimeni la nimic, și nu prevede nicio sancțiune pentru neîndeplinirea vreunei clauze, este o declarație în vânt de cea mai găunoasă speță. Nici măcar un total ignorant juridic dar care citește gazetele și a semnat vreodată în viața lui un contract, nu poate lua în serios acest text, așa că revendicarea lui pentru restabilirea normalității în lume este ori din domeniul nebuniei ori dintr'al pungășiei. De Polonia, care a provocat o enormă criză a conservatorismului sovietic, se spune acolo pe față care este soarta ei: "În Polonia avem o nouă situație ce rezultă din liberarea totală a țării de către Armata Roșie". Clar ca ziua: "a noastră e", adică a Armatei Roșii. De România nu este vorba expres, dar ce trupe cu pretenții de "liberatoare" au fost în România, în afară de cele sovietice? Ce se uită mereu este că Jalta, de altfel precedată de Teheran (1943) a fost urmată de Potsdam, 1945, unde Stalin a spus fără să-și mestece mult cuvintele: "Niște guverne liber alese în aceste țări (viitoarele țări satelite, n.r.) ar fi antisovietice și noi nu putem să permitem acest lucru". În realitate România, dată la Jalta pe sub mână de Churchill printr'un bilețel adresat lui Stalin, a fost asimilată Poloniei, ca țară "liberată de nazism" prin forța Armatei Roșii, care n'a liberat de fapt pe nimeni, și considerând România ca o fostă "țară nazistă", ori "infectată de nazism", Sovietele își rezervau dreptul de a o desinfecta radical, "more sovietico".

"Cele trei guverne aliate", citâm, "anunță împreună comuna lor înțelegere, bazată pe faptul că fiind în timpul unei perioade provizorii de stări oscilatorii în Europa liberată, în continuare să presteze pe bază democratică un ajutor politic, atât popoarelor europene liberate de stăpânirea nazistă germană, cât și popoarelor din fostele state vasale ale AXEI, pentru rezolvarea problemelor lor de ordin politic și economic". Ce este aici decât simpla ofertă a unei tutele, ca să "învețe" popoarele "liberate" ce să facă cu ele însile? Așa că "liberarea" era de fapt o nouă ocupație, din nefericire nu americană ci sovietică, ceea ce s'a văzut cu vârf și îndesat.

Dar ce înseamnă aici termenul "vasal", în loc de "aliați"? Folosirea acestui termen nepotrivit arată o intenție polemică, de neconceput într'un text diplomatic. Rostul acestui fel de-a vorbi este doar justificarea intervenției punitive și de reeducare în același timp. Ce valoare de drept poate avea un text așa de grosolan polemic? Dar acest surogat de drept internațional a ținut loc de lege, și pe baza lui statele declarate arbitrar "vasale" au fost transformate în statele satelite de azi. Și în același timp, în afară de Rusia nu a fost recompensată nicio țară, ba chiar și cele ce-au fost ocupate de Germani au fost pedepsite, ca Ungaria, Polonia, Cehoslovacia, satelizate și ele, probabil pentru o adevărată "desinfectare" prin comunism după ocupația nazistă. Înțelegerea în cadrul seriei Teheran-Jalta-Potsdam, n'a avut nicio bază de drept, iar în afară de distrugerea forțelor militare ale Pactului Tripartit, s'a operat și cea mai radicală distrugere a oricărui drept internațional de când acest drept există și este, sau era, luat în considerație. "Ajutorul pe baze democratice" s'a tradus prin simpla împărțire de autoritate între democrația pluralistă parlamentară și democrația totalitară a partidului unic, sovietic. Stare de drept în Europa după Jalta, când s'a vorbit de "provizoratul unei stări oscilatorii", nu s'a creat decât pentru anexiunile sovietice de teritorii, inclusiv falsa re-întregire a Transilvaniei care este împreună cu toată România anexiune sovietică "provizoriu" camuflată în existența unui "stat independent", dar de tip gubernial, ca toate republicele sovietice, așa că Transilvania a fost dată pentru Soviete nu pentru poporul român, după cum Polonia a fost împinsă mai la Vest pentru Soviete nu pentru poporul polonez.

Citâm în continuarea paragrafului de mai sus: "Instalarea ordinei în Europa și reconstrucția unei vieți economice naționale, trebue să se realizeze prin mijloace care să dea popoarelor libertate ca să șteargă și ultimele urme ale național-socialismului și ale fascismului, și să-și creeze orânduiri democratice după propria preferință. Acesta este unul din principiile de bază ale Cartei Atlanticului (10-C), adică dreptul popoarelor să-și aleagă forma de guvernare sub care vor să trăiască, restaurarea drepturilor de suveranitate și autoguvernarea tuturor popoarelor cărora prin națiunile agresoare li s'au răpit cu forța aceste drepturi".

Cine nu cunoaște azi limbajul sovietic ca să nu le recunoască aici condeiul? Pentru Soviete nu există decât o singură "preferință" a popoarelor, și anume aceea comunistă și prosovietică, deci instalarea prin forță a unui guvern comunist pro-sovietic este și "libertatea de alegere" și singura posibilitate să se "steargă și ultimele urme ale național-socialismului și ale fascismului", chiar dacă ele nu existau în Polonia sau România care nu a fost nici ocupată de nazism sau fascism.

Cu logica lor, pe care am exemplificat-o mai sus, Sovietele se consideră fixate în veșnicie unde sunt, prin "declarația dela Jalta", până le smulge cine știe ce cumplită vijelie, care poate fi și o prăbușire interioară cum a fost a țarismului. Farsa dela Jalta se bazează pe o alta mai veche, "Carta Atlanticului", un fel de "act fundamental al păcii viitoare", compus de Roosevelt și Churchill pe vasul american de război "Potomac", la 14.8.1941, în care se spune, negru pe alb, că programul păcii durabile este mai întâi să asigure viața popoarelor liberă de orice apăsare și frică, să nu se mai anexeze nicio bucățică de pământ a vreunei țări fără voia locuitorilor ei, iar popoarele oricare ar fi ele să nu poată decide decât ele însile asupra formei lor de guvernământ. La această Cartă a Atlanticului au aderat semnând 26 de națiuni, printre care și Rusia Sovietică, a cărei primă grije după Jalta a fost să reanexeze Basarabia și Bucovina, fără să mai întrebe nicio "populație". Dar cum spuneam mai sus, aceasta e o chestiune de formă, pentrucă după Jalta s'a anexat toată România, foarte în armonie cu "declarația". După Jalta s'a instaurat în lume cel mai sălbatic regim al forței imaginabil, în afară de orice drept, un regim de forță absolută, pe care îl vedem cum se întinde necontenit cu toată violența, în Africa, în Asia, în Europa. Dela Carta Atlanticului, 1941, semnată de Soviete, până la Helsinki 1975, semnat de Soviete, au trecut 34 de ani în care o treime din lume e ocupată sau amenințată direct de Soviete.

Seria Teheran-Jalta-Potsdam, despre care s'a pretins că aplica principiile Cartei Atlanticului a transformat starea întregii Europe într'o stare de "provizorat definitiv", care definitiv va fi până la prăbușirea uneia dintre părți, a Occidentului sau a Sovietelor. Deci dacă este ceva de revendicat nu este "aplicarea Jaltei", care s'a aplicat și supra-aplicat, ci avem de revendicat o pace a lumii, ceea ce azi nu există, o pace așa cum s'a pretins în Carta Atlanticului, o pace cu restabilirea unor granițe ne-provizorii într'o situație generală ne-oscilatorie, cu granițe sigure ale statelor, cu restabilirea suveranității popoarelor, cu restituirea teritoriilor răpite samavolnic și cu dreptul executabil ad literam al popoarelor de a-și alege prin vot secret și universal, controlat de o comisie compusă din reprezentanți ai tuturor democrațiilor occidentale, forma de stat și structura politică, socială și culturală dorită de popoare, cu garantarea unui regim pluralist, cum a fost în România înainte de lovitura de stat din 1938, al cărui regim continuă și azi.

Așa stând lucrurile credem că a cere azi Sovietelor să aplice Jalta, pe care au aplicat-o așa de conștiincios de 37 de ani, este semn ori de cinism criminal, ori de ultimul grad la care poate ajunge iresponsabilitatea. Din fericire însă acolo unde s'a concentrat azi răspunderea, în America, nu mai umblă nimeni cu asemenea scamatorii mai primejdioase ca toate bombele teroriștilor.

Tot dezastrul relațiilor Est-Vest din 1941 încoace, se trage dintr'o chestiune de ordin semantic, din domeniul faimoasei "comunicări" care dela război încoace a preocupat în cel mai înat grad tocmai pe Americani, acestia reducând până la urmă chiar filosofia la o chestiune de "semantică". Tot timpul, la Est și la Vest, s'a uzat de aceeași termeni însă cu sens diferit, chiar opus, așa că amândouă părțile dela Jalta încoace au dus aceeași termeni la ultimele consecințe, însă fiecare în sensul lui, Occidentalii cu mitul lor democratic, ceilalți cu mitul lor revoluționar. Cosemnatarii occidentali ai documentului dela Jalta care este un fel de act de pre-deces al umanității, au crezut că prin "libertate", "democrație", "opțiune", adică "alegere", spun același lucru ca și semnatarul sovietic, pe care oricare cititor de azi al textului îl recunoaste ca autor. E vorba de un catastrofal caz de autohipnotizare, și datorită căreia umanitatea a fost efectiv dusă la marginea prăpăstiei, ca să vorbim în termeni de Moș Teacă. În această prăpastie a "umanismului" sovietic am fi fost cu siguranță aruncați dacă mai veneau la guvern "liberalii roșii" din Statele Unite, cărora li-se datorează abdicarea, nu împărțirea lumii, dela Jalta. Și pe baza Jaltei Sovietele "liberează", "opționează" și "democratizează" în sensul lor, ca ultimamente în Afganistan și Polonia, de 37 de ani încoace.

■

ȚARA

MĂNĂSTIREA PUTNA

BUCOVINA

Bucovină, Bucovină,
Plai de basme și de stele,
Te-a scris dorul cu lumină
Pe cerul inimii mele. . .

Cu penel de vis subțire
Crești în patru zări: grădină,
Prag sfințit de mănăstire,
Bucovină, Bucovină. . .

Mă adun în amintire
Si te-aud plângând străină,
Până'n stepele sibire,
Bucovină, Bucovină. . .

Buga dela Putna sună
De străbate tot norodul,
Geme 'n cripta lui străbună
Domnul Stefan Voevodul. . .

De când Rușii te prădară
N'avem soare, nici hodină,
Fără tine n'avem țară,
Bucovină, Bucovină. . .

Când întindem hora mare
Să le fie de pomină,
Din hotare în hotare,
Bucovină, Bucovină. . .

Vasile POSTEUCĂ

CETATEA ALBA

LĂSAȚI-NE CÂNTECUL

Lăsați-ne măcar cântecul,
Cântecul nostru de veacuri și lumină.
Ne-ați osândit destul neamul;
Ne-ați jefuit destul țara și grădina.
Lăsați-ne satele noastre străbune,
Cu altare străvechi și sfinte,
Cu țărani muncitori și chipeși,
Cu mii de cimitire și morminte.
Nu vă atingeți de-al nostru pământ,
Că noi de mii de ani îl arăm
Si nouă ni l-a dat Domnul cel Sfânt,
De lifte și barbari să-l apărăm.
Nistru și Dunărea duc mereu cu ele,
Lacrimile noastre de veacuri,
Că neamul nostru numai prin lupte grele
Si-a păstrat ființa, credința și glia.
Nistrule, Nistrule, frate năzdrăvan,
Du cu tine năpăstuirile noastre toate;
Du crivățul hain dela noi, bruma și rugina;
Du-le dela noi cât mai departe
Si'ngroapă-le'n deșerturi și stepe.
Ingroapă-le 'n Urali și Siberii;
Du-le, te rugăm, du-le mai frate.

D. PAULESCU

ANTOLOGIE

CONU M...

de Pamfil CARNATIU

Toată lumea îl considera un om ciudat. Nimeni nu știa unde s'a născut,dar mulți ar fi jurat că este moț. Era înalt, deșirat și avea pasul potolit și ondulat de făcea impresia cà urcă și coboară munți chiar și când umbla pe cele mai drepte străzi. Totdeauna era absorbit în gânduri. Îl cunoșteau toți în orășelul dela îmbinarea Târnavelor. Avea pantaloni mai scurți decât cei croiți după moda vremii. (De câteva ori a silit pe croitorul Veseli să-i potrivească hainele după gusturile sale). Purta în spate un suman sur căptușit cu piele de miel pe care îl lua prin Octombrie și-l lăsa în aprilie. Părea că poartă după el gerul ținuturilor polare. Cu lumea de jos vorbea cu o cordialitate mișcătoare, cu prietenii și colegii vorbea aproape totdeauna în glumă.

Am început să-l cunosc mai de aproape prin clasa a doua de liceu. Explica lecția de geografie cu spatele lipit de sobă. Nu știu ce făcusem de mă scrută sever cu privirea și-mi spuse: "Vino încoa, diamantule !" Eu încercai să scriu cuvântul "diamant" care mi se părea așa de sunător. Dar mă trezesc cu dânsul lângă bancă, zicându-mi: "scrie scriitorule, scrie!". În timp ce spunea așa m'a prins de ureche și m'a ridicat în sus, continuându-și lecția pe care o ținea ca pe un fel de povestire neîntreruptă nici chiar de glumele făcute pe seama "diamanților" și "scriitorilor". Într'un târziu mi-a lăsat urechea înroșită. Eu încep să râd și dânsul îmi spune: "Râzi, râzitorule, că puține s'or lega de capul tău dacă ai să asculți tot așa".

M'a întâlnit după câteva săptămâni și m'a chemat acasă la dânsul ca să-l ajut să taie lemne. Mă simțeam mândru că sunt și eu bun la ceva. Locuia la periferia Blajului. Își construise o vilă liniștită, dar în jur nu era decât o coastă pustie pe care Conul M. a transformat-o în terasă de flori și de pomi. Primăvara îmi petreceam două trei dupăamiezi în grădina dânsului. Plantam pomi și făceam straturi în noua gospodărie care în fiecare zi devenea tot mai frumoasă.

La școală Conul a ajuns dirigintele clasei mele. A fost apoi numit arhivarul liceului și se pasionase de cercetări istorice și geografice. Muncea cu o tenacitate uimitoare. A publicat în câțiva ani două trei cărți și o mulțime de articole.

Într'o zi m'a chemat în sala profesorilor și mi-a pus în mână un pachet de hârtii împestrițate cu niște hieroglife mărunte și încurcate.

- Ia să te văd, diamantule, știi să citești aici? !

- Să încerc, Domnule Profesor.

Am depus toată bunăvoința, dar n'am reușit să descifrez decât două cuvinte.

- A ! dacă știi să citești atâta, îmi spuse Conu zâmbind, știi carte cât un dascăl. Du cu tine foile și pe mâine să mi le aduci copiate frumos. Trebue să le dau la tipografie și nimeni nu vrea să-mi citească scrisul.

Am luat hârtiile, m'am dus acasă și am început să le descifrez. După primele rânduri am aflat secretul hieroglifelor. În câteva ore le-am copiat. A doua zi Conu era încântat de isprava. De atunci am devenit un fel de secretar particular al dânsului.

De câte ori lucram împreună, îmi spunea fel de fel de lucruri. Avea un limbaj bogat și povestea frumos. La școală pe lângă orele de geografie ne ținea și lecțiile de "educație morală". Totdeauna începea: "V'am spus de mii și mii de ori, Domnii mei, să vă băgați mințile în cap". Și pornind dela asta ne povățuia cum să învățăm, cum să prețuim timpul, cum să ne îngrijim sănătatea și cum să tindem spre cele mai înalte idealuri morale.

Conul M. era totdeauna calm și vesel. I se întuneca fața numai când îi făceam vreo năfăcută sau se gândea la soarta poporului român. Niciodată n'am întâlnit un așa de bun cunoscător al calităților și defectelor Românilor.

Când începeam lucrul la grădină totdeauna îmi făcea teoria muncii. Orice lucru ai face, să știi că faci un bine și pentru tine și pentru alții. Din păcate noi Românii avem cei mai mulți meteahna de-a munci numai dacă suntem siliți să muncim. O fi poate instinctul atavic pe care ni l-am câștigat lucrând mereu la comanda și pe seama altora. N'am ajuns încă să știm prețui munca în sine așa cum face Sasul, care dacă n'are ce face își dărâmă casa pentru a o recladi.

Este adevărat că poporul român nu e numai un miracol istoric, ci și un popor cu nebănuite resurse de inteligență și de tenacitate. Dar majoritatea geniilor noastre se pierd, fiindcă se ivesc la țară și nimeni nu le cunoaște. Bogăția spirituală a poporului are exact aceeași soartă ca bogăția materială a României. Sunt puține popoare în lume care să aibă atâtea daruri naturale ca noi Românii și puține țări au posibilitatea de îmbogățire mai mare decât a României. Și totuși, nu există un popor pe lume, care date condițiile atât de favorabile ale țării, ar putea trăi mai prost ca noi. Aproape tot ce producem este în mâna străinilor. Românii au ajuns cerșetori în țara lor. Țăranii pe care cei mai mari îi numesc "talpa țării" trăiesc într'o sărăcie îngrozitoare. Sunt siliți sărmanii, să vândă grâul pe nimic și ei să mănânce mămăligă. Pentru ei zahărul e articol de lux și pentru unii banul e o raritate.

Toate acestea mi le povestea Conul M. într'o zi dela jumătatea lui Septembrie. Era târg la Blaj și noi trebuia să traversăm piața pentru a merge la școală. Erau înșirate pe jos sau pe șatre toate produsele satelor din jur: ouă, lapte, găini, rațe, grâu și fructe de tot felul. Conu M. se oprea aproape la fiecare șatră. Se interesa de preț, de starea vânzătorilor și se gândea mai ales la ce ar putea să câștige după toată munca depusă. Din când în când dădea din cap și scotea câte un oftat adânc. În partea unde era grâul nimeni nu vânduse nimic deși era după masă. Un țăran încruntat a explicat cum de dimineață doi cumpărători au adunat pe cei ce voiau să cumpere și au fixat prețul grâului cu a cincia parte mai puțin decât joia trecută. Recolta fusese bună anul acela și cei ce aveau bani erau siguri că vor putea constrânge pe țărani să le dea aproape pe nimic grâul.

Am ieșit din piață și m'am îndreptat spre liceu. Strada înconjura parcul din fața catedralei. Ne-am oprit pe o bancă în parc și am continuat comentariile asupra nedreptăților care se fac poporului. În timp ce vorbeam așa, în fața noastră s'a oprit o țărancă și ne-a salutat cu sfială. Sărmanii țărani, constată Conul M., se uită la noi ca la niște mântuitori. E destul să porți haine nemțești ca să fii socotit de ei cine știe ce.

Ceasul dela catedrală dăduse semnalul că e timpul să mergem la treabă. Erau trei sferturi la trei și cam la ora aceea veneau la școală "carcerații". Așa se numeau cei ce erau în pericol să nu-și pregătească regulat lecțiile. Pe aceștia Conul M., ca dirigintele clasei, îi obliga să vină la școală în fiecare zi, după trei ore după masă, ca să se pregătească pentru ziua următoare. Era o colecție de băiețandri sburdalnici. Ne aduna în clasă și Conu mergea la arhivă. Carcera o începeam, de obicei ,bine și o terminam rău. Când gălăgia pe care o făceam ajungea până la arhiva Conului, venea și potolea furtuna cu un zâmbitor "diamanților, nu învățați nimic", apoi ne da drumul acasă.

Odată "carcerații" au reușit să scoată pe Conu din obișnuitul său calm. Era o zi de început de Decembrie. Se dădea întrecere de fotbal între școala normală și liceul comercial. Voiam cu orice preț să mergem și noi. Conului i-am cerut voie, dar nu putea pricepe ce plăcere găsim în a privi cum sare mingea. Ca să-l silim să ne lase liberi, câțiva au venit înainte și au înfundat cu hârtie coșul dela sobă, apoi au pus pe foc lemne umede și hârtie muiată în păcură. Se făcuse un fum în clasă de nu se mai vedea nimic. Am deschis ferestrele și cine privea de afară cum iese fumul avea impresia că tot liceul a luat foc.

Domnul Director Pop Câmpeanu era în grădina botanică. Când văzu că geamurile dela clasa a treia s'au transformat în hornuri de fabrică, a alergat în arhivă să dea alarmă Conului că "diamanții încarcerați" au aprins școala. Conu venise cu o falcă în cer și una în pământ (cum spuneau unii). Ne-a aruncat în spate toate adjectivele ce i-au venit în minte și din acea zi a desființat carcera.

La câteva luni după ce am luat bacalaureatul, am întâlnit pe Conul M. ca să-mi iau rămas bun dela dânsul. M'a privit cu bunătatea lui de totdeauna și mi-a spus: "Oriunde-i merge, fii numai ochi și urechi. Nu uita că nimeni nu-i așa de prost ca să nu te poată învăța ceva dacă vei să fii om de treabă. Să te pregătești bine, Coane, că este atâta de făcut pentru sărmanul nostru neam românesc.

CÂNTECUL TĂCERII

Venus, iadul violet,
Cântă nopții un sonet;
Stând pe-o piatră ascultam,
Muzica i-o'nțelegeam.
Întuneric spulberat,
Si de vânturi înțepat,
Stai cu mine și ascultă
A planetei mută cultă;
Gândurile amorțesc,
Munți și ape nu vorbesc,
Muzica de iad inspiră,
Violeții ochi respiră;
Cântă Venus, iadul rece,
Întunericul să sece,
Cântă Venus, iadul mut,
Un sonet necunoscut.

Elisabeta A. CRISTESCU

PAGINĂ REALIZATĂ DE : NICOLAE NOVAC

IMPERIUL UNIVERSAL-IMPERIUL DE SINE

Dumitru ICHIM

Atât în folclor, cât și în viața de toate zilele a românului găsim un presentiment al maiestății imperiale, care nici pe departe nu e generat dintr'o foame nomadică de geografic, ci dimpotrivă această notă basileică de interiorizare luminoasă venind dela "basilica" (biserică) văzută ca "imago mundi".

Tânărul mire, din orația de nuntă, e numit împărat ce-și străbate împărăția lui în căutarea florii-mireasă..

"Omul e domn peste toate, stăpânește peste toate, se bucură de toate, vorbește cu îngerii și cu Dumnezeu, poruncește creaturii, se ostenește pentru Dumnezeu. Toate acestea el le obține prin virtute și evlavie." (Nemesius de Emessa, Despre natura omului, I. Migne, P. G. XL. col. C -533 A B)

Această virtute (vir- bărbat) de a fi domn este cea a omeniei. Un om de omenie, cum observa Racoveanu, este cel care își caută prin modul de viață "frumusețea cea dintâi" a Chipului, de unde la români, cu o istorie creștină de cel puțin un mileniu și jumătate, atâtea nuanțe ale acestui cuvânt, încărcat ca un pom plin de roade.

Mircea Eliade găsește la popoarele orientale o asociere între ceremonia inaugurării noului rege cu o nouă "creare a lumii." (Mircea Eliade, Patterns in Comparative Religion, pg. 405-406). La români găsim în omenie o veșnică inaugurare a Omului, asociată nu cu o nouă creare a lumii adamice, ci, cum observa Stăniloae, cu o "restaurare a omului", în cartea cu același titlu. Ceea ce pare curios e că omenie și umanism, deși derivate din același substantiv nu sunt sinonime. În omenie găsim omul deschis spre alții, îmbrăcat în toate potențele strălucirii imperiale, basilica dându-i stihare basileice, în vreme ce umanismul îl jefuiește de sacralitate și-l reduce la el însuși. Accentul e pe omul și rațiunea profanizate.

"Imperiul" de Horia Stamatu, apărut în editura "ETHOS", a regretatului Ioan Cușa, Paris, 1981, este o admirabilă simfonie modernă a omeniei, întruchipând în stih și lumină crudă aurul mistic de pe icoanele duhului românesc. Cuvintele se țes în broderii de heruvic într'un freamăt de dumbrăvi voievodale.

Se împarte în trei cicluri: Cuvinte și Zile, Imperiul și Istmul, la care într'o viitoare ediție a cărții aș adăuga și Cantata Invierii, un poem aflat în manuscris.

Înainte de a ajunge la porțile de cireș înflorit ale "Imperiului", te oprești într'un pridvor de arhondaric vocalic, un preludiu cu "cuvinte și zile", un fel de teorie a Recapitulării soteriologice, cum ar spune teologii, în care Cuvântul, numit "o on" - Cel ce Este, recapitulează toate cuvintele știrbe și sparte ale umanității și le dă frumusețe divină și perspective veșnice: "zilele ce-au fost și vor mai fi / ale mele și ale celor ce au fost / și vor mai fi până la ultima suflare" pg. 9.

Un ton solemn de Simfonia a IX-a. Se topesc gheturile. Sus e: "soarele în care ne-am trezit / ca înainte de a fi fost / frântură de vreme deșartă / în vremea ce ne-ai dat s'o împlinim / cu adevărul tău: lumea este lumină." pg. 10. Vioara dezlănțuie torente de iubire între oameni ca în versurile lui Schiller: "Seid umschlungen, Millionen ! Diesen Kuss der ganzen Welt !" Este imnul Păcii: "Lui să-i închinăm PACEA care învinge / răzvrătirea sufletului când iese din albie / și revărsându-se lavă arzătoare / face din ziuă noapte / și din iubire frig / și așa nimeni nu mai știe de sine / când rupți de rădăcinile lor firave / sunt toți mai străini și mai departe / de PACEA care învinge războaiele pierdute / PACEA răzbunătoare a tot ce este cădere / PACEA care într'a miriada parte / din fericita efemeridă / alungă moartea". pg. 9

În cuvinte sunt cele două pustiuri: "unul e al pustietății fără pic de apă altul e pustietatea cu apă ascunsă în piatră" pg. 10. Cuvântul e născut din tăcerea pustiului. Există un pustiu al cerului care descoperă luceferi și un pustiu pământean care naște râme, dar idiomela e închinată: pentru "Tăcerea albă din lumina nopții / tăcerea noapte care naște stele / tăcerea ta nu răspunde la nici un nume / tăcerea ta e ceea ce nu se poate spune / când vrem să prindem ce nu se lasă prins" pg. 12.

Una din problemele filosofiei creștine este cea a cunoașterii lui Dumnezeu și pe care o găsim și în versurile lui Stamatu: "Tu ești tăcerea cea fără de nume de care vorbesc tăcând / mormintele din urmă / cu ea suntem când suntem împreună / și decând în vraiștea aceasta / tot spunem vrute și nevrute / doar ea ne mai trezește uneori" pg. 13.

Dacă un poet "modernist" își permite cripticul de dragul cripticului, spre a impresiona cu ape tulburi, spre a crea în cititor că e vorba de cine știe ce mare "filosofie", când de fapt nu e vorba decât de o bâiguială ilogică a logoreicului și imposturii, acest "criptic" nu și-l permite Stamatu, un poet ce scrie cu linii bizantine, zgârcit cu orice cuvânt în plus, câteva linii fiind de ajuns pentru un munte, pentru ideea de munte, în vreme ce un pictor sărac și-ar risipi toate boielurile în descrieri neștiind nimic despre erminiile subtile ale aripei de duh.

Tinând în minte versurile de mai sus, să facem o mică paranteză. Vladimir Lossky într'un "Essai sur la Theologie Mystique de l'Eglise d'Orient", Paris, 1944 se ocupă în mod special de această cunoaștere, în capitolul II, Intitulat "Întunericul divin", cu referințe la opera lui Dionisie Areopagitul. Pentru acest scriitor din primele veacuri, există două cunoașteri: una kataphatică, adică prin afirmare, care este imperfectă un modo sublimiori în teologia lui Thomas d'Aquino, iar alta e cea apophatică, prin negații, care ar corespunde cu modus significandi. Dumnezeu nu poate fi cuprins în definiții de nume, pentru că orice am spune despre El este prea puțin, depășind cuvintele noastre omenești. Stamatu zice: "Tu ești tăcerea cea fără de nume / de care vorbesc tăcând". Numai prin "agnosia" (necunoaștere, adică în sensul de liberare din cerul de a defini și a-ți aparține) poate cineva cunoaște pe Cel de deasupra cunoașterii. Cuvintele noastre procustiene au lungimi de om finit. Cel mult putem înțelege ceva din creație, dar la rândul nostru fiind creatură este imposibil de a înțelege Creatorul.

Extazul lui Dionisie e diferit de cel al filosofului Plotinus, care este caracterizat prin Aplosis, adică simplificare. El se roagă să fie călăuzit: "spre înălțimea supremă a scrierilor mistice, care este dincolo de cunoscut, unde tainele teologiei . . . sunt dezvelite în întunericul liniștei de dincolo de lumină." (Teologia Mistică, Migne. I,3,P. G. III, 1000). Nu este vorba de un simplu proces dialectic, ci cu totul altceva: un katharsis, adică purificare, în vederea unirii, or cum ar spune Horia Stamatu, referindu-se la "tăcerea cea fără de nume" : "cu ea suntem când suntem împreună / și decând în vraiștea aceasta tot spunem vrute și nevrute / doar ea ne mai trezește uneori".

Despărțirea de "vrute și nevrute" pe drumul "trezirii", este la Dionisie Areopagitul liberarea de sfera vizibilului fizic și deschiderea "ochiului interior" de care vorbește și Eminescu și e comparată cu urcușul lui Moise pe Muntele Sinai, care purificându-se și despărțindu-se de orice e necurat intră în noaptea divină. Ideea o găsim și la Grigore de Nyssa. În momentul în care Moise a depășit starea de mystica theamata (contemplare mistică), eliberat de descriptibilul gnozei ajungând prin necunoaștere să cunoască ceea ce depășește orice înțeles (kai to miden ginoskein, yper noun ginoskon) începe unirea cu Dumnezeu ca o cunoaștere apophatică, dăruirea în sorbul de dragoste dumnezeiască care nu mai poate fi înbungheată în nici un nume omenesc ori cât ar fi de frumos și de înalt. (Ideile de mai sus le găsim mult mai amplu dezvoltate în Vladimir Lossky, Mystical Theology, London, 1968, pg. 23-43). Și iată cât de simplu Stamatu înflorește în liric aceste adâncimi de cuget: "Dacă te asemănăm nopții / astre ar trebui să fie cuvintele noastre / dar nici o asemănare nu ajunge la tăcerea temeliilor" pg. 15. E interesant cum poetul sesizează și alte culmi care au scăpat din vedere lui Dionisie, sau nu au fost de ajuns conturate. E vorba de un kenotic al revelației pneumatice, sărbătorită cu ramuri de tei la români, când în calea cunoașterii noastre coboară Mângâitorul, Duhul Iubirii, care pretutindeni este și toate le împlinește, vistierul bunătăților și dătătorul de viață, cel care se zbura deasupra pământului, când era un tohu-vabohu, ca o pasăre a Potirului. Din suflul de aripă a început viața: "De aceea ne ajută suflul tău / pe care învățații l-au numit sfânt / și fără nicio desime greutate sau măsură / dar care pătrunde totul și ne face frați / ai ființărilor ce le putem vorbi / în tăcerea ce le cuprinde pe toate / dela cea d'intâi până la ultima". pg. 15

E vorba de o "vecinătate" a omului cu Dumnezeu ca în poeziile lui Rilke, nu în sensul de separare, ci de comuniune, sau cum ar spune T. S. Eliot: "The inner freedom from the practical desire. The release from action and suffering, release from the inner And the outer compulsion, yet surrounded By a grace of sense, a white light still and moving" (T. S. Eliot, The Complete Poems and Plays, New York, 1962, pg. 119)

După ce clopotele de utrenie au picurat doxologia de mălin înflorit și aramă, începe maiestos "Imperiul". Ușile împărătești se deschid. Buna vestire basileică ne descoperă că suntem pe tărâmul liturgic al Împărăției divine.

Există o tangentă de cugetare și simțire creștină comună poetului român Horia Stamatu și poetului francez Charles Peguy. La amândoi găsim divinul vorbind umanului. La amândoi un stil modern, evident, fiecare cu originalitatea lui. La amândoi îndrăzneala de a se apropia de cele mai simple cuvinte, chiar de cuvintele devenite sub anumite sisteme filosofice tocite și a le mântui dându-le frumusețea cea dintâi. Amândoi impresionează pe cititor nu printr-un exterior lexical cu paftale de verve rare și violeturi de adjectiv, ci prin ceea ce spun și cum o spun. În Peguy găsim pe Dumnezeu vorbind oamenilor cu dragoste și uneori cu umor. Prin Întruparea Fiului pe pământ a devenit și Tată al pământenilor. Nu e vorba numai de Tată ca Creator. Fiul i-a legat mâinile dreptății și i-a dezlegat mâinile de milă și de dragoste: ". . . Notre Père qui êtes aux Cieux, mon fils a très bien su s'y prendre. / Pour lier les bras de ma justice et pour délier les bras de ma miséricorde. / (Je ne parle pas de ma colère, qui n'a jamais été que ma justice/ Et quelquefois ma charité). / Et à présent il faut que je les juge comme un père. Pour ce que ca peut juger, un père ! Un homme avait deux fils. (aluzie la fiul risipitor și tatăl iertător, parabolă ce o găsim la Luca XV, 11-32.N.A.) Pour ce que c'est capable de juger. Un homme avait deux fils. / On sait assez comment un un père juge. . ." (Charles Péguy, Basic Verities, French and English edition, New York, 1959, pg. 258).

Totuși, în vreme ce Péguy vorbește de "pământul Franței cea iubită de Dumnezeu", Stamatu se referă la Dacia: "tata spuneau fiii romanilor / aduși de Împărați în Dacia / și de atunci sute și sute de ani / așa s'au tot îngânat / copiii născuți acolo" pg. 41.

De asemenea, stilurile sunt diferite, tematica e diferită, iar apropierea dintre cei doi poeți fiind numai fântâna comună din care curge Apa Vieții.

Antifoanele lui "Pater noster" coboară în adâncul ființei românești prin toate abisurile de taină ale existenței și providenței. Sic ergo vos orabis. În locul popasurilor pe o Golgotă a deznădejdii, Horia Stamatu îngenunche în Rugăciunea Domnească și din fiecare cuvânt ne descopere un fagur liric, un poem ca o fântână plină de răcoare și viață, pe lângă care au trecut în grabă și cei flămânzi și cei însetați.

Exemplificarea de mai sus cu atmosfera din Simfonia a IX-a nu a fost gratuită, sau fără de acoperire, pentru că în viziunea lui Stamatu iubirea dintre oameni, PACEA, este apelul suprem ce-l aduce "Imperiul". Toți suntem frați. Îl numim Tatăl nostru și "Muss ein lieber Vater wohnen !". Națiunea nu exclude ecumenicul. Tocmai rămânând națiune subliniază pe ecumene. Numai păstrându-și strălucirile de piatră poate participa, sporind frumusețea de mozaic a simfoniei: "Odată cu îngânarea copiilor ta-ta ta-ta / gângăvirea păgânilor Romani Daci Gali / și toți sălbaticii continentului / căzuți din același rai / și care credeau că o vorbă spusă de o mie de ori / se schimbă într'o mie de vorbe / și o mie de vorbe sunt temelia IMPERIULUI / și coloanele și bolta lui / voia să înduplece pe simplificatorul / ordonatorul judecătorul pedepsitorul / neînduratul care spunea că este / fără să mai spună ești sau cine / neînduratul care n'a ajuns înduratorul / decât atunci când I s'a răspuns că EȘTI" pg. 47

E o transcendere dela ochiul fizic, istoric, plin de gălbănare dar "progresist", bigot, neîndurat, de unde ochiul inimii îngemănat și neliniștit ca sufletul lui Augustin, după ochiul trinitar: "dar cerul nu arătase decât ce se vedea / și nu era decât o scoică înșelătoare / cu sideful pe dinafară și perla înlăuntru / era cerul cu răsărit și apus / era cerul cu numărătoarea stelelor / era cerul din grația soarelui / era cerul mâniei dezlănțuite / și al seninării / dar cu adevărat în ceruri / nu este dincolo" pg. 49.

Filosofii antici vorbeau de om ca de o măsură a lucrurilor. Grecii se îmbătau foarte ușor de ambrozia cuvintelor. De exemplu, soțul Xantipei era convins că e de ajuns să cunoști Binele și imposibil ca să nu-l urmezi. Poetic era frumos, dar Xantipa stătea cu picioarele pe pământ și numai Pavel din Tars o înțelege după veacuri și dă replică marelui Socrate: "Cunosc Binele și fac răul pe care nu vreau să-l fac."

Măsura de care vorbeau Bătrânii Atenei e de asemenea poetic spus pentru că: "în primul rând că suntem fără să fim "așa" / ci doar condiționați "cum" și "cât" / fără frumusețea neștearsă nici veșnicia în oase / marsupiali ai eternității / îngeri ai artei Tale decorative / mamifere neînvidiate de niciunul dintre celelalte" pg. 65.

Continare in pag. 10

VIZIUNE

Mai trece-un an, un an de depărtare
de țara mea în care m'am născut.
Acolo soarele răsare și'n anii lungi de închisoare
doar cerul ei în viață m'a ținut.

Mi-e gândul călător pe Olt la vale
rostogolit prin codrii despuiați,
din pulbere strămoșii să-i răscoale
pe crestele abrupte de Carpați.

Aud în urma vremii ce se duce
tălăngile în sunetul lor trist
și parcă văd tot neamul meu pe cruce
în înălțarea lui spre Christ.

Prea mulți au fost și prea amarnici, anii.
Pământul scump să-l văd voi mai putea?
Noi ne vom duce, dar rămân vultanii.
După vifornița mereu răsare-o stea.

Radu BUDIȘTEANU

Înmormântat sub lespedea uitării:

UN FAPT "DIVERS"...

După cum l-au publicat ziarele italiene pe vremuri (abia câteva rânduri cu cele mai mici litere de tipar), gazetăria lumească l-a considerat un fapt "divers", fără importanță. Dacă știința umană l-ar fi săvârșit, s'ar fi bucurat de coloane multe cu litere de potcoavă în titluri.

Adică, ce s'a întâmplat?

În satul Ribera din sudul Italiei s'a născut o fată (Gemma di Giorgi) fără pupilele ochilor, complet oarbă. Rugați să facă o operație, doctorii au dat din umeri, declarând categoric: "Stiința e neputincioasă în asemenea cazuri".

Desi profund îndurerați, părinții și vecinii s'au împăcat cu această sentință absolută a științei. Numai o bătrână a făcut excepție, care, pe măsură ce creștea copila, îi șoptia, deplin convinsă, că într'o bună zi fata va vedea lumina zilei. Si, cu vremea, bunica a înțeles din felul în care copila îi strângea mâna, că în dosul ochilor sticloși lumina credinței a prins putere.

După trecere de ani, în Iunie 1947 bunica si Gemma au plecat pe jos din Ribera la Biserica din San Giovanni, unde copila urma să se spovedească și să se împărtășească întâia oară. Pe drum, bătrâna i-a repetat mereu nepoatei să ceară preotului un favor. Ele au pornit de acasă dis-de-dimineață, să ajungă înainte de începerea Slujbei, pentruca Gemma să fie printre primele la spovedanie, când preotul nu era prea ostenit. Când au ajuns însă, Biserica era deja plină. Biata bătrână a oftat de durere că preotul nici măcar nu le putea vedea din pricina norodului din fată. Dar, spre uimirea ei, vocea din altar a chemat înaintea tuturor numele nepoatei. Prin pârtia făcută de mulțime, bătrânica a condus copila în fața altarului.

O fi fost mâna preotului care i-a luat mânuța, o fi fost cuvântul lui? Căci Gemma s'a simțit, pentru întâia oară în viața ei, fericită. Iar din această feerie a trezit-o, după împărtășanie, vocea bunicii:

"Ai cerut, tu, lui Padre o grație ?"

"Nu, Mamă-bună, eu. . . eu. . . am uitat. . ."

"Dar, Padre", a exclamat aproape plângând bătrânica, "am venit cale tare departe" . . .

"Să te binecuvinteze Maica Domnului, Gemma, și fii un copil bun", a replicat Padre Pio, în vreme ce făcea semnul Crucii pe fruntea fetei.

Un țipăt al oarbei a sfâșiat tăcerea Bisericii. I s'a deschis vederea. Vedea limpede pe toți și pe toate.

Dar știința nu s'a mulțumit cu mărturia celor de față. Stiința vrea dovezi după metodele ei. Doctorii au examinat iarăși și iarăși, iar, după investigații îndelungate, au fost nevoiți să declare, sub semnătură, că deși fără pupile - contrar legilor științei- vederea fetei era normală.

Adică, ce s'a întâmplat în Biserica Madonei Darurilor din San Giovanni?

Mila Domnului a învesmântat o copilă oarbă, dăruindu-i lumina ochilor. Dar a fost această lumină destinată numai pentru Gemma di Giorgi? Cine era mai oarbă: copila de 7 veri, stăpânită de lumina credinței, ori această lume care caută fericirea prin întuneric?

Odată mai mult, o mare minune a fost săvârșită din Înalturi. Si mai mult decât pentru Gemma di Giorgi: pentru rătăcita noastră omenire.

Dar cui, ce-i pasă?

Lumea e mai oarbă decât oricând.

Ilie OLTEANU

-ARDERI-

Știam doar că se măritase tânără, cu un flăcău pe care fără îndoială părinții ei l-ar fi disprețuit.

El nu locuia pe vârful dealului, acolo unde casele de piatră prelungeau parcă stâncile aspre către cer, ci jos, la poale, acolo unde chirpicii lăsau abia să treacă slabe fire de lumină, prin pulberea încăperilor arse.

Dar ei îi plăcuse . . și părinții erau plecați de multă vreme departe, dincolo de departe . . .

Când a oprit-o la marginea cărării pe care își ducea caprele, nici nu se înroșise măcar, aproape că îndrăznise să ridice ochii, doar ca să-l privească puțin, abia atât cât să-i dea să înțeleagă . .

S'au căsătorit si și-au ridicat coliba lor de bârne și chirpici, au înălțat cuptorul mare în care lemenele vor deveni pe nesimțite cărbuni . . .

Dar într'o dimineață el a murit.

S'a stins lăsându-i pe brațe trei copii mici, atât de mici de ai fi zis că sunt păpușile de porțelan pe care le văzuse odată într'o vitrină, singura dată când părăsise muntele și coborîse cu el la oraș să vadă trenul cu locomotiva fumegând ca un cuptor de cărbuni . . .

Nu înțelesese tăcerea acelor făpturi mici, fragile, cu privirile stinse, care o fixau de dincolo de vitrina de sticlă.

El murise și durerea ei era prea mare ca să o poată împărtăși cuiva.

Pe mormânt vântul nu vroise să lase flacăra plăpândă a lumânării să se consume până la capăt. Ea și-a zis că este un semn al cerului și a plecat.

Șapte ani mai târziu preotul dezgropa unul câte unul oasele albe, fără urmă de tină, și ea le ungea pe rând cu ulei și vin.

Le va binecuvânta el, preotul mâine în biserică. . .

Și nu s'a mai măritat.

Copiii au crescut, unul a murit, altul a plecat chiar, departe, peste marea cea mare, într'o țară în care oamenii nu vorbesc ca aici.

Ea, ea își plânge mereu bărbatul fără mormânt, fără odihnă, fără țarină. Pentrucă cerul vorbise din nou . .

Biserica arsese din temelii și cenușa morților de două ori morți, de două ori răposați, se risipise purtată de vântul rece al muntelui.

Numai ochii ei mai păstrau o scânteie, o mică scânteie plăpândă, care mai pâlpâia și pe care vântul vroia s'o stingă cu orice chip.

Ultima dată când am văzut-o, siluetă neagră a femeilor stâncilor arse, aride, alunecând printre creste, siluetă neagră ce nici măcar nu șovăia în mijlocul turmei ei de capre. . . . •

Doina MIHAELA

Mărțișor pentru țară

S'a dus cu fulgii fără de prihană
și iarna lungă cât o veche rană;
mai moleșiți, mai mult c'un anotimp
ne acordă cu ziua, după timp !

E undeva, sub cerul mai albastru
o țară veche- dela Zoroastru-
unde din moși, boieri sau din popor,
iubitelor, duceam un mărțișor.

Din fire albe și din fire roșii
își împleteau un mărțișor, strămoșii !
Veniți la șezătoare într'o seară
să ne-amintim de datini și de Țară !

Poate-ai uitat de când erai copil
și n'ai mai dus niciunul, în Exil
acomodat în noile temeiuri
cu alte sărbători și obiceiuri.

Să împletim azi cele două fire
Iubitei noastre fără mărginire
si să-i trimitem dar ca mărțișor
Un fir de jertfă și un fir de dor !

Zahu PANA

AREOPAG LIRIC

"Cuvântul Românesc" devenind din ce în ce mai răspândit și apreciat în lumea liberă, evident și numărul colaboratorilor s'a mărit.

Primim foarte multă poezie, ceea ce adeverește spusa lui Alecsandri că românul s'a născut poet. Pe de altă parte spațiul tipografic, destinat poeziei este extrem de limitat. Din acest motiv dăm prioritate poeziilor scurte și dactilografiate la două rânduri.

Rubrica "Areopag liric" nu este nici pe departe un fel de "Poșta Redacției", cum se obișnuia în țară, ci are intenția unui dialog cu poeții, o confirmare a materialului trimis, urmând ca atunci când spațiul ne permite să-l putem publica.

Tuturor mulțumiri pentru colaborări și interesul arătat pentru "Cuvântul Românesc".

Dumitru ICHIM

Tiberiu Cosâmbescu, New York. Poeziile nefiind semnate nu am știut care sunt ale dumnevoastră și care ale prietenului. Abonamentul la "Cuvântul Românesc" se poate face trimițând un cec de 15 dolari americani pe adresa redacției, care se află pe pagina a doua.

Dr. Ion Paraschivoiu, Montreal. In numărul de Crăciun am publicat "Fulgul de nea".

N. N. Simcoe, Ontario. Am primit "Gânduri". Ați uitat să ne spuneți de cine sunt versurile folosite ca motto: "Pe pământ avem de toate / Si mai bune și mai rele / Si'nchișori și libertate, / Genii mari și frunți tembele . . .". O pură curiozitate. Ana Ritovoi, Orange, California. "Căsuța albă din Ardeal" și "La plecare", fiind scrise de mână, am avut greutăți în a înțelege integral grafia. Trimiteți bătut la mașină. Vă așteptăm.

Scorel, New York. In numărul din Decembrie am publicat două din poeziile trimise.

Caius Morea, Köln, Germania: "La Peleș, Beniuc vrea apartamentul lui Mihai / Stăpân'su îi face hatâru / Zelos "poetul" scrie mai dihai / Penița tocului îi e . . . satârul." Ce poți să faci Dom'le? Omul avea în sânge meseria de măcelar.

Adela-Adriana Moscu. Am trăit alături de dumnevoastră, prin poezia "Dor de acasă mă cuprinde" nostalgia locurilor natale și frumusețea datinilor noastre românești: "Fie hora cât mai mare / Pe Câmpia Românească / Fie țara'n sărbătoare / Si mereu să înflorească." E și urarea noastră pentru Tară, dar din păcate la ora actuală "țăranii zburdă pe la sate", vorba lui Vlahuță.

Pyck Marinescu. " De când aștept... această zi ? !" . . . Si câți or mai fi ca dumnevoastră care: "Regret, că n'am fost înțeles - / Si c'am ales această cale. . / Că orice față, are și revers ! Mai bineașa, decât în . . . zale !"

I. Făcăoaru. Ideea, frumos versificată în "Inima mea nu-i pe pământ", pe care o găsim și în Sfânta Scriptură: "Împărăția mea nu este din lumea aceasta", demonstrează niste adevăruri ale omenescului căutându-și divinul: "Mi-ai dăruit DOAMNE, un alt trai / Fericit, într'un nou Elizeu, / Spre-a trăi pe terra ca-n rai, / Chiar de pe terra cu Dumnezeu."

Lucia Herman, Portland. Dihotomismul între Tara de acasă, unde vrei să te întorci, și cei care în numele țării te așteaptă cu "lanțuri de fier" e prins destul de plastic în "Natura ta, Iubito !" Ce ziceți confirmă: "Am înțeles că, / ai vrut să-ți păstrezi, / portul și inima, ca'n vremuri străbune, / curate și limpezi, / pentru că aceasta este / Natura ta, Patrie ! Iubito !"

Feliciana Ghindar, Detroit. Din ciclul de poezii trimise descoperim o înclinație spre meditație In "Ex nihilo" găsim un răspuns cugetătorilor din veac pe care îl dă și Binevestitorul din Patmos. Cităm: "Si temelii ți-a fost Cuvântul și stâlp de foc și veșnicii; / Ce doruri sfinte te'nconjoară spre neînțelese pribegii. . ." Bine ar fi ca mesajul din "Creștini veniți la închinare", atât de patetic redat de Feliciana Ghindar, să găsească un ecou în inimile oamenilor•

IMPERIUL UNIVERSAL-IMPERIUL DE SINE

URMARE DIN PAGINA 9

În loc de măsură devin jumătăți de măsură, un fel de: "ce nu e față nici contrafață / ci jumătate de ceva și jumătate de nimic / și e o față cu un corn și fără nici un ochi / și e o față cu un ochi și fără nimic altceva" pg. 67.

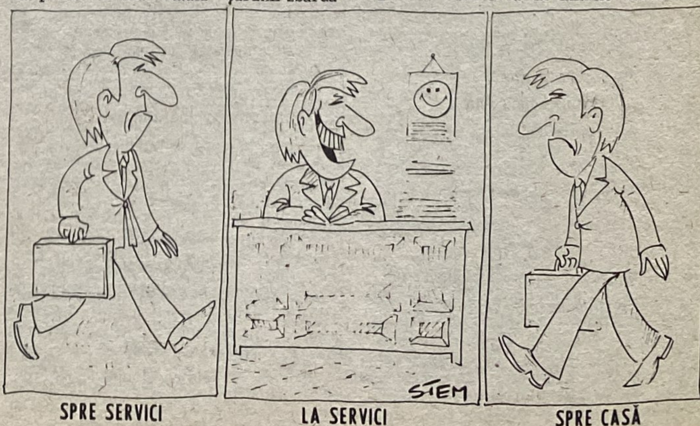
Există un tablou al lui Pieter Bruegel cel Bătrân. Se numește: "Orbul conducând pe orb". Dacă l-ai văzut odată nu vei mai scăpa niciodată de obsesia lui. E un coșmar artistic. O frumusețe, dacă se poate spune, a groazei. Într-un peisaj de toamnă se vede în depărtare o catedrală. Un șir de orbi în fața ei. Primul a căzut. Ceilalți, ținându-se baston după baston, cu ochii uscați spre diferite ceruri. Al doilea e gata să cadă. În stânga ține bastonul, conducând pe cei ce-l urmează. Poticnirea e atât de dramatic redată ! Căzut ține în mână bastonul de conducător al orbilor. I se văd numai picioarele și o mână ridicată printre ierburi. Ca fundal apare catedrala și mâna stângă a celui care le-a rămas conducător. E interesant că Bruegel a dezvoltat simbolul biblic al numărului de șase atât de clar și ca unul care a trăit în secolul XVI e atât de actual în secolul XX.

Omul ca măsură a tuturor lucrurilor nu este cel închipuit de greci și nici cel caricaturizat de vreo filosofie modernă, ci Omul realizat de Iisus Hristos, pentrucă numai Creatorul întrupat în om își poate măsura creatura și este, pur și simplu, absurd să ne închipuim că creatura poate fi măsura Creatorului. El poate fi cel mult măsură a măsurii, dar în acest caz oamenii nu ar fi decât "mamifere neinvidiate de niciunul dintre ele", niste sclavi ai sclavilor și nicidecum fii ai "Imperiului". Pentru această realitate teandrică, această umanitate dusă în divin vibrează lira lui Horia Stamatu: "fă-ne din nou să putem spune ca Tine / fără să ne tremure glasul / în arpegii de vorbe vânturate / și să putem intra din nou / în casa noastră din noi înșine / cu toate ferestrele și ușile închise / unde să nu mai intre câinii zădărniciei / și să ne împrăștie în toate părțile / ci iarăși să ne găsim greșalele și greșiții / iarăși să fim o față luminată de Tine / prin cele șapte ferestre / și care să te cânte cu cele șapte corzi ale ei." p. 68-69.

În poemul final "ISTMUL", "Continentul Sus" și "Continentul Jos", alcătuiesc parabola unității axiale a valorilor "trecătoare" și "eterne", care se activează neîncetat unele pe altele, într'un schimb ce se petrece pe "istmul" care nu este altceva decât ființa umană cu istoria ei.

Pe acest "istm", care este omul-istorie, se desfășoară "întrecerile", ce nu sunt altceva decât actualizarea "virtuților" cu origine eternă, în cuprinsul orizontului "trecerii istorice". Astfel referința ne duce la imaginea imnurilor întrecerii rămase dela Pindar în "ISTHMICE". Analogic noi participăm neîncetat la o întrecere în "quadriga" existenței istorice, trasă de cele patru forțe ale eternității, cei patru Evangheliști, iar "patru" însuși, plecând dela Cruce și dela ei, fundamentează un simbol al absolutului, al "IMPERIULUI ETERN" și al "reflectării lui istorice". •

Dumitru D. ICHIM

SPRE SERVICI — LA SERVICI — SPRE CASĂ

UN POET AL SISTEMELOR

AQUA MATER DE GEORGES ASTALOS

vitalitate creatoare și angoasă existențială în poezie

Născut la București în 1933, Gheorghe Astaloș este autorul mai multor volume de versuri (Sodron 1970, La Lingua del Canarino 1974, Bordel à Merde 1975) și a două volume de teatru (Trei Piese Într'un Act 1969, Vin Soldații Și Alte Piese 1970) În ultimii zece ani piesele lui Astaloș au fost reprezentate pe scenele din: Paris (Vin Soldații si Mărul, 1972) Londra (Fântâna 1972 și Vin Soldații 1974) Copenhaga (Carambol 1972 și Beb 1976) Karlsruhe (Vin Soldații 1973) Edmonton - Canada (Mărul 1980) Metz (Ce Ne Facem Fără Willi) La câteva luni după invazia trupelor sovietice în Cehoslovacia, piesa de debut a poetului (Vin Soldații 1968) a fost filmată de televiziunea newyorkeză și difuzată în Statele Unite în Aprilie 1969. Fondator al teoriei Pluridimensionalității Teatrului și Pulverizării Acțiunii în Spațiu (Teatrul Floral-Spațial), Astaloș elaborează o idee-proiect de globalitate efectivă (Oul Agorei), model de Agoră Modernă implantată într'un ou de 192 de metri înălțime cu destinație de Landmark. Teoria sa asupra Pluridimensionalității Teatrului, publicată în Franța, Belgia, Canada, Italia și Luxemburg, a constituit pivotul referențial al Congresului dela Atena organizat în 1976 de Consiliul Europei pe tema: "Viitorul Artelor Spectacolului". Cu prilejul premierei nord-americane a Mărului, Cuvântul Românesc a comentat pe larg teatrul lui Astaloș. În acest număr ne ocupăm de poezia scriitorului - și anume de Aqua Mater, volum inedit încă în limba română.

C R

LEGENDA

Gheorghe Astaloș. Studiu pentru coperta versiunii franceze a Poemelor Retorice (Bordel à Merde). FOTO: Jean-Pierre Lazar dela Televiziunea Franceză.

În Aqua Mater, poetul și-a propus într'un mod manifest un dublu pariu: al transparenței și al consistenței. Din punctul nostru de vedere, Astaloș se impune pe două planuri: langajier și consubstanțial - ceea ce, la prima vedere apare ca o tentativă de nesusținut, cel puțin în poezie. Limpezimea metaforelor, la înălțimea titlului ales, este însoțită de cea mai importantă profunzime simbolică: cea care pune în discuție, în orice moment al creației, însăși existența Creatorului.

Tematica, expusă cu claritate în Aqua Mater, rămâne implicit deschisă căutărilor continue. Este vorba aici, nici mai mult nici mai puțin, de o permanentă mutație spre armoniile originare. Într'adevăr, toate poemele lui Astaloș sunt îmbibate de geneză - sursă de angoasă existențială și de vitalitate creatoare. Aceste două sisteme, antagonice și complementare în același timp, se ciocnesc, se resping și se atrag în contextul volumului, tocmai pentru a se echilibra, plasându-se astfel definitiv sub semnul "eternei întoarceri". Ceea ce îi permite poetului de a regăsi în permanență unitatea pierdută după ce, tot în permanență, a provocat violența primară, câștigând astfel îndrăznețul pariu: "era o chemare fantastică / pe care marea o reverbera insistent / un elegiac cântec de rut / elogiu / revelației dintâi" (Aqua Mater)

Faptul că acest cuplu format din Eu (poetic) și Tu (genetic), prezent în aproape toate poemele din Aqua Mater, asigură permanența regăsirilor sale aquatice grație cuvântului-cheie "pești", pe care îl descoperim mai întâi în titlu și apoi în corpus, nu lasă loc nici unui echivoc. Întâlnirea capitală între Eu (Creatorul) și Tu (Reproducătoarea) are forța visului și a fantasmei, în care "apa" devine materie onirică și absorbantă a acestei mari obsesii poetice: "cohortele de pești nupțiali / care îmi inundau apele / cu cântec și adorații liturgice / erai tu" (Ritual).

Peștele este simbol versatil. El sugerează natura excesivă și suplețea fizică - malefică sau benefică, la alegere și din abundență. Dar și cea senzuală și glacială pe care poetul, în căutarea uniunii dintâi, le asumă în toată complexitatea și dimensiunile lor. Astaloș nu se înșală când utilizează bogăția simbolică a semnului "pește", întreținându-i mitologia prin metafore tot atât de clare pe cât de originale: "târziu / și acoperiți de splendori / urcam vinovați / grădini adânci / cu pești efemeri" (Eden)

Analistul, simțind nevoia de a-și centra lectura, speculează fără rezerve omologia: MARE-MATRICE. Universul poetului îl incită. Această juxtapunere inspirată de Aqua Mater, titlu împrumutat din latină (limbajul originii - dar și al originilor, reducând impactul lingvistic la obiectul studiului nostru), incită în același timp la dezvăluirea analogiei fundamentale a cărții. Acea analogie care reunește încă o dată Matricea-Tu, și Fiul-Eu, într'o armonie perfect reflectată de elementul-suport "apa", care devine mediu originar: "ne înfioram văzând / cât de adânc / este oceanul / și ne cutremuram descoperind / cât de întins / este adâncul" (Trident)

Profund atașate raportului delicat dintre Constiința poetică și Creatoarea ei constantă, poemele din Aqua Mater beneficiază de avantajul acelui curaj al transparenței în care poetul, lucid și hieratic în același timp, identifică în permanență unitatea de corp cu fațetele pe care i le prezintă neâncetat Matricea simbolică. În prima ipostază: paradigma Dătătoarei-de-viață, de vis și de speranță, în raport cu Vârsta începuturilor: "jinduiam după timpul în care / fructul mării oprit / se rostogolea copt / la picioarele noastre" (Eden) În a doua ipostează: relația tulbure dintre Creator și Reproducătoarea lui- aceasta din urmă luându-i-o înainte primului, iar poetul, subjugat, urmând-o cu fervoare: "șerpi incasabili / ni se insinuau în mișcări / cu alunecări senzuale" (Eden) Și, în sfârșit, a treia ipostază, unde imaginea îngrijorătoare a Castratoarei îi provoacă Fiului, hăituit de metaforele morții, coșmare de nesupunere: "sau poate chiar tu crescând aiurea / din țeasta mea cu pești abisali / tu / care netezești apele cu nuferi aprinși / ce se mai aude pe-afară" (Țeasta mea cu pești)

Noi considerăm remarcabilă performanța tehnică a poetului. Cele trei imagini ale Reproducătoarei, urmărirea sfâșietoare la care Astaloș le supune, metafora regresiunii la sânul matern - totul este ilustrat cu simboluri aquatice și totul este restituit în spațiul unei mitologii proprii. Această unică și splendidă dezlănțuire poetică ne întărește în convingerea noastră că, dincolo de o apropiere formală, corespondența profundă MARE-MATRICE constituie cheia de boltă a tematicii din Aqua Mater. Dincolo de acest reconfort de ordin estetic, lirica lui Astaloș dovedește că, în pofida unei poezii de extracție secundară, scrisă la surse sau aiurea, poezia românească de astăzi își afirmă o continuitate certă, deschizându-și o lumină spre repertoriul liric universal. Și nu întâmplător unul dintre cei mai mari reprezentanți ai poeziei contemporane, poetul francez Eugene Guillevic, în Memoriile sale (1980) apărute în editura Stock din Paris (Vivre en Poesie), îl citează pe Astaloș în fruntea și printre puținii poeți de reală anvergură din generația ajunsă la maturitatea de expresie. Titlul de Auream Honoris Causa, decernat poetului de origine română la Washington, în Aprilie 1980 de către Federation Of International Poetry Association probează, dacă mai era nevoie, că mai devreme sau mai târziu, adevăratele valori se impun. Sau, cum spunea Alexandru Paleologu în urmă cu treisprezece ani, vorbind despre poezia lui Astaloș: "Numai siguranța transformă obiectul poeziei în evidență irevocabilă și numai ea deosebește poezia veritabilă de incontinența și demagogia lirică".

Dan POPA

doctor es-lettres al universității din Nancy

AQUA MATER

în apele mele cu pești solitari
răsună o chemare anume
tulburând ordinea
vastelor întinderi
ale ecoului

și numai când persista
realizam
nuanța vectorială
a sunetului

și numai când persista

și numai când se pierdea
realizam
revolta penetrantă
a cărnii

și numai când se pierdea

era o chemare fantastică
pe care marea o reverbera insistent
un elegiac cântec de rut

elogiu
revelației dintâi

TRIDENT

dincolo de liniștea apei
îți lipeam solzii aurii
pe brațul
ușor arcuit înspre mare

cuvintele
așezau pe ape subțiri
între noi
cu murmurul imperceptibil
al plutirii

ne înfioram văzând
cât de adânc
este oceanul

și ne cutremuram descoperind
cât de întins
este adâncul

în apropierea noastră imediată
înota un neptun
melancolic

tridentul său
ne tăia răsuflarea

ȚEASTA MEA CU PEȘTI

poate că erau crabii
somnului meu sticlos
povestindu-mi indiscret visele
dintr'o inconsecvență statornică

sau poate delfinii
cu extravaganta lor tandrețe
nesocotindu-mi infideli revolta
dintr'o nestăpânită exuberanță

sau castorii poate
cu perversitatea lor ereditară
rozându-mi grațios gleznele
dintr'o necontrolată pornire

sau poate chiar tu
crescând aiurea
din țeasta mea cu pești abisali

tu
care netezești apele
cu nuferi aprinși
ce se mai aude pe-afară

INOCENȚĂ

ne oglindeam inocenți
în apele tulburi
ale iluziei

și

nu vedeam nimic altceva
decât formele înșelătoare
de la frontiera mirajului

și nu vedeam nimic altceva

și

nu auziam nimic altceva
decât orga de vânt infidelă
șuerând elogiul ambianței

și nu auziam nimic altceva

și

nu trăiam nimic altceva
decât zodia oscilatoare a racului
agonizând cu cleștii 'nfipți în carne

și nu trăiam nimic altceva

saturați de înot
dar creați
după asemănare și chip
rătăceam obnubilați
de insesizabilul imperiu
de apă promisă

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

1977 -Gheorghe I. BRĂTIANU: Sfatul domnesc și adunarea stărilor în principatele române, Evry, Compagnie francaise d'impression, 446 pagini. (Academia română, Studii și cercetări).

Matei CAZACU (C.N.R.S.)

Sacrificiile materiale ale familiei și ale unor patrioți animați de un adânc respect pentru o operă științifică de valoare au permis publicarea acestei cărți în românește, în excelente condiții grafice, în țară străină. Academia română îi hărăzise un loc printre publicațiile ei din seria "Studii și cercetări", însă instituția care i-a luat locul a refuzat tipărirea volumului postum al lui Gheorghe Brătianu. Astfel cartea apare după treizeci de ani dela scrierea ei în împrejurările dramatice evocate de părintele Vitalien Laurent în prefața unei alte lucrări postume a lui Gheorghe Brătianu intitulată Marea Neagră, dela origini la cucerirea otomană:

"Într'o seară din luna Iunie a anului 1947, la căderea nopții, domnul Gheorghe Brătianu îmi făcu onoarea unei vizite. Pe moment am crezut că avea să-mi comunice reluarea iminentă a activităților noastre comune în cadrul Institutului de istorie universală pe care îl conducea, dar care vegeta de mai bine de un an de zile. În realitate, gândurile lui erau în altă parte. Situația internă a țării sale îl îngrijora de moarte. Omul venea să-și descarce sufletul unui prieten de nădejde făcându-l părtaș temerilor pe care i le provoca o hotărîre luată de curând. Cu puțin timp înainte i se propusese să joace în sânul instanțelor internaționale un rol ce i se cuvenea mai mult decât oricui altcuiva. După o lungă și dureroasă cumpănire, el refuzase libertatea. Un sfert de veac după aceste clipe îmi răsună încă în minte cuvintele lui: 'Brătienii nu dezertează România !" Era și natural când se știe în ce măsură au contribuit la realizarea și la întregirea țării lor. În acea epocă în care libertățile erau înăbușite una după alta și când se punea la cale josnicul proces împotriva lui Iuliu Maniu, Gheorghe Brătianu, conștient de tot ce reprezenta numele ce-l purta, precum și propriul său trecut, nu putea nădăjdui o soartă mai crutătoare.

În speranța, întemeiată de altfel, că nu se va număra printre primele victime și convins că, pentru moment, singurul său refugiu era știința, el îmi comunică hotărîrea sa de a duce la bun sfârșit lucrările începute și de a scrie altele, adăugând nu fără oarecare ironie: "Sunt sigur că vă veți speria de cantitatea producțiilor mele". Brătianu avea într'adevăr condeiul și vorba foarte vioaie, dar această glumă ascundea de fapt grija ce-o purta pentru soarta operelor pe care le avea în lucru sau pe care plănuia să le compună. Atunci, pentru a-l îmbărbăta în strădania sa și a-i mângâia tristețea, i-am promis publicarea tuturor manuscriselor pe care ar reuși să mi le transmită."

Într'adevăr, "demonul ereditar al politicii" ce sălășluia în omul ai cărui înaintași se numeau Dimitrie, Vintilă și Ionel Brătianu, l-a împins pe istoric să mediteze îndelung asupra problemelor actualității.

Sfatul domnesc și adunarea stărilor în principatele române a prins formă în anii celui de-al doilea război mondial într'o conjuctură dificilă pentru istoria românească: dictatura mareșalului Antonescu își căuta legitimări în trecutul nostru medieval, sprijinitorii ei afirmând că domnii munteni și moldoveni au avut întotdeauna o autoritate absolută asupra supușilor lor. Această autoritate nu era îngrădită de nici un fel de contrapondere sau de reprezentanță a populației de genul adunărilor de stări sau a parlamentelor occidentale. Preocupările politice ale momentului sunt vizibile în această carte: nu vor putea trece neobservate considerațiile asupra plății tributului către turci la 1791, când boierii munteni cereau control internațional pentru a se evita abuzurile (paralelism cu despăgubirile de război datorate U.R.S.S.); descrierea falsificării alegerilor pentru Divanul Ad-Hoc din Moldova în 1857 capătă noi dimensiuni pentru cel ce participase la cele din 1946 (p.417-420); pribegia peste hotare ca metodă de opoziție politică (p.268).

S'ar putea însă obiecta că îndepărtarea în timp și transformarea totală a conjucturii politice și sociale ar juca în defavoarea lucrării lui Gheorghe Brătianu, cu alte cuvinte că ea ar fi depășită pe plan științific și de actualitate. Ironia soartei face însă ca ea să apară tocmai într'un moment când istoricii europeni și americani trag concluziile câtorva decenii de discuții asupra noțiunilor de stări și ordine în societatea medievală și modernă. Centrele de cercetări pe plan național și internațional cum sunt Comisia internațională pentru istoria adunărilor de stări cu sediul la Louvain (din care făcea parte și Brătianu) și Centrul de cercetări asupra civilizației moderne, animat de profesorul Roland Mousnier de la Sorbona, au organizat colocvii, au participat la congrese istorice internaționale și au publicat mai multe volume de contribuții capitale în această problemă.

Concluziile lui Gheorghe Brătianu merg în direcția celor la care a ajuns comunitatea internațională a istoricilor și se pot rezuma în felul următor :

Ordinele sau stările (acest ultim termen se va impune în dauna celui precedent) au înlocuit, în cercetarea istorică actuală, noțiunea de clasă pentru a defini realitățile sociale ale Europei medievale. Ele pot fi definite drept categorii de indivizi având o aceeași condiție juridică, aceeași funcție socială și aceeași profesiune. Clérul ("cei ce se roagă"), nobilimea ("cei ce se luptă") și starea a treia (care îngloba pe orășeni și pe țărani) reprezintă stările medievale privilegiate. Abia în veacul al XVIII-lea rolul tot mai important pe care îl joacă banul în societate va distruge temeliile ei tradiționale. Revoluția franceză de la 1789 va substitui statului de stări un stat de clase sociale, clase a căror existență este deci un produs al epocii capitaliste.

Stările medievale au existat și în țările române și meritul principal al cărții lui Gheorghe Brătianu este de a fi analizat istoria societății românești sub unghiul participării acestor categorii la viața politică. Adunarea stărilor - marea adunare a țării sau sfatul de obște, cum mai era numită, - era un organism important care, întocmai ca și în Europa apuseană și centrală, se reunea în momentele de cumpănă ale istoriei noastre pentru a lua, împreună cu domnul, hotărâri ce priveau soarta țării întregi. Astfel adunarea stărilor alegea pe domni - de fapt ea confirma alegerea făcută de către marii boieri: aclamarea lui Ștefan cel Mare pe câmpia dela Direptate în 1457 este un exemplu de adunare masivă a stărilor. Decizia de a plăti bir turcilor în Moldova în 1455-1456, hotărîrea lui Mihai Viteazul de a se răscula împotriva acelorași turci, îndepărtarea străinilor din funcțiile importante și interdicția de a închina mănăstirile românești unor lăcașuri grecești, reformele lui Constantin Mavrocordat de desființare a rumâniei, Adunarea Norodului ridicată de Tudor Vladimirescu, adunările din epoca Regulamentului Organic și chiar Adunarea dela Islaz din 1848, toate aceste acte politice din trecutul nostru sunt expresia deliberărilor și acțiunii adunărilor de stări.

Ar însemna însă să depășim limitele unei simple prezentări dacă am încerca să insistăm asupra orizonturilor pe care le deschide această carte, asupra nenumăratelor direcții de cercetări pe care le sugerează cele peste 400 de pagini de bună limbă românească. Perfecta stăpânire a subiectului, tratarea lui în cadrul larg al istoriei universale, documentația bogată, seninătatea judecăților și siguranța interpretărilor, toate aceste calități conferă operei lui Gheorghe Brătianu un loc eminent în istoriografia contemporană. •

1981 -Nicu CARANICA: ANUL 1940

ed. Ioan CUȘA (ETHOS)

Petre SĂLĂCEANU

Noul volum de poezie al lui N. CARANICA este un vârtej de imagini sclipitoare, uneori halucinante, smulse limbajului cu toată vehemența unui temperament de jăratic, neîncetat susținut de o inepuizabilă tinerețe, revelată încă din 1965, dela apariția satirei 'Povestea foamei". Acolo era vorba de "foamea spirituală" aceea pe care poeții și gânditorii români din Occident n'o puteau astâmpăra exigentului poet, format la înalta școală a lui Dante. Titlul noii cărți este explicat de autor în "Lămuririle" preliminare: "Așa cum mă găseam atunci, în pragul lui 1940, mi-era cu neputință să înlătur apropierea de "Anul 1840" al lui Grigore Alexandrescu și ispita, mai ales, a unui răspuns, răspuns cu ecouri auzite în toți anii 40 ai secolelor viitoare. Un fel de sobor românesc al secolelor, cum vedeți".

Niciun Român de bine n'a uitat amputarea sălbatică a hotarelor noastre de acuma patru decenii, la împlinirea unui secol dela poemul profetic al lui Grigore Alexandrescu, în care se vaticina libertatea și unitatea neamului românesc. După o primă Românie Mică și apoi o Românie Mare, în 1940 rămâneam cu o Românie redusă la aproape jumătate. Acel an al desnădejdii pentru Românii deposedați de ceea ce fusese bunul fiecăruia, România Mare, a fost și acela al altor sfâșieri: pactul germano-sovietic după ocuparea Cehoslovaciei și împărțirea Poloniei aliate, puține luni înaintea spectacularei înfrângeri a Franței, marea putere mondială pe care ne bizuiserăm, nemuritoarea Franță, chezășia tradiționalelor noastre nădejdi.

Dar pe atunci nu știa nimeni cum se va termina războiul și ar fi fost greu de bănuit împărțirea Europei între o partidă de biliard și alta de poker, după cea mai smintită bătălie care s'a dat în istoria lumii, după fatalele greșeli ale mediocrității și crimele demenței. Această "istorie" a colorat fundalul pe care s'a compus "Anul 1940" în laboratorul secret al poetului.

Orientarea istorică a mesajelor poetice poate fi apreciată felurit. În ce ne privește gândim că un poet nu are nicio prezență poetică atunci când nu trăește istoric, trăire care nu poate rămâne străină de expresie. Ceea ce nu înseamnă discurs explicativ, angajare politică, sau trâmbițarea - cum se cere astăzi într'o parte a lumii - "fericirilor" viitorului. Poetul "patet", poetul e receptiv printr'o vocațională intuire a istoriei putând chiar (atunci când e "vates") prezice, prevedea. În acest sens a avut CARANICA viziunea anului "1940". Organul facultăților premonitorii este inima ("poetic" înseamnă "a avea inima deschisă" către "aici și acum") iar prin inimă poetul "judecă" dând cum s'a spus "dreptate acolo unde e dreptate". O constantă a istoriei: dela o vreme dreptatea începe să se vădească de partea celor învinși. Îndeosebi când este vorba de niște învinși pre-condamnați așa cum au fost învinși Românii. Judecata, darea dreptății, se face cu inima, care luminează mintea. Conform unei vechi tradiții "mens" era deopotrivă inimă, suflet și simțire. Nu degeaba ne învață Vico că Romanii clasificau oamenii în funcție de inimă: "excors" era prostul, fără inimă, "vecors" era nebunul cu inima denaturată, "secors" era cel greu la minte, cu inima deficientă, iar omul înțelept era "cordatus", inimosul. Poetul lui "1940" se arată prin opera lui ca un adevărat "vir cordatus", ca un pătimitor și nu numai ca un martor lucid al acestui secol.

Poemul este structurat, în mare, după ordinea celor trei stări cristice, pătimire, moarte și înviere, "poietic" spus, "Marea Neagră", "Marea Roșie" și "Marea Albă", care aici nu au nimic de-a face cu omonimele geografice, în afară de câteva aluzii neesențiale. Toate alcătuesc o "topologie". Topologia este o "analysis situs", o geometrie fără forme și mărimi concrete, așa încât "locurile" indicate de CARANICA nu sunt nici "mări" nici "țări", ci sunt pur și simplu simboluri ale unor "locuri interioare" întru "pătimire", "moarte" și "înviere". Succesive în poem, pătimirea, moartea și învierea sunt totuși percepute ca entități simultane așa cum sunt simultane în toată istoria, în toate clipele și mileniile ei. Mulți au încercat să exprime ceea ce Nicu CARANICA izbutește pe deplin: paradoxul atemporalei înlănțuiri. O flamură cu "negru, roșu și alb" suntem fiecare și toată istoria, cu tot haosul negru al suferințelor, cu roșul jertfei, cu albul eterului, acela transastral, "mântuitul azur" de care vorbea Ion Barbu.

Ca Baudelaire în cele mai frumoase poezii ale lui "Recueillement" și "Moesta et errabunda", poetul anului 1940 vrea să fugă din acest haos al oarbei interdecimări fizice și morale a lumii: "Să plec ! Să plec cu mine / Să flutur lacrimi și lumine / Din an în an / Din burg în burg" ("Marea Neagră").

În "Marea Roșie", unde este vorba de moarte, CARANICA constată că astăzi "moartea totală'mpărătește". "Și totuși cineva strigă clandestin: jos moartea !" Într'o vreme în care printre alte "imperiale monopoluri" s'a ajuns și la "nemurirea prin partid" CARANICA crede "clandestin" în nemurirea nepolitizată, firească și liberă, aceea ancestrală la Români. "Dar cine-a pus botniță morții cunoaște prețul omului; iată de ce neamul meu cinstește și timp și netimp". CARANICA este dintr'o generație care mai mult decât în viață-moarte, a crezut în Învierea pentru care dela "sacrificarea altora" s'a trecut la "sacrificarea de sine".

De Inviere este vorba în faza a treia a poemului "Marea Albă", care se încheie cu evocarea Împăratului: "Logos din Logos, sămânță din Tatăl, Mirele'ntors ! Biruitorul ! Iată-L, IHTIS".

Cum am spus, "vir cordatus", poetul acestei cărți aduce altceva decât un pedestru patriotism: flacăra credinței lui în nemurirea prin Dumnezeu a omului și a oamenilor, a neamului și a neamurilor. •

HYPERION

Centrul de promovare al cărții românești

DELA RUSIA GOALĂ LA COMUNISMUL GOL

Găsesc într'o carte apărută în limba franceză acuma mai bine de o jumătate de veac, numeroase informații despre Rusia sovietică a anului 1929. Nepărtinitor, autorul își citează sursele (în general Pravda) cu o scrupulozitate de istoric. Izbește aspectul de șantier grotesc și macabru al unui regim comunist care dura de 12 ani. Câteva exemple nu prisosesc. Spațiile locative erau reduse la trei metri pătrați pentru un locuitor iar în cazul studenților la mai puțin. Se spunea curent la Moscova: "ni se lasă confortul unui sicriu". Salariile imensei majorități a populației nu erau îndestulătoare nici pentru prețul unei alimentații constituită exclusiv din arpacaș . . . Mizeria era atribuită de către puternicii zilei trecutului feudalo-capitalist. Neconvins, autorul caută și descoperă (adesea pur și simplu citind presa sovietică) anumite alte "mizerii" greu de explicat prin referințe la burghezo-moșieri. Iată câteva. Multe imobile vechi și noi stăteau "rezervate", rămânând nelocuite și părând uitate. Într'una un copac avusese timpul să crească și să-i despice acoperișul. Tovarăși destul de influenți ca să nu fie pedepsiți violaseră 16 fetițe dintre cele 46 în vârstă de 8 până la 14 ani ale unei școli din Samarcand. Abundau zeci de mii de legi și regulamente nerespectate sau absurde: reducerea tarifului pentru un aparat dentar era acordată celui căruia îi lipseau 12 dinți și refuzată categoric pentru 11. Antisemitismul manifest, uneori sângeros, era tolerat de regim și scuzat de Gorki. Alteori se putea surâde de una și alta. Astfel, secretarul unui comitet de district telefonează unui comitet de canton: "Se menține la noi, sau nu lupta de clasă ?" Un supleant al președintelui comitetului de canton răspunde grav printr'un raport scris: "din ziua de 5 și până în ziua de 10 Ianuarie n'a avut loc nicio luptă de clasă în cantonul nostru".

Autorul cărții nu surâde, ci încearcă să înțeleagă. Puțini comuniști adevărați rămăseseră în Partid, compus în deosebi din oportuniști afectând convingeri comuniste. Cei servili trimeteau fumuri groase de tămâie către atotputernicul secretar general, de exemplu: "acest om atotștiutor este în stare de o infinită capacitate de prevedere". La drept vorbind nimeni nu credea în nimic, nici cadrele superioare. Cât despre cei mulți, cedau fricii și nevoilor zilnice, când nu erau amorfi sau robotizați. Robotizați? Ar fi avut de ce. Profesorul de științe sociale preda lecția de obicei strigând începuturi de frază, de pildă: "Sindicatele sunt școala com . . .-. . .unismului, termina corul elevilor. - Industrializarea este drumul so . . .-. . .cialismului" etc. Despre ce fel de democrație putea fi vorba? se întreba autorul. Despre o democrație pe dos ("a rebours"). Și conchidea (acuma mai bine de o jumătate de veac) în termeni moderni: (Fenomenul) . . . "este reacționar, exprimând interesele conservatoare ale claselor privilegiate, ideologia unei autocrații birocratice".

Autorul cărții, intitulată La Russie Nue, Rusia Goală, apărută la Paris în 1929 Les editions 'Rieder nu este altul decât Panait Istrati. Citind această operă veche, una dintre primele mărturii importante despre Rusia sovietică, m'am gândit la Orwell. Nu fiindcă scriitorul român și-ar fi permis vreo distanță alegorizantă față de realitățile pe care le notează cu o aplicată conștiinciozitate, ci prin capacitatea de pătrundere și de sinteză, aceeași (în ciuda diferenței de expresie) ca la scriitorul irlandez. Poate că rămâne plin de semnificație faptul că Orwell a cerut lui Panait Istrati (care a redactat-o foarte elogios) să-i scrie prefața cărții La Vache Enragée. Și poate că cinstea intelectuală, detașarea spirituală a lui Istrati a inspirat, dincolo de aparențe, 1984, capo d'opera lui Orwell.

Am făcut și o altă observație: găsim asemănări dintre cele mai semnificative între "comunismul patriarhal" descris de Panait Istrati (acela care a precedat teroarea instituționalizată după 1930) și realitățile din România de astăzi. Aceeași lipsă a comuniștilor convinși, același aspect de șantier în paragină (acolo unde, "ce să facem, mai ciupim ca să trăim") același "cult al personalității" obținut fără excesive injoncțiuni, drept simplu tribut al privilegiilor de castă. Și înainte de toate aceeași sumbră, apatică resemnare a celor mulți. Nu cumva o fi întrevăzut Panait Istrati nu Rusia goală, ci comunismul gol, acela îndeosebi urît, îndeosebi grotesc și trist ("lugubru" cum a spus de Gaulle după vizita în România), atunci, firește, când își dezbracă veșmintele de sânge?

"Independență fără diferență" scrie dl. Vlad Georgescu în Politică și Istorie, o sinteză strălucită, o carte care n'ar trebui să lipsească din nicio bibliotecă. Da, potentații români au ales și au izbutit să copieze "fără diferență" un model sovietic, dar care? Pornind dela cel sângeros, au ajuns, involutiv, la acela impudic al Troicii. Cum ar fi ajuns la cel de astăzi, acoperit de cea mai mare putere militară a lumii? Îmbracă armele ? îmbracă. Și anume - după cum o spune cu teamă Soljenițin - îmbracă conștiința orgolioasă a foarte multor milioane de Ruși.

Aici începe diferența.

Una de care va depinde viitorul lumii . . .

L. M. ARCADE

DE-A LUNGUL ANILOR
printre cărțile apărute

1952	MIHAI NICULESCU	:	AMINTIRI ÎN UNIFORMĂ
1958	VINTILA HORIA	:	JURNAL DE COPILĂRIE (poeme)
1963	ȘTEFAN BACIU	:	POEMELE POETULUI PRIBEAG
1965	L.M.ARCADE	:	POVESTE CU ȚIGANI
1965	NICU CARANICA	:	POVESTEA FOAMEI (poeme)
1966	MIRCEA ELIADE	:	AMINTIRI
1967	ION CUȘA	:	PLÂNGERI (poeme)
1974	NICOLAE PETRA	:	POEZII
1976	G.M.CANTACUZINO	:	SIMETRII
1976	HORIA STAMATU	:	JURNAL (poeme)
1981	I.G.DUCA	:	AMINTIRI POLITICE (vol.II)
1981	GABRIEL BALANESCU	:	DIN ÎMPARAȚIA MORȚII

CALEIDOSCOP

Cităm din LACRIMI și SFINȚI de Emil CIORAN (editura Ioan CUȘA, 1972) :

Cine n'a frecventat poeții, nu știe ce e iresponsabilitatea și nici dezmățul spiritului. De câte ori îți "pierzi" vremea cu poezii de atâtea ori simți că totul e permis. Căci poeții îți inspiră regrete absurde și monstruoase: îți pare rău, citindu-i, că nu ești un câne cu aripi de înger ca să veghezi, asasin, muritorii; că nu mori ca elefanții sau că nu ești diavol romanțios. Nedând socoteală de nimic, fiindcă nu se adresează nimănui (decât lui însuși), poetul se identifică ondulațiilor lui sufletești. Iubesc poeții, fiindcă nu ajung și nu vor să ajungă la nimic. Poezia lor nu duce nicăiri. Atâta inutilitate în armonie ! Este un mare blestem a-i înțelege. Înveți prin ei să nu mai ai ce pierde.

Dacă se poate găsi ceva mai mângâietor decât poezia sfinților ! Parcă faci drumul întors unei raze, pentru a te sfârși la o periferie de stele. Un indefinit ascensional împrumută poeziei sfinților caracterul unei fântâni săritoare ce-ți risipește stropii în inimă. Adresându-se cuiva, ei își limitează, fatal, geniul poetic de prezența lui Dumnezeu. Freamătele de sfințenie fără Dumnezeu sunt însuși indefinitul poeziei. . .

•

Și iată totuși fiorul religios mărturisindu-se prin "indefinitul poeziei" într' unul dintre cele mai frumoase și mai necunoscute poeme ale lui Lucian Blaga intitulat Cânele din Pompei: "Văzui în Pompei acel câne roman / Așa mi-l voiră zeițele sorții: / Mulaj conservat în materia morții - / Să nu-l putrezească nici ploaie, nici an./

Ieșise să scape de norul din ușă. / De noaptea căzută din munte cu foc./ Dar cânele, scurt răsucindu-se'n loc, / Se stinse rânjind și mușcând din cenușă. /

Te văd Dumnezeule - plumb, scrum și nor -,/O-dată venind peste mine prin ușă / Din muntele cerului cutropitor. /

Scăpa-voiu doar până în poartă. / Apoi mușca-voi în Tine a lumii cenușă./Tiparul în Tine păstra-mi-l-voiu."/

Veți găsi poemul lui BLAGA în CORESPONDENTE" o foarte importantă culegere de scrisori primite de Basil MUNTEANU între cele două războaie mondiale dela Nicolae IORGA, Ion PILLAT, C.C.GIURESCU, Camil PETRESCU; Sextil PUSCARIU și alți douăzeci de scriitori sau oameni de știință români dintre cei mai marcanți. Veți căuta zadarnic aiurea afirmații mai semnificative, mai îndrăznețe sau mai grăitoare despre multe, (și mari și mici) întâmplate în România de-a lungul celui de-al treilea și de-al patrulea deceniu. Scrisoarea către prieten este adesea un document mai viu și mai veridic decât paginile destinate lectorilor anonimi. Astfel, nicio biografie documentată a lui Nicolae IORGA nu se va putea scrie fără câteva necesare referințe la volumul CORESPONDENTE. Știți ce-i mărturisea Grigore NANDRIȘ lui Basil MUNTEANU printr'o scrisoare din 5 Septembrie 1938?

"Ești într'adevăr convins că ION a lui REBREANU e țăranul român și în general țăranul? (Eu) . . . cred că ION e un roman convențional - cu calități de epism ! - a unui țăran". (Ed. Ion CUȘA, ETHOS, Paris 1979).

•

Referindu-se la actualii potentați ai României de astăzi, Vlad GEORGESCU scrie în Politică și Istorie (pg.85): ". . . Mentalitate neo-vasalică vădește și jurământul de credință depus președintelui - secretar de partid - de către membrii înaltei ierarhii. Față de producătorii bunurilor materiale această castă politică a impus rânduielile unei noi iobăgii, cea de-a treia în Europa de răsărit, după iobăgia medievală și cea din epoca luminilor. Ei, (adică imensa majoritate a Românilor) au fost în primul rând expropriați de mijloacele de producție, care le asigurau independența, au fost după aceea etatizați, puși în slujba statului ca simpli proletari, având dreptul doar la munca stabilită de acesta, în condițiile impuse de clasa politică. O asemenea răsturnare nu se putea obține decât prin violență și menține doar prin forță. Astăzi violența a trecut, dar forța continuă să stăpânească. . ." (Ed. ION DUMITRU - VERLAG-MUNCHEN 1981)

•

Semnalăm cartea lui Gabriel BĂLĂNESCU, Din Împărăția morții (apărută recent la Madrid, Ed. DACIA, 1981), desigur una din cele mai importante mărturii asupra închisorilor din România. Informațiile care i-au fost date autorului de către Eugen Cristescu referitoare la ultimele luni și ultimele minute trăite de mareșalul Antonescu sunt cele mai emoționante pe care le cunoaștem.

Cităm un dialog, cele ce i se cereau în 1964 autorului întemnițat de foarte mulți ani: - Domnule B., dă-mi un articol împotriva lui Emil Cioran și ai cuvântul meu de onoare că într'o jumătate de oră după ce mi-ai dat articolul ești cu bagajul în stradă.

- Nu, domnule colonel ! Un filosof nu poate fi atacat cu o declarație. Și mai ales cu una dată în pușcărie. În afară de asta, mi-a fost prieten, avem ani ai adolescenței trăiți împreună. •

HYPERION

4 R, DU GEN.H.BERTIER

92.200 NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale periodice ☐

a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare istorice ☐ științifice ☐

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐

NUMELE.. SEMNATURA:

ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

CÂINII DE MOARTE

sau Pasiunea după Piteşti de Paul GOMA

Dumitru BACU

Ori de câte ori s'a scris (sau se va mai scrie) despre Pitești, rana aceasta, de-a pururi permanentă pe trupul și sufletul neamului românesc, a apărut tot mai adâncă, tot mai hidoasă, tot mai greu de înțeles; Cu cât se va încerca să se pătrundă mai adânc în resorturile ei mai intime, cu atât ea se va adânci mai mult, va deveni mai ascunsă, mai de nepătruns. De fiecare dată se va ridica aceeași cortină blestemată, impenetrabilă, de parcă în spatele ei s'ar ascunde o comoară fermecată de geniile răului.

Termenul nu este prea figurativ. Rana Pitestiului este rana secolului, este blestemul cel mai cutremurător, comoara cea mai hidoasă pe care comunismul o va lăsa ca moștenire neamului întreg, în clipa în care Dumnezeu ne va învrednici să ne debarasăm de el.

Lucrul este ușor de înțeles dacă ne gândim la unicitatea fenomenului, fără îndoială de natură satanică. Experiențe de acest fel poate că s'au mai făcut în democrațiile "surori", desigur în "marea protectoare" dela răsărit. Nimic însă concret nu a transpirat până acum. Dată fiind multiplicitatea mărturisirilor venite de dincolo de cortină, pare curios cá niciunul din cei trecuți prin diferitele Gulaguri să nu fi măcar auzit de aceste experiențe. Doar mărturiile venite din China lui Mao pomenesc de demascări, demascări însă care au loc după terminarea fazei atrocităților dela Pitești. Si nu prea văd posibilă o influență oarecare. Distanța dar mai ales "colaborarea frățească" nu ajunsese încă la un stadiu atât de perfecționat. Doar dacă . . . . poemul lui Macarenco nu ajunsese și în China lui Mao odată cu tancurile și instructorii sovietici. Poemul lui Macarenco nu ne spune însă prin ce metode au putut fi convinsi delicvenții de drept comun-toți minori-să se convertească așa dintr'o dată la comunism, să devină comsomoliști înflăcărați. Cum s'a petrecut faimoasa "autoeducare" sau educarea reciprocă nu ni se spune. Si asta lasă deschisă poarta la interpretarea cea mai veridică, DEMASCAREA gen PITESTI.

Dece revin asupra acestei pagini dramatice a trecutului nostru recent? Pentrucă Editura Hachette a publicat în toamna aceasta un roman al lui Paul Goma și romanul nu este altceva decât relatarea abia prelucrată a demascărilor din Pitești, realitatea cruntă abia tradusă într'o ficțiune.

Mă voi ocupa prea puțin de cartea lui Goma. Voi spune doar că este cea mai bună carte scrisă de el până acum și încă de departe. Prin Câinii de Moarte Goma pășeste definitiv în galeria scriitorilor noștri de seamă. Cartea nu aduce pe plan informativ mai nimic necunoscut. Din ceea ce s'a publicat până acum, nu cred că amănunte nerelevate încă pot contribui cu ceva la explicarea fenomenului. Ceea ce Goma însă reliefează în mod cu adevărat zguduitor, este permanența chinului, atmosfera otrăvită a demascărilor, imposibilitatea de a putea ieși din ele altfel decât prin prăbușire. Ficțiunea celor doi frați, care nu se întâlnesc decât ca să se sfâșie, nu este ficțiune decât în măsura în care cei doi frați nu au existat realmente. Si cine stie? Numele inversat al lui Vasile nu descoperă un personagiu decât în măsura în care prezintă cea de a doua față a demascatului. Ajutorul așteptat dela Elisav nu va veni pentrucă nu poate veni. Și când Elisav va apare, în clipa cea mai tragică, venirea lui nu va face altceva decât să provoace deznodământul fatal, căderea, adică contopirea celor două fețe într'una, aceea a viitorului torționar.

Si totusi cartea lui Goma nu aduce TOTUL. Nu este vorba de o lipsă, de o necunoastere sau de incapacitatea lui de a aduce TOTUL. Pentru aceasta este nevoie de o mică digresiune. Câteva explicații premergătoare nu cred să fie de prisos. Mai întâi despre autor; Goma nu a trecut prin demascările dela Pitești. Experiența lui de pușcăriaș se consumă ceva mai târziu, atunci când demascările violente luaseră sfârșit cel puțin temporar. La intrarea lui în închisoare majoritatea deținuților trecuți prin demascări își reveniseră. Nu mai persistau decât câteva elemente singuratice, cei care fuseseră zdrucinați dincolo de ceea ce nici nu se poate imagina. Peregrinările lui Goma prin diferitele închisori ale republicii socialiste multilateral nedezvoltate l-au adus desigur în contact cu fosti demascați desi pedeapsa lui a fost "relativ" mică iar majoritatea marilor torturați nu se găseau în câmpul lui de observație, fiind izolați la Aiud. La arestarea lui Goma, Țurcanu era deja condamnat la moarte și poate executat.

De aceea valoarea cărții lui Goma este și mai mare. Nu prin informațiile care le aduce ci prin însăși curajul aproape nebun de a se înhăma la scrierea unei cărți care la prima vedere pare imposibilă. Pentrucă într'adevăr, trebue ca cineva să fie cu adevărat nebun pentru a înfrunta un asemenea subiect blestemat dar mai ales a încerca să transforme în ficțiune ceea ce nici pe departe nu poate fi comparat cu orice ficțiune ieșită din mintea unui om normal. Pentruca cineva să poată vorbi despre Pitești trebue să îndeplinească două condiții,sau măcar una din ele. Aceea de a fi trecut prin demascări, și aceasta nu garantează decât autenticitatea mărturisirii, sau să fi îmbrățișat drama Piteștiului în asa fel, încât ea să devină o obsesie, o a doua natură, să nu lase nici o urmă de răgaz celui care este preocupat de ea.

Goma face parte din această a doua categorie. Numai așa se poate explica profunzimea cu care reliefează ceea ce în mod normal scapă posibilității scrierii.

Cartea se citește cu inima strânsă de durere și cu un gust de ștevie amară în cerul gurii. Eu știu că tot ce se povestește nu este o poveste ci un ADEVĂR CRUNT. Cu toate acestea cu fiecare pagină citită, aștept parcă să mă trezesc dintr'un coșmar, cu fiecare filă întoarsă un sentiment din ce în ce mai apăsător mă copleșeste și nu vreau, nu pot crede că așa ceva poate fi posibil, că o lume poate închide în sânul ei asemenea fapte, că a putut fi o realitate în închisorile din România anilor de blestem și ocară, si cerul nu s'a cutremurat, pământul nu s'a deschis să înghită în întunerecul lui chipurile înmiit satanice care desfigurau creația și ridicau omului dreptul de a se numi OM. Dar eu stiu, noi stim din ce în ce mai mulți că realitatea a fost și mai cruntă, însutit mai cruntă, că nu ne mai este permisă nici o îndoială.

Ceea ce se destramă încetul cu încetul în cartea lui Goma, se destramă în fiecare din noi. Pentrucă fiecare din noi, indiferent de crez sau opțiune politică, avem corespondentul nostru într'unul din chinuiții-chinuitori din Pitești și mai departe din Gherla, Canal, Ocnele Mari sau Aiud.

Am recitit cartea de două ori, de trei ori. De fiecare dată, când o închideam același sentiment de nesatisfacție apărea. Din cartea lui Goma lipsește ceva. Acest ceva mă tortureazâ de mult, din anii în care am început ancheta asupra demascărilor, adică de prin 1953. Ceea ce caut însă, eram sigur dela început că nu voi putea găsi nici în cartea lui Goma, nici în altă carte care se va mai scrie desigur despre demascări, fie cele dela Pitești, fie despre cele de mai târziu dela Aiud. Si aceasta nu i se poate imputa nici lui Goma și nici mie sau altuia care se va apleca supra celei mai întunecate enigme ale dictaturii comuniste din România.

Apariția cărții lui Goma umple cum se spune, un gol. Acela de a readuce pe arena publică o problemă unică în felul ei. Acela de a pune sub ochii cititorului occidental ororile petrecute la noi acasă. Pentrucă nimeni să nu poată spune că nu a auzit.

Dar în același timp ea deschide întrebări. Mult mai chinuitoare, mult mai nelinistitoare. Reactualizând Piteștiul, Goma, poate fără să vrea, reactualizează întrebările pe care mi le-am pus și eu și alții, atunci când într'un fel sau altul ne-am poticnit de demascări.

La unele s'a răspuns încă dela început. Ele se referă însă la timp si spațiu. CÂND au fost si CUM s'au făcut demascările. Există unele îndoieli asupra datei exacte a începutului lor, asupra rolului jucat de Bogdanovici și tatăl lui adică de încercarea de a câștiga timp printr'o simulare a acceptării reeducăriilor. Asta însă nu are o importanță atât de mare; cum nu prea mare importanță are și faptul că încercarea a eșuat lamentabil. Părerea mea este că acest început nu era altceva decât o tatonare a terenului, un sondaj pentru a determina gradul de rezistență al studenților. Premizele adevăratei reeducări erau deja puse încă înainte de acest început și ele nu se puteau desfășura decât așa cum erau prevăzute, prin violență.

Cartea lui Goma povestește foarte plastic toate detaliile așa cum au fost. PENTRUCĂ ASA A FOST. Nici unul din amănunte nu naște din imaginația scriitorului. Pentrucă nici o imaginație sănătoasă nu poate coborî atât de adânc, nu poate concura pe aceea a demonului. Să nu ne fie teamă de cuvinte, aici nu omul a lucrat, ci demonul. Indiferent dacă s'a manifestat prin Țurcanu sau prin inițiatorii lui. Trecând deci peste aceste elemente cu caracter secundar și de slabă importanță, să ne oprim acum la aceea ce mi se pare mie esențial și justifică afirmația dela început, aceea că problema Piteștiului se întunecă și devine de nepătruns în măsura în care încercăm să coborîm mai adânc în ceea ce constituie țesătura ei interioară, fondul. Poate cineva care nu a trecut prin demascări, care nu a atins cu trupul și sufletul lui ultimul cerc al iadului - ori cât ar fi el de identificat cu fenomenul, ori cât ar fi de posedat de tragedie - să INTRE în acest infern, să-l citească pe dinlăuntru dar mai ales să poată comunica TOTUL unui cititor complect străin de această realitate? Tot ce s'a scris până acum demonstrează că așa ceva nu este posibil. Întrebarea rămâne fără răspuns sau mai degrabă cu un răspuns negativ. Nici cei care au trecut prin demascări nu au reușit. Nici unul din studenții cu care am stat de vorbă luni de-a rândul nu a putut să-mi descrie adevăratul iad al schingiuirilor. Neputința se vedea imediat din însăși faptul că relatarea lor era întretăiată de tăceri, stânjenită de imposibilitatea de a găsi cuvântul potrivit pentru momentul descris. La simpla întrebare DECE, toate ipotezele propuse nu dădeau decât un răspuns parțial, incomplect, deschideau calea la o altă întrebare. Nu este cazul aici să le enumăr pentrucă nici rostul acestor rânduri ne este acesta. Mă îndoiesc de altfel că o analiză axată pe sistemul de gândire rațional poate duce la o soluție oarecare. Si nici recursul la psihologia profunzimilor nu mi se pare suficient. Mă voi opri totuși la una din încercările de explicare, aceea a provocării dezlănțuirilor colective, stimulate de fanatism. Este adevărat că ori de câte ori fanatismul a pus stăpânire pe sufletul omului, rezultatele au fost aceleași. Exclusivismul și intoleranța au dus la măceluri și istoria este plină de exemple pentru a mai fi nevoie să le enumăr. Aici însă nu poate fi vorba de fanatism pentrucă nici unul din studenți nu a crezut în comunism. Fanatismul duce la exterminarea fizică a adversarului pentrucă duce la ideea poporului sau grupului ales. Nu pot exista două popoare alese cum nu pot exista două vise în același pat, cum spune un proverb chinezesc. Aceasta ar fi poate explicația exterminării evreilor în lagărele naziste. . . . . Dar comunismul, chiar dacă ar fi -si poate fi interpretat ca o explozie de tip milenarist- nu a recurs la Pitești la exterminarea fizică, așa cum a procedat în alte împrejurări atunci când a pus mâna pe putere. Exterminarea fizică a adversarului a avut loc în toate democrațiile mai mult sau mai puțin populare și metodele la care a recurs sunt perfect cunoscute.

Ce rost avea însă pentru victoria comunismului, pentru așa zisul viitor radios, tortura apocaliptică, dusă până la demență și în același timp împiedicarea prin toate mijloacele a MORTII? Pentrucă toți cei care au murit la Pitești au murit accidental, cu excepția poate a lui Bogdanovici dar el era adversarul direct și personal al lui Țurcanu.

Cum de s'a putut naste în mintea unui om, indiferent dacă el a fost român sau rus, ideea absurdă că omul poate fi restructurat prin violență, că personalitatea lui poate fi întoarsă pe dos ca o mănușă, că individul poate deveni contrariul lui numai prin aplicarea torturii fie fizice, fie sufletești?

Comunismul, după cele ce spune el însuși, nu este un mit ci rezultatul analizei obiective a istoriei, materialismul dialectic duce la știința marxismului, deci la determinarea unor legi obiective, verificabile și aplicabile ca toate legile. . . Indiferent deci de aceste absurdități, el nu poate justifica asemenea acte pentrucă ele nu se supun legilor obiective ale istoriei. Mai ales că timp de treizeci de ani de când aceste legi obiective erau aplicate în imperiul morții din Gulaguri trebuia în mod obligatoriu să-i ducă la convingerea că omul este și altceva decât materie, combinație de elemente fizico-chimice. Că dincolo de aceste elemente mai există ceva care scapă legilor obiective acel ceva care cântă, plânge, dorește, iubește, urăște și nu moare decât în parte, pentrucă esențialul din el este tocmai nemateria. Inginerii sufletului, cu alte cuvinte NKVD-ul sau securitatea dela noi, nu puteau să nu cunoască această realitate și deci nu aveau nici o justificare obiectivă ca să planifice mostruozitățile dela Pitești. Iată dece spuneam că sunt întrebări la care logica noastră săracă nu poate răspunde. Rațiunea noastră va rămâne mută și la o altă întrebare cu mult mai cutremurătoare, cu mult mai dureroasă: Care a fost falia descoperită de comunisti și care a permis pătrunderea în interiorul sufletului, falia care a deschis poarta prăbușirilor și a transformat pentru o perioadă de timp pe OM în NEOM? Unde se situază momentul crucial, acel al prăbușirii, clipa în care cel torturat nu mai poate rezista, când din adâncul necunoscut al sufletului țâșneste cutremurătorul strigăt: AJUNGE și trecerea pe partea cealaltă a baricadei devine nu numai posibilă ci imperios necesară? Cu alte cuvinte când și cum dimensiunii eshatologice a Speranței i se substituie sentimentul uman al disperării, lăsând loc apariției chipului Luciferic din noi, fie și pentru câteva momente? Clipa aceasta, cu valoare de eternitate, scapă oricărui criteriu de judecată. Trecerea dela Ființă la Neființă, iată cutremurătoarea întrebare la care nu se va putea răspunde poate niciodată. Și poate că așa este mai bine.

La această întrebare însă există legată de ea și imposibil de evitat o alta, tot atât de tragică: cum de a fost posibilă trecerea, saltul acesta "cantitativ" incomensurabil, ce a lipsit sufletului demascaților pentru ca fractura să devină posibilă, pentruca întunecarea să se coboare peste chipul și mintea acelora care erau considerați, și pe drept cuvânt, mândria neamului românesc, chintesența sufletului nostru, speranța noastră pentru ziua de mâine?

Este o problemă de educație? Nu cred; cum nu cred o justificare avansată de unul dintre studenți: noi nu am fost creștini decât la suprafață. Valorile morale ale creștinismului nu au rezistat pentrucă nu puteau să reziste. Ele implică o dimensiune umană, legată de natura noastră imperfectă, de povara condițiilor istorice în care ne batem. Aici nu a fost vorba de o confruntare a două valori umane ci un conflict metaistoric, o încleștare între puterea binelui și aceea a răului și în care răul a putut pentru o fractură de timp să dea iluzia că a învins.

Am afirmat în documentul publicat acum douăzeci de ani că "eroul" în acceptarea obișnuită a cuvântului nu putea exista la Pitești și că experiența dela Pitești aplicată martirilor creștini ar fi golit calendarul de multe nume de sfinți. Unii prieteni mi-au reproșat puțina credință iar alții mi-au spus că . . . nu era decât o simplă figură de stil care nu acoperea o realitate. După

Continuare în pag. 15

BISERICA CREȘTINĂ

FRUMUSEȚILE GÂNDIRII PATRISTICE

Cap. 2 Sf. Ioan Hrisostom despre post

Pr. Dr. Dumitru ICHIM

În ultimul timp în medicină se pune accentul de tratare a bolnavului nu numai pe chirurgical, precum unei mașini îi înlocuiești o piesă deteriorată, ci printr-o metodă nouă care privește pe om în întregimea lui - trup și suflet. Dacă homeopatia era un sistem terapeutic care consta în tratarea bolilor cu ajutorul agenților care determină o afecțiune analogă cu aceea care trebue combătută, văzând pe om ca pe un computer care se reglează dela sine, metoda nouă face un pas înainte, subliniind, ceea ce se știa de mult, că omul spre deosebire de mașină nu este întreg dacă nu i se consideră spiritul, harta umană fiind o întretăiere de granițe între chirurgie, psihiatrie și pnevmatologie, în alte cuvinte omul e privit prin prisma religioasă ca fiind format din trup și suflet nemuritor.

Unul din exercițiile spirituale pe care Iisus Hristos îl dă ca exemplu oamenilor este postul. Din punct de vedere medical postul se numește regim, sau dietă și e prescris de doctor bolnavului pentru a ajunge la echilibrul psiho-fizic de care nu a ținut cont. Din punct de vedere religios postul este ridicarea omului la echilibrul divin, regăsirea stării paradisiace, când Adam nu suferea trupește de boli provenite din patima pântecului, când Adam nu suferea de "stress" și bolile provenite din sufletul ce-și pierde echilibrul divin.

Pentru binele nostru Mântuitorul ne-a învățat să postim. El însuși ne-a dat exemplu. Sunt cele 40 de zile. El însuși a pus bazele medicinii moderne, arătând că vechiul katharsis trebue depășit, dincolo de smolirea feții, postul fiind nu numai abținerea dela excesul, ce ne daunează fizicului, ci dela șuncile grase ale păcatelor, care ne ucid inima și sufletul.

Sectele, care se zic și creștine, au desființat postul zicând că Hristos a spus că nu ce intră în gura omului spurcă, ci ceea ce iese din gură.

Argumentul lor e fals pentru că după legile ermeneuticii orice text trebue interpretat în context. În capitolul XV dela Matei Mântuitorul nu vorbește de post, pe care l'a recomandat de atâtea ori, ci de un ritual al spălării mâinilor pe care apostolii nu l'au respectat fiind aspru apostrofați de farisei, la care Mântuitorul le răspunde cu citatul folosit îngrozitor de greșit de sectanți.

Sf. Ioan Hrisostom, sau Gură de Aur pe românește, care a trăit în secolul IV, a exprimat în cuvinte inspirate necesitatea, postului ca exercițiu spiritual. Dotat cu o aleasă cultură profană și teologică Sf. Ioan Gură de Aur a lăsat literaturii universale opere de o nespusă frumusețe literară.

Dacă de Ovidiu, Dante, Shakespeare, Goethe, Strindberg, Claudel, Peguy, etc. sunt oameni care nu au auzit, pe Hrisostom îl cunoaște și plugarul, textul liturghiei ortodoxe fiind numai o parte din opera lui.

În omilia "Cuvântarea I-a la sărbătorirea Sf. Ana" (Migne, Patrologia greacească, tomul 54, col. 631-643) aseamănă postul cu un oaspete înțelept pe care l'ai găzduit câteva zile împărtășindu-ți grădini spirituale de o frumusețe rară. După ce a plecat îi simți lipsa. Tema favorită când te așezi la masă e să discuți despre el și bucuria care ți-a adus-o delectându-te sufletește: "După cum prietenii noștri ne umplu sufletele de bucurie, nu numai când sunt prezenți cu noi, ci și când ne aducem aminte de ei, la fel e și cu zilele postului, cu slujbele dela biserică, cu predicile de obște, și cu toate celelalte bunătăți, culese atunci, dar care ne bucură ori de câte ori ne gândim la ele. Să ne aducem așadar aminte de toate acestea, ca să câștigăm și mai mult."

Postul trebue văzut, nu ca o datorie, nu ca un ritual fariseic, nu ca un ceva impus, ori ca o greutate de care răsuflăm ușurați după ce a trecut, ci prin prisma liniștei luminoase care ne purifică starea psihofizică, oferindu-ne în locul bolii dulci a îmbuibării și băuturii fără de saț, robustețea sănătății totale, culmile de munți pe care le urcă cu greutate alpiniștii sufletului spre a se bucura de cer și perspective pe care nici măcar nu le bănuiesc cei care preferă în locul munților, plăcerile, făcute ca ideal, ale pântecului.

Această sănătate a trupului și sufletului e asemănată cu un dor spre alte înălțimi ale dragostei: "După cum cei căsătoriți cu o femeie cuminte, cinstită și înțeleaptă, care își iubesc cu devotament soția, nu se pot îndrăgosti de o femeie stricată și desfrânată, în lipsa soției lui, pentrucă dragostea de soția lor le stăpânește sufletul și nu-i lasă să se gândească la altă dragoste, tot așa și cu postul și beția. Dacă ne amintim de timpul postului, de timpul acela de cumințenie și înțelepciune, după aceea vom putea îndepărta dela noi cu multă ușurință această desfrânată a tuturor, mama urâțeniei, adică beția; că dorul după post, mai puternic decât o mână, ne îndepărtează de această nerușinare."

Pentru a ilustra și mai bine cele spuse, recenzează câteva idei din cele "21 de cuvântări la statui", făcând o comparație între postul ca înfrânare și experiența protopărinților, care s'au atins de fructul oprit, făcând o paranteză filosofică despre cunoaștere. Ideea o găsim și la Grigore de Nissa în tratatul "Despre crearea omului", capitolele 19-20, care face referință la Geneză II, 9 unde copacul e numit: "xilon tou eidenai gnoston kalou kai ponirou" Acest "gnoston" înseamnă cunoaștere. Dar ce este cunoașterea? Răspunsul lui Grigore de Nissa e "dorință".

Postul, ca oamenii primari să nu se atingă de fructul cunoașterii binelui și răului, nu avea rolul în Eden de a ține pe oameni departe de cunoaștere în "obscurantismul religios" cum s'ar repezi marxiștii să zică. Lui Adam i s'a dat cunoașterea în sensul imperial de a stăpâni natura când i s'a spus să dea nume animalelor. A da nume înseamnă a cunoaște ca stăpân, adică a putea defini, iar cel care definește e superior definiției.

Adam a greșit călcând postul. Fructa cunoașterii i s'a dat de Dumnezeu prin poruncă făcându-l rege al naturii. El nu a ascultat și s'a îndreptat spre copacul cunoașterii binelui și răului. Mierea binelui era amestecată cu otrava răului și refuzând cunoașterea de împărat, în locul potirului din Emaus, a ales paharul din Ghetsimani. . De aceea Noul Adam - Iisus Hristos a trebuit să experimenteze, ca Dumnezeu făcându-se Adam, pofta lui Adam de a cunoaște moartea prin călcarea poruncii divine, și să-l mântuiască pe om redându-i din nou paradisul pierdut.

Iisus s'a întrupat ca Adam, fiind Adamul cel nou, și ca Dumnezeu s'a oferit nadă în cârligul crucii și moartea a înghițit omenescul adamic și a dat de Dumnezeu. Cer scuze pentru această paranteză și revin la Sf. Ioan Gură de Aur, făcând o altă paranteză dela tratatul lui citând din "Cuvântul de învățătură" care se citește în noaptea sfântă a Paștelui: "Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului; a stins'o pe ea Cel ce a fost ținut de ea. Prădat-a iadul, continuă Sf. Ioan Hrisostom, Cel ce s'a pogorât în iad; umplutu-l-a de amărăciune, fiindcă a gustat din trupul Lui. Si aceasta mai înainte înțelegându-o Isaia a strigat: Iadul, zice s'a amărât, întâmpinându-Te pre Tine jos; amărâtu-s'a că s'a stricat. S'a amărât că a fost batjocorit; s'a amărât că s'a surpat; s'a amărât că a fost legat . . A primit un trup și de Dumnezeu a fost lovit. A primit pământ și s'a întâlnit cu Cerul. A primit ceea ce vedea și a căzut prin ceea ce nu vedea. Unde-ți este moarte boldul? Unde-ți este iadule biruința? Înviat'a Hristos, și tu ai fost nimicit. Sculatu-s'a Hristos și au căzut diavolii. Înviat-a Hristos și se bucură îngerii. Înviat-a Hristos și viața stăpânește. Înviat-a Hristos și nici un mort nu este în groapă; că Hristos sculându-se din morți, începătură celor adormiți s'a făcut."

Postul e Ana cea stearpă de copii ce a născut pe proorocul Samuel. Postul este cerul purificator care ne descopere ghioceii sufletului.

■

P.S. Postul Paștelui începe pe data de pe 1 Martie

Pasiunea după Pitești

Urmare din pag. 14

douăzeci de ani însă afirmația așteaptă să fie dezmințită iar eu persist să cred că puterea demonului este mai mare decât capacitatea omului de a se sacrifica pentru o idee sau o credință.

Iată deci o serie de întrebări la care nu cred că cineva va putea răspunde vreodată.

Si iată dece la început spuneam că cititul cărții lui Goma nu face altceva decât să redeschidă procesul Piteștiului, proiectându-l pe dimensiunea lui universală și readucând în actualitate veșnica întrebare: ce cutremur interior îl determină pe OM să capete chip de bestie și să se anihileze voit? Tragedia cea mare nu este descompunerea pentru moment a sufletului celui care a trecut prin demascări ci a OMULUI însuși. Pentrucă nu trebue uitată cealaltă față a adevărului din Pitești: Cei care au declanșat apocalipsul poartă chip și nume omenesc, sunt, cu sau fără vrerea noastră, PARTE DIN NOI.

Dacă romanul lui Goma nu aduce și nu putea aduce răspuns la aceste cutremurătoare întrebări, el trebue citit și răspândit nu numai pentru valoarea lui literară incontestabilă ci mai ales pentrucă poate servi tuturor ca element de meditație, de punere în discuție a propriului nostru "EU", de proiectare critică în realitatea "vizibilă" a răului din noi înșine. Și în această perspectivă poate deveni ceea ce tragedia greacă de acum câteva milenii numea CATHARSIS, iar pentru noi MÀNTUIRE'.

Romanul lui Goma se încheie cu un fel de postfață în care Vasile sau Elisav apare revenit la dimensiunea anterioară demascărilor. Îndoiala asupra personajului scăpat cu viață nu arată altceva decât că "reînvierea" era posibilă, indiferent de dimensiunea căderii. Cum a putut însă Vasile să-și revină? Care a fost sâmburele idestructibil, închistat în adâncul necunoscut care a făcut ca experiența nu numai să eșueze dar -și aceasta este cel mai important- să demonstreze că natura omului ne este necunoscută în adevăratele ei profunzimi și că disperarea nu poate fi decât trecătoare, că dincolo de voința noastră sălășluiește în noi o altă voință de altă natură, hrănită de convingerea absolută că "niciodată nu vom pieri sub piatra nedreptăților, oricât de greu ar fi așezată peste firavele noastre trupuri"!

Exemplul părintelui CALCIU-DUMITREASA ne dispensează de alte comentarii și ne indică luminos drumul pe care trebue să mergem pentruca alți PITEȘTI să nu mai fie posibili.

D. BACU

LA ANIVERSAREA UNIRII BASARABIEI

I.V. EMILIAN

În decursul zbuciumatei noastre istorii, având de luptat necontenit cu greul și cu moartea, am fost de mai multe ori puși la pământ, umiliți împilați și zdrobiți sufletește.

Dar, de câte ori negura cea mai adâncă se lăsase peste țară sfâșiind întunericul a răsărit și pentru noi o stea, dintr'odată s'a luminat, ne-am ridicat din nou în picioare, ne-am adunat puterile, ne-am strâns rândurile și ne-am continuat drumul pe calea destinului nostru istoric.

Așa s'a întâmplat cu noi și către sfârșitul primului război mondial.

Dacă deschidem un lexicon mai nou, reconsiderat, ori un opus cu pretenții de a reface istoria timpurilor mai noi din cele multe ce apar astăzi în spațiul germanic unde, spre deosebire de cum a fost altădată, adevărații prieteni ai poporului român sunt extrem de puțini la număr, am putea ajunge la concluzia că România a fost înfrântă în primul război mondial și că reîntregirea ei în hotarele Daciei nu a fost altceva decât un plocon nemeritat ce ne-a fost oferit de marile puteri învingătoare. Un sfruntat neadevăr ! Alta a fost desfășurarea evenimentelor, înfăptuirea României Mari fiind rezultatul năzuințelor noastre comune, nezdruncinatei hotărîri și efortului de care a fost capabil întregul nostru popor.

Luptând din capul locului pe două fronturi, așteptând zadarnic ajutorul făgăduit de Rusia, ajutor care nu a venit decât foarte târziu; sub presiunea unui inamic de trei ori mai numeros și dispunând de o putere de foc de șase ori mai mare, Armata română a fost nevoită să abandoneze aproape două treimi din teritoriul național și să facă zid de apărare la porțile Moldovei.

În ciuda tuturor calamităților din iarna și primăvara anului 1917: ger aspru, epidemii de tifos exantematic și de febră recurentă care a făcut sute de mii de victime și în ciuda rațiilor de alimente foarte slabe, trupele române, reorganizate, mai bine dotate și dând dovadă de un înalt spirit de luptă, au ținut cu îndârjire pozițiile pe aliniatul Siret-Valea Sușiței- Măgura Cașin-Oituz-Cireșoaia-Vest, Târgul Ocna. Din aceste poziții, nimeni și nimic nu le-a putut clinti.

Începând cu sfârșitul lui Noembrie 1916 au început să sosească și trupe ruse, multe, foarte multe, totalizând la sfârșitul lui Iunie 1917 nu mai puțin de 57 divizii și brigăzi, grupate în trei armate: Armata a VI-a rusă dela Galați și până la Sud de Mărășești, Armata a IV-a rusă intercalată între două armate române (I-a și a II-a) și Armata a IX-a rusă dela aripa dreaptă a Armatei I-a române și până în Bucovina.

Toate încercările inamicului de a străpunge frontul și de a-și croi drum spre inima Moldovei au eșuat, cu pierderi grele pentru ei.

Dar tocmai în cursul celei mai crâncene bătălii în care inamicul angajase 12 din cele mai bune divizii de care dispunea, se produce defecțiunea unor unități rusești atinse de virusul revoluționar. La începutul lui August 1917, în primele zile ale acestei bătălii, regimente întregi de infanterie rusă părăsesc pozițiile, lăsând propria lor artilerie descoperită și flancurile trupelor române sub amenințarea de a fi învăluite. Din ordinul Generalului Cristescu, comandantul Armatei I-a române, cetele de fugari sunt bătute cu tunurile. Dând dovadă de un eroism exemplar, regimente române din diviziile a 5-a, a 9-a, a 10-a, a 14-a și a 15-a infanterie contra-atacă viguros, reocupă pozițiile părăsite de Ruși și restabilesc situația.

Dela această dată însă, Armata rusă intră rapid în descompunere, "Revoluția din Octombrie" fiind actul final al acestei descompuneri. Ucizând cu propia-i mână pe Generalul Dukonin, șeful de stat-major al Marelui Cartier General rus dela Moghilev, praporcicul (ajutor de sublocotenent) Krîlenko își asumă conducerea tuturor forțelor armate ruse. Din ordinul lui Lenin și al lui Troțchi, același Krîlenko începe imediat negocieri de armistițiu la Brestlitovsk.

Comandantul forțelor ruse pe frontul din România, Generalul Cerbaciev, refuză să recunoască autoritatea lui Krîlenko și nu participă la negocieri, dar îi este cu neputință să mai aducă trupele la ascultare. Ofițerii ruși sunt molestați de soldați care le rup epoleții. Mulți din ei sunt chiar uciși.

După ce încunoștiințează guvernul român, Cerbaciev îi scrie lui Clemenceau, expunându-i situația. În scrisoarea de răspuns, Clemenceau spune că "situația României îi stoarce lacrimi", dar îi cere lui Brătianu să nu încheie armistițiu și să continue lupta. Cum ? Abandonați de toți, cu divizii germane, austro-ungare, bulgare și turce în față și cu un colos anarhizat în spate...

La 7 Decembrie 1917, Comandamentul român trimite pe Generalul Lupescu la Focșani pentru a negocia și pentru noi un armistițiu. În cursul tratativelor, Mareșalul Mackensen manifestă înțelegerea față de faptul că peste un milion de soldați ruși în parte bolșevizați, dar în cea mai mare parte constituiți în bande anarhice se aflau încă pe teritoriul românesc.

De aceea, armistițiul semnat la 9 Decembrie 1917 a fost cu adevărat un armistițiu, nu ca cel dela 23 August 1944 o capitulare fără condiții. Adversarii de atunci au rămas pe pozițiile pe care le ocupau în ajun, trupele române preluând și sectoarele ce fuseseră ocupate de Ruși.

Lărgindu-și aripile și subțiindu-se în adâncime, 13 divizii române de infanterie și 4 brigăzi de călărași au ocupat întregul front: dela Marea Neagră și până în Bucovina, în interiorul țării rămânând 2 divizii de infanterie și 2 divizii de cavalerie, precum și rezerva generală a Marelui Cartier General alcătuită din Divizia a 16-a Infanterie creată ad-hoc prin preluări de unități dela alte divizii, două divizii de vânători constituite și ele în același mod și din Brigada de voluntari ardeleni. Cu aceste forțe din interior s'a trecut la dezarmarea și trimiterea dincolo de granițele țării a tot ce mai rămăsese din cele 57 divizii și brigăzi ruse. Acțiunea trupelor române a reușit atunci pe deplin, ea constituind una din cele mai strălucite pagini din istoria militară a României.

Românii au dezarmat nu numai unitățile ruse de pe frontul român, ci și pe acelea care se retrăgeau din Galiția și voiau să-și croiască drum prin Nordul Moldovei, cum a fost cazul la Spătărești, în apropiere de Fălticeni, unde 6 companii de grăniceri și un escadron de cavalerie au silit, prin luptă, la capitulare restul de 10.000 soldați ai Corpului 11 de armată al Rușilor. Alt corp de armată rus a fost dezarmat în regiunea Pașcani-Miroslăvești de către Regimentul 16 Infanterie român. La Galați, după lupte în care a intrat și artileria grea în acțiune, unități din Divizia a 13-a română au dezarmat două divizii siberiene și în plus câteva batalioane de marinari ruși.

Cu bandele răzlețe care devastau gările, prădau și ucideau a fost treabă mai ușoară. Mai greu a fost la Iași, unde efectivele române erau foarte mici și unde un anume Rischall, care fusese capul rebeliunii marinarilor dela Kronstadt instalase un puternic centru de agitație la Scoală în vederea detronării Regelui Ferdinand și transformarea României în republică sovietică. Cu un batalion din Regimentul 9 Vânătători, Maiorul Rasoviceanu a lichidat însă și întreprinderea bolșevică dela Socola...

Prin revoluția rusă din 1917 nu a fost prăbușit numai absolutismul țarist și lichidat regimul social-democrat ce-i succedase. Această revoluție a provocat și o mișcare de eliberare a popoarelor înglobate cu forța în imperiul țarist.

Politica de deznaționalizare a Basarabiei pe care a dus-o regimul țarist în mod consecvent dela 1812 (rusificare, transplantarea unor sate românești în regiuni îndepărtate, colonizarea în Basarabia a altor neamuri, apăsări de tot felul) nu a reușit totuși să înăbușe conștiința națională a fraților noștri de dincolo de Prut. După revoluția din 1848, dar mai ales după aceea care a avut loc în Rusia la 1905, românismul basarabean se manifestă din ce în ce mai viguros. La 1913, ziarul "Cuvântul Moldovenesc" care apărea la Chișinău publică o serie de articole, demonstrând fără ocolișuri că Basarabia este pământ românesc.

Dorința de separare a Basarabiei de Rusia a fost însă exprimată deschis cu ocazia primului congres al soldaților moldoveni, congres care s'a ținut la Odesa la 5 Mai 1917.

Adunându-se la Odesa cu îngăduința noilor stăpâni ai fostului imperiu țarist și potrivit principiului de auto-determinare proclamat de Lenin, soldații și ofițerii moldoveni au rămas insensibili la toate îndemnurile maximaliștilor, cum erau numiți încă bolșevicii la acea vreme și nici asupra revendicărilor sociale nu s'au oprit prea mult, ci au afirmat sus și tare năzuința neamului, înscriind pe steagul lor ideea unității naționale a Românilor.

Malul Nistrului la Naslaucea, în județul Soroca

În alte adunări care au avut după aceea loc, adunări de studenți, de intelectuali, de obștii sătești și de consilii județene, treptat-treptat denumirile de "moldovean" și "moldovenesc" au fost înlocuite cu acelea de român și românesc.

La Chișinău a luat ființă un partid național. La acest nou avânt al conștiinței naționale o contribuție însemnată au avut refugiații ardeleni din Chișinău care au scos ziarul "Ardealul", precum și cadrele batalionul de voluntari ardeleni care asigurau paza depozitelor Armatei române din oraș și din împrejurimi. Această redeșteptare națională nu a fost văzută cu ochi buni nici de conducerea bolșevică și nici de Rada ucrainiană dela Kiev. Au avut loc ciocniri și încercări de a pune foc la depozitele românești.

Între timp, cei 989 de delegați ai comitetelor de soldați și de ofițeri, reprezentând 300.000 militari români din forțele armatei rusești, întruniți la Chișinău dela 2 la 9 Noembrie 1917, hotărăsc autonomia politică și teritorială a provinciei dintre Prut și Nistru.

Prin vot indirect sunt aleși 120 deputați care vor constitui Sfatul Țării, un fel de dietă a Basarabiei în care toate naționalitățile conlocuitoare sunt reprezentate. La 4 Decembrie 1917, cu ocazia ședinței constitive, Sfatul Țării alege pe Ion Inculeț, un tânăr docent al Universității din Petrograd, președinte și pe Ion Buzdugan, un și mai tânăr locotenent, secretar. La 15 Decembrie 1917 Sfatul Țării proclamă Republica democratică moldovenească și-l alege ca președinte tot pe Ion Inculeț.

La acea dată însă, numeroase bande bolșevice, bine organizate și dispunând de armament greu și chiar de trenuri blindate, năvălesc din nou în Basarabia, se regrupează și se substituesc organelor locale, punând în primejdie autoritatea Sfatului Țării care nu dispunea , ca forță executivă decât de un număr mic de "cohorte moldovenești" dotate doar cu arme individuale. Cohortele moldovenesti și Batalionul de voluntari ardeleni staționat la Chisinău fac tot ce le stă în putință pentru a ține piept bandelor care atacă sate românești, arestează, procedează la execuții sumare și fac imposibilă activitatea Sfatului Țării. Acesta din urmă nu-și mai poate ține ședințele. Deputații "Blocului Moldovenesc", fracțiunea cea mai numeroasă, se adună în secret și hotărăsc că ceară ajutorul militar al României. Cererea este transmisă prin Ciugureanu, ministrul de mai târziu care organizează și un serviciu permanent de curieri.

Ținând încă frontul, cu 8 divizii în curs de demobilizare, după cum ne ceruseră Puterile Centrale cu care duceam tratative pentru obținerea unei păci, Armata română nu dispunea decât de un număr minim de forțe pentru a interveni în Basarabia. Si totuși a intervenit, conform planului întocmit de Maiorul Ion Antonescu, șeful secției de operații din Marele Cartier General.

La 23 Ianuarie 1918 Divizia a 11-a Infanterie (General Broșteanu) a trecut Prutul pe la Ungheni și pe la Leova, îndreptându-se pe 2 coloane spre Chișinău. Cu muzica în frunte, trupele Generalului Broșteanu își fac intrarea în capitala Basarabiei, fiind primite de populație într'un entuziasm de nedescris. În numele Sfatului Țării, ele sunt salutate de Ion Pelivan care-și încheie cuvântarea cu profetica frază: "Unitatea politică a tuturor Românilor a intrat de-acum în faza de înfăptuire".

Divizia a 13-a Infanterie (General Ion Popescu-Sanitaru), divizie care se remarcase în mod deosebit la Mărășești, a trecut Prutul pe la Cahul, punând stăpânire într'un timp record pe tot Sudul Basarabiei, cu sprijinul Flotilei de Dunăre.

Legătura între aceste două divizii a fost asigurată de Divizia a 2-a Cavalerie (General Sinescu). Bolsevicii nu au depus rezistență înverșunată decât la Tighina, dar și aici, după un atac concentric, sunt aruncați peste Nistru.

Făcând siguranța flancului stâng al întregului dispozitiv, Divizia I-a Cavalerie (General Davidoglu) a eliberat Nordul provinciei și a cucerit Hotinul după o scurtă luptă, împingând prin detașamente de descoperire bandele bolșevice până la Pocuția și în Polonia.

Astfel, cu un efectiv de 34.000 ostași și cu susținerea doar a 32 baterii de tunuri și obuziere ușoare, Armata română a reușit să curețe Basarabia de bandele bolșevice în mai puțin de o lună de zile, punând populația sub scutul ei, făcând să înceteze jafurile și omorurile și restabilind autoritatea Sfatului Țării care, la 27 Martie 1918 lua hotărârea de care întreaga lume lua cunoștință că "Republica Democratică Moldovenească, în hotarele ei dintre Prut Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu Mama sa ROMÂNIA.

Hotărîrea aceasta a Sfatului Țării venea tocmai atunci când România îmbrăcase zăbranic de doliu și când tristețea cea mai amară își făcuse loc în inimi. Pacea impusă de Puterile Centrale nu se semnase încă, dar se stia ce ni se ceruse în castelul Prințului Știrbey dela Buftea, unde se duceau tratativele: să dăm Austro-Ungariei toate trecătorile și toate masivele păduroase ale Carpaților, să dăm întrega Dobroge Bulgarilor și să ne zălogim avuțiile Germaniei și Austro-Ungariei.

În astfel de împrejurări a fost aprinsă la Chișinău flamura nădejdii ce avea să ne încălzească inimile și să ne lumineze calea spre realizarea visului nostru de veacuri.

Continuare in pag. 18

ÎNTRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

CLOPOTELE MÂNĂSTIREI PUTNA

Plâng în frescă voievozii
Si la Putna și la Cozii,
Plâns de arbor când furtuna
Face crinul, mâlul, una . . .
Plâng a clopot de bejenii
Si de Vineri și de denii,
Clopote, rumpe-ne !

Țara iar e'n cumpene !
Stefane, Măria Ta,
Nu e timp a lăcrăma,
Că de când ne știm pădure
N'a fost neam să nu ne fure,
Că de când ne știm luminii
Au venit mereu străinii . . .
Clopote, rumpe-ne !

Tara tot în cumpene,
Zbuciumată ca stejarul !
Minduiesc: unde-i tătarul,
Iar în picuratul lunii
Unde-i colbul, unde-s hunii,
Varvarii și hrăpăreții,
Fiii pustei și lăieții?
S'au dus toți și de-or să vină
Mai avem locuri sub tină.

Stefane, Măria Ta,
Nu e timp a suschira,
Că asa ne este soarta -
Lângă drum de hoți cu poarta.
Au venit - ropot de ploi,
Plecând în pustiu strigoi,
Fără nume și mormânt,
Bube-ascunse în pământ.

Si-o să vină, las'să vină
Mai avem locuri sub tină.
Clopote, rumpe-ne !

Tara tot în cumpene !
Că așa ni-i scris hotarul:
Ca barbarul
Să nu moară'n țara lui
Ci'n câmpul valahului.

Dumitru ICHIM

ENIGME CREȘTINEȘTI

N. URSU

Se obișnuiește a spune că în fiecare om se bat cap în cap bunătatea și răutatea, neavând margini atât una cât și cealaltă. Deși de când lumea dreptatea este aceea care învinge până la urmă și nu strâmbătatea. În acest sens m'au convins odată mai mult arhivele mitropolitane de pe dealul Dominicului din Cernăuti. Le frunzăream mapă cu mapă și mi se umplea inima de admirație pentru entuziasmul sănătos al unor oameni a căror grijă cotidiană era grija de oameni cu bucuriile și tristețele lor: bucuria preotului de a veni la casa enoriașului ca să-l întrebe, pur și simplu, de sănătate, să-l felicite că i-a născut nevasta sau că i se însoară feciorul, dragostea învățătorului de a trece pe la casele părinților elevilor pentru a le spune o noutate românească dintr'un ziar ieșean sau bucurestean, să-i îndemne a-și trimite copiii regulat la școală deși învățământul nu era încă absolut obligatoriu. Erau pilde de omenie pe care cetățenii de rând le urmau cu dragă inimă.

Trecu odată Gheorghe Movilă, mitropolitul Sucevei, prin niste locuri bucovinene și aflând că pe acolo poposise nu odată Ștefan cel Mare, zidi cu banii săi pe loc domnesc o bisericuță de lemn care la 1578, grație fratelui său și domnitor al țării Ieremia Movilă, fu reconstruită, lărgită și deveni cunoscuta mănăstire Sucevița. Ca în scurt timp acest lăcas sfânt să atragă dreptcredincioși din toate părțile țării care încep să fondeze asa așezări omenești ca Marginea Dealul Iederei, după numele moșiei pe care Petru Vodă Schiopul le-o dărui cu uricul său din 6 Ianuarie 1583, Mămăești cu moșia dăruită de Duca Vodă prin uricul său din 6 Februarie 1669. Si țăranii erau adânc recunoscători. Abia după ce am răsfoit aceste file creștinești bucovinene am înțeles de ce consătenii mei, spre exemplu, jertfeau cu plăcere și pietate din puținul pe care-l aveau pentru reparația și întreținerea bisericii din satul nostru și din împrejurimi.

Astăzi n'ar mai îndrăzni nimeni să le ceară asa ceva, deși la fiecare s'ar mai găsi o rublă, o căldare de grâu sau una de porumb. Voi aduce doar un mic exemplu de constrângere a libertății de conștiință ce se desprinde dintr'o scrisoare a unui compatriot basarabean, Vasile Bârlădeanu care trimitea în Occident acum câțiva ani aceste rânduri: "Terminând cu rezultate excelente universitatea, am fost nevoit să iau drumul Siberiei ca să-mi câștig cu lopata și târnăcopul o bucată de pâine. Și asta pentru că în calitatea mea de creștin, urmând poruncile lui Hristos, căutam să mă acomodez realității, fără să mă intereseze câtuși de puțin problemele politice, ducându-mi crucea smereniei și răbdării Domnului . . . Analizând lucrările lui Karl Marx și ale adepților lui am ajuns la concluzia că mi-au fost răpite toate drepturile de om numai pentrucă nu știu și nu vreau să renunț la neamul meu, la bogățiile naționale spirituale, la divinități și la istoria poporului din care facem parte".

Oare, într'adevăr, să fie o crimă faptul de a face parte din neamul unor așa ctitori de podoabe arhitectonice ca Vasile Lupu care a ridicat biserica Trei Ierarhi din Iași, întemeind lângă ea o școală superioară, numită Școala mare domnească sau Academia Vasiliană și introducând tiparul în Moldova sau ca mitropolitul Moldovei Anastasie Crimca care înălță la 1602 mânăstirea Dragomirna în jurul căreia oamenii își găsiră un rost sedentar pe moșiile Mitocului Dragomirnei, Mihovenilor, Bârnovei, Ițcanilor, etc. Sunt mărturii culese din hrisoavele lui Gheorghe Ștefan Vodă din 22 și 23 Martie 1654 în care revine asupra rolului pozitiv jucat de această mănăstire în educația civică a oamenilor, restabilind astfel un adevăr istoric, dat fiind faptul că uricurile domnești respective fuseseră nimicite de tătari pe timpul lui Vasile Lupu când năvăliră asupra Sucevei și Dragomirnei, măcelărind pe călugări și jefuind toate averile mănăstirii.

Să fi fost oare Ștefan Vodă mai puțin înțelept decât mulți dintre conducătorii de astăzi ai anumitor state din Est și Vest care nu dau nimănui un ban de pomană? D'apoi, mi-te, să ridice o bisericuță, un schit? Să fi fost oare Ștefan cel Mare mai bogat decât ei, atunci când dădea din visteria curții domnești bani pentru zidirea Mănăstirii Pătrușului, Mănăstirii Voronețului sau Mănăstirii Humorului? Mănăstiri, care au jucat un rol neîntrecut în instruirea cărturărească, agricolă și meșteșugărească a populației satelor din împrejurimi. Mănăstiri, de buna funcționare a cărora s'au îngrijit apoi episcopul Rădăuțului Calistru, domnitorul Grigore Alexandru Ghica, Alexandru Lăpușneanu, Petru Vodă Șchiopul și mulți alții.

Am găsit în arhivele cernăuțene o foaie roasă de timp pe la colțuri având pe ea rânduri înșirate cu grijă de un contopist anonim care spune că înainte de înălțarea Mănăstirii Voronețului la 1488, prin părțile locului adesea își făcea apariția Daniil Sihastru, la care ar fi venit după înfrângerea dela Războieni Stefan cel Mare ca să-i ceară sfatul. Sihastrul îi deschise abea după ce-și termină rugăciunea și, așa cum ne relatează bătrânul nostru cronicar, i-ar fi spus că "războiul este al lui, numai după ce va izbândi, să facă acolo o mănăstire, și sfântul Gheorghe să fie hramul bisericii, Deci continuă cronicarul, au și purces Stefan Vodă în sus pela Cernăuț și pela Hotin, și au strâns oaste fel de fel de oameni și au purces în jos. Eară turcii înțelegând că are să vie Stefan Vodă cu oaste. . . au lăsat cetatea Neamțului. . . și au început a fugi spre Dunăre. . .

Cât despre Daniil Sihastru, el a fost înmormântat în interiorul mănăstirii iar pe un perete dela intrare fu zugrăvit chipul pustnicului cu care stătu de vorbă domnitorul înainte de ai fi alungat pe turci. Este exact ceea ce se obișnuiește a spune: respectând - te respecți. ■

Sângele apă nu se face

Nicolae LUPAN

În politica sa de expansiune, grija de căpetenie a Rusiei a fost și rămâne încurcarea ițelor istoriei. In primul rând prin falsificări de ordin toponimic. Cum s'a întâmplat și la 1812, când ținutul Moldovei dintre Nistru și Prut a fost "prefăcut în Basarabie", cum scria Nicolae Iorga la 1913. Or, numele acesta îl purta doar o fâșie din partea de jos a Moldovei. De ce atunci această rebotezare? Pentrucă în toate analele istoriei timpului noțiunea de "Moldovă" era cunoscută în cea mai mare parte a lumii. Începând cu Italia de pe timpul lui Stefan cel Mare și terminând cu China de pe vremea lui Nicolae Milescu Spătaru. Deci, pentru Moscova nu era prea "morală" anexarea Moldovei de răsărit. Pe când "o Basarabie", nume ce nu spunea nimic nici în Est nici în Vest, "până se dezmetecește lumea", putea fi acaparată fără prea mari remuscări. Unde mai pui că era și precedentul Țării de Sus care din Arboroasă devenise Bucovină.

Istoria imposturii rusești se repetă în sens invers la 1940, când numele de Basarabia nu mai convenea diriguitorilor dela Moscova, pentru că o simplă rostire a acestui nume te duce cu gândul la cele zece provincii românești și la spusele marelui Eminescu cu privire la "dominațiunea rusească". Si întrucât Rusia Sovietică nu mai ține de mult cont de nici un fel de factori morali, a zis lucrurilor pe nume: Moldova Sovietică ! Cam cum vine asta, două Moldove? E o chestiune care, pe când eram încă acasă, se punea destul de des. Dar, din păcate, nu la Iași și nici la Bucuresti, ci la Moscova, prin gura rusofililor dela Chișinău, cu aluzie la o singură Moldovă: dela Nistru până la Carpați. Se punea, pentrucă nu există familie de basarabean care să nu aibă pe cineva fugit de frica rușilor peste Prut.

Este și asta o istorie care seamănă leit cu cea dela 1812, când mulți dintre basarabeni fugiseră și ei peste Prut. Cu singura deosebire că bâjenarii de atunci, în virtutea unor legi internaționale, își conservau drepturile de proprietari ai pământurilor și bunurilor imobile părăsite. Deocamdată rușii nu dau nici un fel de termen pentru "reîntregirea" familiilor după năravul lor de expansioniști. Așteaptă momente mai oportune. Spre deosebire de cele câteva luni pe care le dăduseră la 1812 pentru vânzarea pe un preț de nimic a pământurilor și imobilelor. Ce-i drept, acest ultimatum nu se referea la averile mănăstirești, cum ar fi cele dela Căpriana, Vărzărești, Rudi, Chițcani care rămâneau în continuare centre de cultură și învățătură românească. Puțini mai sunt astăzi cei care știu că un mare prinos în această privință și-au adus Mitropolitul Iacob Stamati, al cărui nepot avea să fie unul dintre primii mari scriitori basarabeni. Căci grație acestui mitropolit, care nu s'a lăsat influențat de Moscova în politica ei de deznaționalizare, au fost create în toată Basarabia nenumărate școli laice de luminare românească.

Exemplul lui Stamati-mitropolitul a fost urmat de o "altă față bisericească" Gavriil Bălănescu, orginar din Câmpulung-Moldovenesc care, deși "trecut prin mari demnități eclesiastice" moscovite, n'a uitat niciodată că este român, iar ținutul Basarabiei românesc și el. Căci avându-și scaunul episcopal la Cetatea Albă, rebotezată în Acherman, el n'a părăsit nicicând tradiția românească, asa cum era ea, până a fi fost mutată Mitropolia Moldovei din acest oraș de pe Nistru la Suceava. Mai mult, tipăriturile religioase în limba română, reluate de Gavriil Bălănescu, au dus cu timpul la ceea ce s'a numit apoi "literatură basarabeană", cu toate că în condițiile șovinismului rusesc era neînchipuit de greu a face literatură națională ca atare. Cu atât mai mult că nici la Iași, din cauza constrângerilor fanariote, nu era mare prosperitate pe tărâmul literelor românești. Și totuși s'au făcut auziți un Alecu Hașdeu, un Costache Negruzzi, un Stamati-tatăl și fiul, un Bogdan Petriceicu Hașdeu care n'au uitat niciodată că sunt români, deși li se puneau tot felul de restricții, când la Iasi când la Chișinău.

În calitatea mea de ziarist am fost nu odată la baștina lui Constantin Stamati la Ocnița, la cea a fiului său dela Caracușeni, la cea a lui Bogdan Petriceicu Hașdeu dela Cristinesti de lângă Hotin, la Colincăuți și Sirăuți , cu vestitele lui pepiniere de pomi fructiferi, unde trăiesc un timp oarecare Costache Negruzzi și mitropolitul Veneamin. Aceștia trecuseră la 1821 Prutul în Basarabia, fugind dela Iași de frica răzmerițelor grecești. Am întâlnit oameni care, din tată în fiu, știau câte ceva despre aflarea amintiților clasici ai literaturii românești în nordul Basarabiei. Dar cu toată ospitalitatea ținutului Hotinean, cei mai mulți dintre ei luau până la urmă drumul Chișinăului unde, după cum scrie Nicolae Iorga "anii de stăpânire rusească nu aduseră decât doar lărgirea străzilor și ridicarea câtorva clădiri administrative, vechiul oraș moldovenesc, fără înfățisare de Capitală, fiind "deșert și tăcut" și înviorându-se numai prin sosirea acestor băjenari, zgomotoși și doritori de a se mângâia prin petreceri". Aceștia erau, cum menționează Iorga, "cei dintâi fii de boieri cari se pregăteau de cariere, între ei Alecu Donici, în așteptarea unei situații . . . Stamati care învăța limba noilor oficialități și se pregătea a traduce pe Pușchin însuși, pe Lermontov. . ." Si așa până la 1828 când, odată cu trecerea trupelor rusești în Principate, nimerește și Constantin Stamati în Moldova dintre Prut și Nistru, vizitând printre alte localități și Fălticenii unde rămâne impresionat de iarmarocul de acolo, pe care îl descrie cu mult farmec într'una din lucrările sale.

Cât despre Alecu Donici, cu toată rusofilia pe care i-o atribuie tendențios criticii literari dela Chișinău, spunea ca nimeni altul adevărul cu privire la lipsa de libertate națională din Basarabia. Astăzi se știe că anume sub influența poziției curat românești a lui Donici, tânărul scriitor Alecu Russo, după studiile făcute în Elveția, nu mai vrea să revină în Basarabia nedreptățită și rămâne la Iași pentru a-și identifica "în voie" creația literară cu starea de adevărat spirit românesc din ținutul Nistrului. Spirit, ce înflorea nestingherit în Principate până la izbucnirea revoluției de la 1848 pe care tot trupele rusești o înăbușă cu cruzime și sălbăticie asiatică.

La această tristă istorie s'ar putea adăuga una și mai tristă. Aceea că la acest sfârșit de secol al navelor cosmice și de pretinsă democrație comunistă, un tânăr basarabean nu poate trece când vrea el Prutul în Vechiul Regat, ca pe vremuri. Și chiar de l-ar trece, să zicem, sub protecția întunericului nopții, ce folos, când frații de un sânge și de-o lege îl extrădează marelui vecin din răsărit? !

RĂSCOALA DIN ANUL 1907

N.S. GOVORA

" Marea răzvrătire țărănească din Martie 1907, a fost o amară trezire. Pentru lumea din afară, care obținea rarele sale știri asupra României, din a doua sau a treia mână, evenimentul a fost ca un trăznet care cade pe un cer albastru". - Histoire des Roumanis, R.W.Setton-Watson, pag 429. Totuși nu trebuia să fie atât de neașteptată deoarece autorul pune pe aceeași pagină: " România era una din țările agricole cele mai fertile din Europa și totuși cum o recunoșteau cei mai clari văzători dintre fiii săi, țăranul era scufundat în mizeria cea mai adâncă."

Regele însuși, după ce scăpase de grijile pe care i le dăduse Ion Brătianu pe chestia Tratatului cu Germania, se lăsase adormit într'o falsă siguranță de rapiditatea cu care România reușise să scape de crizele economice din ultimii ani. Regele acuma nu avea mari griji crezând că a găsit soluția: să dea pe rând puterea celor două partide, rezervându-și totuși dreptul de a îndepărta de iesle fiecare animal când pare că și-a potolit foamea destul." R.W.Setton-Watson, op. cit. p. 429.

Și totuși fuseseră Români care dăduseră clopotul de alarmă, din nefericire, fără să fie ascultați. Încă din anul 1904, profesorul Basilescu vorbise de "vulcanul care tremură sub picioarele noastre" și profețise că "va veni o zi în care focul va devora palatele și hambarele, și toate averile celor ce exploatează pe țărani". Un an după aceea, Spiru Haret, ministrul instrucției publice, într'adevăr liberal și profet al democrației țărănești, atrăsese atenția asupra "caracterului amenințător" al situației și extrema urgentă "a unei reforme". R.S.Setton-Watson p.430.

Atragem atenția că la 1905, când Spiru Haret "atrăsese atenția asupra . . . etc.", se găsea el și partidul lui în opoziție!!!

Profesorul Săulescu, economist din București, în 1906 emite opinia că dacă nu se fac reforme "chestiunea țărănească va fi rezolvată printr'o sângeroasă răscoală țărănească". In sfârșit Constantin Stere publică o serie de articole de avertizare în Viața Românească care, toate, din nefericire au întâlnit numai urechi surde. "Grație muncii țăranului, declarase Stere în 1906", Tara poate în acest moment, să exporteze de șase ori mai multe cereale, și totuși țăranul n'a avut nici un profit din munca sa și din forța lui producătoare: din contră, nivelul său de viață devine din ce în ce mai mizerabil".

Revolta a izbucnit cu o extremă iuțeală la 15 Martie 1907, aproape de Botoșani, și s'a întins repede în toată Moldova. E drept că la început ea a avut un caracter antisemit. Era explicabil căci evreii aveau moșiile cele mai întinse în arendă, și abuzurile se întâlneau cel mai des pe moșiile arendate de evrei sau de greci. E cunoscut cazul unui evreu care avea în arendă în Moldova moșii care se întindeau pe un județ întreg. Numele lui era cunoscut -se numea Fischer- și Constantin Stere scrisese un articol care se intitula "Fischerland". Desigur că evreul Fischer nu era vinovat că avea moșii arendate pe un teren egal cu un județ întreg, dar boierii, majoritatea membrii ai partidului conservator, erau marii vinovați. Era mai comod pentru ei să-și arendeze moșiile la evrei, căci evreii plăteau mai bine și la timp, dar ei erau mai hrăpăreți decât ceilalți.

Revolta a început prin jefuirea moșiilor arendate de evrei, dar a căpătat repede un caracter pur agrar și s'a întors contra arendașilor care aveau moșiile cele mai întinse și contra absenteiștilor. S'a făcut apel la trupe care intrară în acțiune contra revoltaților din nordul Moldovei și apoi înaintară spre Iași și au fost puși în dificultate și au trebuit chiar să se retragă aproape de Vaslui. Situația politică era neclară din cauza morții subite a ministrului de externe, Lahovary, și a neînțelegerii dintre primul ministru și Take Ionescu. Cantacuzino, incapabil să restabilească liniștea, a demisionat la 15 Martie și regele a chemat pe liberali care începuseră să simtă foamea deși după canoane, mai trebuiau să mai aștepte. Important este faptul că la interne a venit Ionel I.C. Bratianu și la ministerul de război, generalul Averescu. Acesta a proclamat starea de asediu la Bucuresti iar la Cameră Petre Carp a preconizat măsuri energice de represiune.

Dar dezordinele au continuat. Bande invadară Galații și patru mii de țărani din Teleorman începură să meargă asupra Bucureștiului. A urmat o distrugere generală și sistematică a proprietăților, moșiile domeniilor Brâncoveanu, moșiile lui Știrbey, Pherekyde, Florescu și a lui Arion au fost mai ales jefuite.

Revolta s'a încins spre Vest în Muntenia și aici au fost atacate și satele dela munte. Au început să fie trecute din mână în mână manifeste subversive și s'a răspândit vestea morții regelui Carol. La începutul lunii Aprilie trupele sub arme au atins cifra de 120.000. Băncile erau păzite și un cordon s'a stabilit împrejurul Bucureștiului. Primul ministru Sturza a lansat un apel pentru ca să fie votate legi de urgență, și a strâns la Cameră, în mod teatral, mâna șefului opoziției, Take Ionescu. O proclamație regală a promis desființarea intermediarilor pe moșiile Statului.

În județul Vlașca, trei sate au fost bombardate și distruse și la Băilești, aproape de Craiova, o bătălie în regulă s'a angajat între trupe și 10.000 de țărani înarmați cu puști de vânătoare, sulițe, cuțite, furci și coase, care au fost în cele din urmă striviți fără milă. S'a socotit că în trei zile mai mult de 10.000 de țărani au fost uciși și anumite sate au fost rase complet. - R.W. Seton- Watson, op.cit. p.431.

Dar odată răscoalele terminate, Ionel C. Brătianu vroia să se scape de generalul Averescu. E clar că represiunea a fost aspră, mai aspră decât ar fi fost necesar. S'a tras cam mult cu pușca, ba chiar și cu tunul. Era poate nevoie ca să se obțină liniștea cât mai repede, deoarece armatele Austro-Ungare și Ruse erau gata să intervină și numai atitudinea hotărîtă a regelui Carol, le-a ținut în frâu: a anunțat că abdică dacă un soldat străin trece frontiera. Aceasta e scuza dar faptul ramâne fapt: Au murit 11.000 de țărani și cifra e ridicată, enorm de ridicată. S'a tras cu pușca și cu tunul când în față se ridica o armată înarmată cu securi, seceri și coase.

Corespondentul lui Times, J. D. Bourchier, primit în audiență de rege, a rămas încremenit vazând că regele avea de afacere o viziune strict militară și lua în considerare numai partea disciplinară. Partea om părea că era inexistentă pentru Carol. Un autor străin face observația uluitoare că în cele 4 volume de memorii ale lui Carol, partea rezervată țăranului român se reduce la o singură citare, în câteva linii. Comparația cu Cuza Vodă, se impune dela sine! ! !

Deci regele Carol tratase problema țăranului român răsculat, numai din punct de vedere militar! Carol era comandantul armatei care a dat ordinul să se tragă, era deci vinovat, dar era vinovat numai el? Urma la rând generalul Averescu, ca militar. Dar în represiunea unei răscoale numai generalul dă comanda? Nu! Dau comanda de a trage și ministrul de interne - mai ales -, dar mai ales, o dau și prefecții. Da, în revoluția de la 1907, au dat prea mulți ordinul de a se trage, prefecții, în special, adică civilii.

Era nevoie să se dea un lustru, era nevoie să se scoată un vinovat care să fie altcineva decât prefectul, adică elementul politic. Deci ca totdeauna se căuta un țap ispășitor și acesta a fost generalul Averescu. Și s'a procedat prin învăluire. Brătianu s'a folosit de o interpretare a lui Marghiloman, asupra unor nereguli săvârsite la ministerul de război. Generalul Averescu avea ca secretar pe generalul Hartel, care a afirmat Marghiloman, se greșise în niște socoteli. Generalul Hartel a fost nevoit să demisioneze din armată, iar generalul Averescu să se retragă din guvern.

"Generalul Averescu nu se putea resemna să primească această lovitură piezișă, fără să reacționeze. Avea toate dosarele represiunii care făceau dovada că exagerările au fost datorită cererilor exprese ale prefecților, deci răspunderea revenea, indirect, ministrului de Interne. O amplă documentare i-a fost furnizată lui Const. Mille care a început prin "Adevărul" seria de articole" Ororile inutile, "făcându-i responsabili pe rege și pe Ionel Brătianu de executarea a 11.000 de țărani. O primă lovitură pentru guvernul liberal: se descoperea numarul exact al victimelor, dovedindu-se ca mincinoasă cifra de 3.000 marturisită de guvern. Era suficientă o cât de superficială răscolire a dosarelor ca cineva să nu fie îngrozit de violență, în bună parte inutilă a represiunii." - Pamfil Șeicaru, Carpații, 10 Septembrie 1954.

Dar regele Carol avea o slăbiciune pentru partidul liberal. Când a fost nevoie de rezolvarea unor chestiuni delicate, regele Carol se adresa liberalilor. E drept că dela guvern au plecat conservatorii imediat ce a izbucnit revoluția, dar dacă nu plecau îi poftea să plece regele Carol. Liberalii știau să facă operațiile fără să rămână urme, știau să facă operațiile fotogenic. Trebuiau deci, să dispară și urmele. Și partidul liberal a aranjat chestiunea frumos: "La câțiva ani după războiu, dosarele conținând secretele au dispărut dela ministerul de Război și de Interne, ridicate fără îndoială de către politicienii asupra trecutului cărora ele aruncau o lumină supărătoare". - Histoire des Roumains, R.W.Setton - Watson, p.433.

Dar o chestiune trebue să se pună clar: partidul care a ucis pe cei 11.000 de țărani, și este recunoscut de toată lumea că cifra e ridicată, nu se poate afirma că a iubit pe țărani. Se poate spune mai degrabă că partidul conservator, partidul boierilor, i-a iubit mai mult: în momentul izbucnirii revoluției au preferat să plece dela guvern, deși nu erau mai vinovați decât liberalii.

Înainte de a se reprima revoluția, cât tremurau de frică, liberalii au depus de urgență pe birourile Camerei o cascadă de dispoziții în favoarea țăranilor. "Dar revoluția reprimată, politicienii au uitat promisiunile lor și s'au pierdut în argumente advocațiale pentru a evita marele reforme pe care ei le promiseseră sub imperiul fricii." -Crisan T.Axente, op. cit. p. 415.

Legea din Decembrie 1907 consolida, în ceea ce consemna tocmelile de muncă, abuzurile Statu-quo-ului. "Lupii miloși au mâncat încă o dată, drepturile poporului nefericit" va zice mai târziu, într'un discurs, profesorul Basilescu, reproducând o frază a lui Tudor Vladimirescu. - Crișan T. Axente, op. cit. p. 416.

"S'au acordat totuși țăranilor câteva avantaje: Li s'au stabilit terenuri de islazuri comunale și s'a creat "casa rurală", instituție care trebuia după aceea să vândă țăranilor în condițiuni avantajoase, pamânturi, sau să le exploateze cu țăranii, sub direcția inginerilor agronomi". Ideea era bună dar s'a pretins că nu a dat rezultate.

"După cum se vede, se proteja totdeauna prin paleative, care nu au curajul de a merge până la capăt. Mereu în acest sens, legea din 1912 care se ocupa la vânzarea în mici loturi de bunuri de mână moartă, căuta să evite soluții radicale. Propusă de conservatori, Al. Lahovary era ministru de Domenii, legea a fost combătută de liberali. Într'un articol din Viitorul, șeful liberal Al. Constantinescu - Porcul, a socotit că această lege" e monstruoasa expropiere. "În 1913, Vintilă Brătianu, în opoziție este adevărat, a recunoscut că noua lege asupra tocmelilor agricole a fost înadins ignorată.

Se poate spune că revoluția din 1907 a fost aceea care nu a dus la nici un rezultat. Și totuși a fost revoluția care a dat cele mai multe cadavre. Este curios: revoluția din 1907 n'a produs nici un erou. Din cei 11.000 de morți, nu s'a ridicat nici unul care să-și lase numele pentru Istorie: toți au fost victime anonime.

LA ANIVERSAREA UNIRII BASARABIEI

Urmare din pag. 16

Inainte de sfârșitul acelui an 1918, visul avea să se împlinească. La 1 Decembrie 1918, România Mare era înfăptuită la Alba Iulia...

-De fapt, denumirea de Basarabia a fost dată Moldovei dintre Prut și Nistru de către administrația rusească, după 1812. Basarabia nu s'a numit la început decât ținutul meridional al provinciei care, dela Basarab I și până către sfârșitul domniei lui Mircea cel Bătrân, a aparținut Tării Românești, trecând apoi în stăpânirea Mușatinilor moldoveni. După ce Turcii au cucerit Cetatea Albă la 1484, s'au instalat acolo Tătarii. Domnii moldoveni nu s'au împăcat însă niciodată cu gândul că această parte a țării lor să rămână în stăpânirea tătărească, Alexandru Cornea, Aron-Vodă, chiar Despot-Vodă, dar mai ales Ion-Vodă cel Viteaz purtând războaie în acest scop.

Moldova lui Stefan și aceea a succesorilor săi nu a cunoscut decât două mari împărțiri administrative: Țara de Sus și Tara de Jos, în cuprinsul cărora au fost și județele care au existat până la 1944 și două județe în plus: Cârligătura în Tara de Sus și Horincea în Țara de Jos. Pe Prut n'au existat cetăți de apărare, ci toate aceste cetăți au fost pe Nistru, unde domnii Moldovei au creat și capete de pod dincolo de fluviu, capete de pod care au fost lărgite cu timpul până în apropiere de Bug. Multe localități situate de ambele părți ale Prutului poartă până astăzi același nume, iar cât privește amintirea lui Stefan cel Mare în nici o altă parte a României nu este mai vie ca în Basarabia. Răzeșii din Bălți, Soroca, Hotin, Orhei și din Lăpușna vorbesc despre el ca și cum l-ar fi văzut și l-ar fi întovărășit în exepediții sau ar fi fost de față când marele domn a zidit biserici și mănăstiri.

Prutul, care nu a fost hotar, se poate trece în multe locuri prin vad, așa cum l-am trecut și noi în vara lui 1941, pe la Noua Suliță. După schimburi de foc la Dinăuți și la Doljoc, am ajuns în miez de noapte la Nedebăuți, de unde, înainte de a se lumina de ziuă, am pornit atacul asupra Hotinului. Când în salturi când târându-ne pe brânci prin miriști de grâu, prin câmpuri de sfeclă și prin lanuri de porumb și de floarea soarelui, cu flancul drept rezemat pe liziera pădurii Capilauca, am ajuns la locul zis la Patru Cârciumi, loc de popas pentru pretendenții la tron pe vremea războaielor căzăcești, dar și punct de plecare pentru atacul pe care l-a pornit Mihai Viteazul în vara anului 1600 asupra Hotinului. Forța de manevră și de învăluire a fost alcătuită în acțiunea de atunci din steagurile căpitanilor de călărași de Caracal și de Roșiorii de Vede. La 6 Iulie 1600, după ce cuceriseră Hotinul, Mihai Viteazul, putea da hrisovul în care se întitula "domn al Tării Românești și Ardealului și a toată țară Moldovei".

După 341 de ani, tot la început de Iulie, călărași provenind de pe aceleași meleaguri unde Mihai Viteazul își avusese steagurile și căpităniile se desfășurau, exact din același loc, în lanțuri de trăgători pentru a recuceri Hotinul. Țărîna multora din ei s'a amestecat cu aceea a strămoșilor dela 1600. Nu-l pot uita pe Caporalul Tache Ilie din Izbiceni care s'a prăbușit izbit de-un glonț în frunte la un pas de mine. Abia împlinise 22 de ani...

Cu gândul la el, cu gândul la ei, la toți cei care și-au dăruit tinerile lor vieți pentru pământul românesc și pentru dăinuirea neamului, să-mi fie îngăduit a încheia evocarea cu versurile lui Octavian Goga, poetul pătimirii noastre:

"Noi suntem flacăra pribeagă
Din neînblânzita lor văpaie,
Cu moștenirea noastr'ntreagă
Venim pe câmpul de bătaie."

Trăiască Basarabia românească !

I.V. EMILIAN

FARA ARMÂNEASCĂ

AROMÂNII DIN PUNCT DE VEDERE ANTROPOLOGIC

Vasile TEGA

PARTEA A TREIA

Regiuni întregi, cum ar fi spre exemplu chiar sudul Aticei, sunt locuite de albanezi, în timp ce vaste regiuni din munții Pindului constituie o rezervă de păstori aromâni. Printre vorbitorii de limbă greacă se constată o varietate de comunități fiecare având caracteristice fizice deosebite. Populația greacă, în cosecință este de origine mixtă.'' 935)

Pentru a încheia această primă parte a studiului nostru, vom cita doi reputați antropologi, primul, Madison Grant, american de origină, iar celălalt, Eugene Pittard, elvețian, profesor de antropologie la Universitatea din Geneva.

Într'o lucrare intitulată 'Declinul marei rase'', Grant vorbind despre greci spune: 'Este aproape imposibil astăzi să găsesti în puritatea lor trăsăturile fizice ale vechii rase pe continent sau în insulele de limbă greacă. Este greu de spus cât sânge din vechii greci curge în vinele grecilor moderni; dar dacă așa ceva se găsește undeva, ar fi în Creta și în insulele din marea Egee. Grecul modern încearcă să readucă limba sa la puritatea ionienei clasice și a-și însuși tradițiile măreţului trecut, dar pentru așa ceva ar trebui ceva mai mult decât de a da copiilor nemele de Agamemnon și Hecuba''. (36)

Celălalt antropolog, Eugene Pittard, într'o remarcabilă lucrare intitulată ''Rasele si istoria'', își încheie astfel capitolul despre greci: 'Populația greacă prezintă toate formele craniene. Examinând graficul staturilor individuale și acela al indicelui cefalic, ne putem da seama fără nici un fel de greutate de varietățile etnice reprezentante în Grecia. Numai aceste două elemente sunt suficiente pentru a demonstra eterogenitatea acestui grup.''(37) Si continuă; 'Pentru moment este dificil să ne reprezentăm Grecia antropologică altfel decât ca o fundătură în care s'au oprit grupurile etnice care au invadat Peninsula. Populația greacă se aseamănă cu o fotografie în care vedem reprezentanți ai tuturor popoarelor balcanice.'' (38)

În altă parte a lucrării sale, Pittard spune că ''eticheta de greci cuprinde o populație perfect eterogenă'' și că din comparațiile făcute între greci și turci a căpătat convingerea că ''există o înrudire evidentă între aceste două populații.''

Nu-i lipsit de interes să amintim că același antropolog recunoaste unitatea rasială și lingvistică între românii nord-dunăreni si aromâni. 'Dar există români destul de departe în afara regatului, în special Kuțovlahii (Macedo-românii) grupați din abundență în masivul Rodopi și în Pind, pe care de altfel îi întâlnim și în alte localități din sud-vestul balcanic precum și micul grup de români din Istria'' (40)

Deși am fi putut continua argumentația noastră asupra originii grecilor contemporani, îmbogățind-o și cu alte numeroase documente tot atât de pertinente, totuși - spațiul restrâns al articolelor de jurnal, ne impune anumite limite și deci ne oprim aici, urmând ca în această a doua parte a studiului nostru să trecem în revistă punctul de vedere al oamenilor de știință străini asupra aromânilor văzuți din punct de vedere antropologic.

Nici un savant străin nu i-a cunoscut mai bine pe aromâni decât profesorul german Gustav Weigand de la Universitatea din Leipzig. Iată cum îi caracterizează: ''Asemănarea cu un legionar roman este perfectă''. (41)

Un compatriot și contemporan de al lui Weigand, K. Gersin, constată și el că în mozaicul balcanic, aromânul se distinge ușor de ceilalți. 'Din punct de vedere al aspectului său fizic cât și al caracterului, aromânii sau vlahii se deosebesc într'un mod remarcabil de celelalte popoare și reprezintă aproape singura rasă pură din Macedonia. Ei se disting prin inteligența lor, prin rapiditatea de a înțelege lucrurile și prin finețea lor.'' (42).

Calificative asemănătoare la adresa aromânilor găsim și în articolul lui T. P. Vukanovic, publicat în revista L'Ethnographie, sub titlul - foarte semnificativ de altfel - ''Valahii, locuitori autohtoni ai țărilor balcanice'' ''La fel ca și la popoarele vechi și mai ales la acelea care se dedau comerțului, aromânii - spune Vukanovic- se disting prin ochii lor înfundați în orbite, bruneți, deștepți și strălucitori, exprimând îndrăzneala, luciditatea, bunul simț, superioritatea, prudența, judecata, inteligența energică și neîncrederea. Mișcările lor sunt iuți. Elocuțiunea vlahilor este foarte clară; vocea lor este sonoră; când ei vorbesc cu însuflețire, trăsăturile feții exprimă multă mobilitate.'' (43)

Vorbind despre caracteristicile somatice ale aromânilor, Vukanovic, citează pe Weigand, care-i separă în două grupuri: ''primul meridional, cu tenul închis, predominând nuanța brună, statura în general scundă, umerii largi, toracele dezvoltat, capul ascuțit, fruntea joasă, părul negru sau castaniu, închis și deseori ondulat. În al doilea grup predomină tenul deschis și cu părul blond, statura mai degrabă înaltă, corpul mai zvelt, fruntea înaltă și bombată, ochii albaștri sau bruni, trăsăturile foarte frapante. Mișcările sunt lente, aproape maiestoase. In ambele grupuri, bărbații au sprâncenele stufoase.'' (44)

Geograful francez Elisee Rechus, scria acum mai bine de o sută de ani: ''Tânțarii sau macedo-vlahii, sunt într'adevăr frații românilor care locuiesc la Nordul Dunării. Ei se aseamănă cu vlahii din Nord, având aceeași înfățișare generală, aceleași trăsături ale feței, același caracter și ca și ei vorbesc o limbă neolatină'' și continuă: 'Ei sunt foarte mândri de originea lor romană.'' (45)

Despre mândria originii latine a aromânilor vorbește și E. M. Cousinery, consulul Franței la Salonic: 'Ei vorbesc mereu latina (adică o limbă neolatină) și dacă sunt întrebați cărei națiuni aparțineți voi? ei răspund cu mândrie ''Romani''. (46)

Fiindcă-i vorba de diplomați francezi, este cazul să amintim și pe celebrul consul al lui Napoleon pe lângă satrapul Ali Pașa din Ianina, Pouqueville, care vorbind despre aromâni, se exprimă fără nici un fel de echivoc asupra originii lor; ''Aromânii nomazi, care poartă pe frunțile lor arse de soare pecetea anotimpurilor, sunt în general oameni viguroși și robuști. Capetele lor evocă proporțiile romane iar timpul care diluează elementele caracteristice ale unei națiuni, nu a putut să-i confunde nici cu grecii și nici cu albanezii''. (47)

Aceeași constatare privind deosebirile dintre aromâni, pe de o parte și greci și albanezi pe de altă parte, o face -la mai bine de o sută cinci zeci de ani distanță de Pouqueville- și englezul N. G. L. Hammond, profesor de limbă și civilizație greacă la Universitatea din Bristol si ''Officer of the Royal Hellenic Order of the Phoenix''. Într'o remarcabilă monografie asupra Epirului, vorbind despre locuitorii acestei provincii, spune: 'Populația de limbă greacă a fost și continuă să fie de origini rasiale foarte variate, dar există mult mai multă evidență de sânge slav decât de sânge albanez care circulă în vinele celor mai mulți epiroți care vorbesc grecește, din zilele noastre. In ceea ce privește vlahii, aici nu încape nici o îndoială; ei înșiși se cheamă aromâni, adică romani; ei vorbesc un dialect al limbii române și sunt din punct de vedere rasial deosebiți de greci și de albanezi. Afirmând că aceste trei grupuri sunt de rase deosebite, nu vreau să sugerez că ele nu pot conviețui și nici istoria nu mi-ar da dreptate, deoarece în războaiele contra turcilor si ale italienilor, toate au luptat egal de bine și nimeni altul nu a luptat mai bine împotriva turcilor decât sulioții albanezi din Epirul grecesc, preamăriți de Byron.'' (48)

Un alt diplomat străin, care în timpul misiunii sale în Balcani, s'a ocupat și el de aromâni, dar ale cărui scrieri sunt - din păcate- puțin cunoscute, este Robert Stuart, ''Consilul Maiestății Sale Regelui Angliei în Albania.'' Într'o comunicare intitulată ''Vlahii din munții Pindului'' prezentată în fața membrilor Societății de Etnologie din Londra la 26 Noembrie 1867, spunea printre altele: ''Forma capului precum și trăsăturile feții constituie ajutoare suplimentare în trasarea identității lor etnice. Deseori am fost impresionat de uimitoarea asemănare dintre capetelor și fețele lor și cele ale romanilor''. (49)

Contemporan cu R. Stuart, un alt englez, cutreiera Turcia Europeană făcând cercetări la fața locului. Este vorba de James Baker, om de o vastă cultură și fin observator care și-a consemnat rezultatul cercetărilor într'o lucrare intitulată ''Turkey in Europe''.

''Originile vlahilor - spune el- cunoscuți de asemenea sub numele de Walahian, români sau țințari, este fără nici o îndoială română și ei sunt de aceeași rasă cu omonimii lor din România sau Valahia. Limba lor este latină, coruptă prin introducerea de cuvinte grecesti și albaneze. . . . Femeile sunt mai conservatoare și țin morțiș la limba lor maternă și sunt indignate dacă cineva le ia drept grecoaice sau bulgăroaice. . . . .Aromânii sunt o rasă de oameni semeți, în general bruneți, cu trăsături romane, fiind în același timp foarte harnici și pașnici.'' (50)

Unele dintre cele mai frumoase și elogioase pagini scrise vreodată de un savant străin la adresa aromânilor aparțin fără nici-un fel de îndoială francezului Leon Henzey (1831-1922). Arheolog de reputație mondială, fost membru al Scolii Franceze din Atena, profesor de arheologie la Scoala Superioară de Arte Frumoase, conservator al antichităților orientale și al ceramicii antice la muzeul Louvre, el a publicat numeroase lucrări dintre care două ne interesează în mod particular. Este vorba de ''Excursion dans la Thessalie Turque en 1858'' și ''Le mont Olympe et l'Acarnanie''. În această ultimă lucrare găsim următorul pasaj caracteristic: ''Este ușor să-i recunoști pe aromâni printre greci, după înfățișarea lor rustică, după trăsăturile lor aspre și neregulate. Oboseala și lipsurile pe care le îndură au făcut din ei o rasă de fier. Se întâlnesc printre ei oameni de o forță și de o statură uimitoare cu umeri largi și pieptul dezvoltat, ceea ce face din ei adevărate chipuri herculiene.'' (51)

Vorbind despre fărșeroții întâlniți în Tesalia, autorul subliniază că aceștia ''resping numele de vlahi sau caraguni considerându-le pe amândouă ca insultătoare. ''Noi înșine nu ne chemăm niciodată așa'' spun ei. Când din depărtare, în munți, noi strigăm un om din rasa noastră: cine ești tu? el ne răspunde: Român''. Într'adevăr ei sunt frații vlahilor stabiliți la Dunăre și descendenți ca și ei, fie din vechii coloni aduși de Traian în Dacia sau poate se trag din populațiile indigene din Dacia, Moesia și Tracia, care ar fi învățat latina cum au învățat-o strămoșii noștri gali, sub dominația romană.'' (52)

În altă parte, descriind nunta la fărșeroți, Henzey face această observație extrem de importantă: Zestrea pe care o fată a țesut-o este tot ce aduce soțului său, fărșeroții resping, considerându-l ca rusinos obiceiul de a da o dotă. Totuși, câți greci din această provincie n'ar fi dorit să aibe ca soție una din aceste harnice muncitoare. Nenorocirea este că fărșeroții refuză în mod absolut să-și mărite fetele lor cu bărbați aparținând unei alte rase. Ei înșiși pot uneori lua o grecoaică, dar nu s'a pomenit niciodată ca un grec, oricât de bogat ar fi, să obțină mâna unei tinere aromâne. Căsătoriile lor, de altfel foarte deosebite de acelea ale grecilor, trădează originea străină și educația cu totul latină a acestei populații.'' (53)

De altfel problema refuzului aromânilor de a se încuscri cu străini este abordată și de C. Jirecek: 'Un aromân -spune el- nu se căsătorește decât cu o aromâncă''.(54) Același lucru îl remarcă și A. Keramopulos: ''Când se întâmplă ca un aromân să se căsătorească cu o femeie străină de la câmpie, acesta se stabilește acolo, căci nevestele nu merg cu bărbații la munte. Astfel că rasa la munte rămâne nealterată.'' (55)

Să revenim la Henzey, urmând ca problema endogamiei la aromâni - extrem de importantă- s'o tratăm puțin mai încolo.

Iată acum și un extras din a doua sa lucrare, ''Excursion dans la Thessalie Turque en 1858'' publicată postum în 1927, sub îngrijirea Institutului Neoelenic de la Universitatea din Paris: . . . ''Acest drum ne duce în curând în importanta comună aromână Veternicu, care prezintă interesul deosebit de a fi locul de naștere al faimosului general Hagi-Petru, șeful suprem al forțelor armate grecești. Când admiram cu camarazii mei din Atena acest extraordinar aghiotant al regelui Oton, splendidul său costum de palicar, umerii săi largi, pieptul bombat, precum și statura sa robustă, herculeană, nu ne îndoiam nici o clipă de faptul că el nu era grec, ci eram siguri că este vorba de un voinic om de munte, de origine valahă, aparținând triburilor de păstori din Pind. Aceasta explică atât aspectul său fizic, cât și alegerea făcută în persoana sa de a comanda trupele care urmau să-și găsească sprijinul lor principal (în luptă împotriva turcilor, n.n.) în această barieră muntoasă.'' (56)

Deși publicată în 1926, lucrarea antropologului Dr. J. Deniker ''Les races et les peuples de la terre'' rămâne și în zilele noastre un tratat clasic de antropologie. Vorbind despre ''grupul Românii'', Deniker subliniază ce ''trebue să alăturăm românilor și aromânii (sau kuțovlahi sau țințari) din Epir și Macedonia, resturile vechilor colonii romane din aceste regiuni, care au devenit în cea mai mare parte păstori; ei vorbesc un dialect român modificat ca urmare a contactului cu turcii, grecii și albanezii. Românii fărșeroți din Albania fac parte din aceeași tulpină. Este foarte posibil că toate aceste populații valaho-adriatice să fie resturile vechilor traci; ei aparțin de altfel, în parte tipului rasei dinarice sau adriatice, care formează nucleul populației din vestul balcanic, nu prea înalți, dar în general de culoare castanie cu fața ovală, i-am semnala ca tip aparte (din Dalmația), fapt care a fost confirmat ulterior de cercetările Dr.Rivet (57).

Va urma

CALINDAR PI MARȚ

Luni	1	Marț	Dzuă di veară Adurhesc preasiñili
Sămbătă	6	"	Ayul Theodor
Marț	9	"	40 di sânți
Joi	25	"	Vanghilizmolu (S'măcă pești)

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

ÎNGHEȚUL SOVIETIC

De câte ori este prea cald sau prea frig, lumea îi blamează pe ruși. S'ar putea ca peste o sută de ani rușii să fie blamați pentru acestea. Așa cum arată un savant dela Universitatea din Michigan, planurile rușilor de a devia unele râuri în URSS, ar putea scade temperatura emisferei nordice și influența clima pe întregul glob.

Philip Micklin a ajuns la această concluzie cu ajutorul unei diagrame care analizează planurile sovietice de a devia apa râurilor Obi și Enisei către regiunile agricole și industriale din sud. Cele două râuri (fiecare aproape la fel de lung ca Mississippi) curg acum spre Marea Karas, care se varsă în Oceanul Arctic. Reducând debitul apei către Marea Karas și spre Oceanul Arctic, explică Micklin, va fi mult mai dificil pentru ghiața Polului Nord să se topească. Rezultatul: o cantitate mai mare de ghiață și un Ocean Arctic mai rece. Este o concluzie logică deci, că un Ocean Arctic mai rece va cauza o emisferă nordică mai rece și o climă mult mai variată.

Aceasta nu se va întâmpla peste noapte. Într'adevăr, planul sovietic prevede în stagiul inițial o deviere de 60 de kilometri cubi pe an, care nu vor avea nici o influență. Dar într'o perioadă mai îndelungată, aceste influențe se vor arăta.

Rușii își dau seama de pericol, dar interesele lor economice și politice sunt atât de mari în aducerea apei spre sud, încât tentația este prea mare.

CONFUZIA CAFEINEI

Băutorii serioși de obicei cer o cafea ca să se trezească. Experimentele recente ale Universității Hull din Anglia sugerează că, cafeaua poate avea un efect opus. Cercetările efectuate asupra opt băutori voluntari, arată că greșelile lor s'au dublat după ce au băut o cafea.

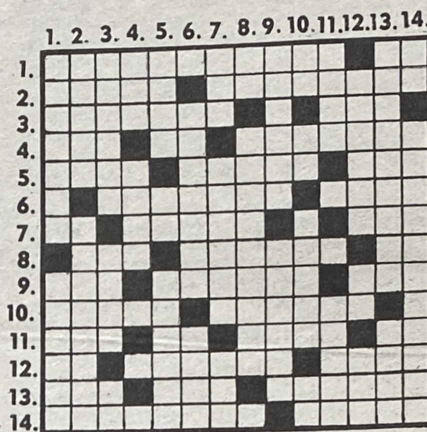
După cum arată Dr. Geoffrey Lowe, fiecare băutor a băut echivalentul a patru "screwdrivers" (vodcă și orange) și a două cești de cafea. Când ei au încercat să apese niște butoane ca răspuns la semnale luminoase, reacția lor a fost mai înceată decât a celor ce au băut numai vodcă.

Întrebat de ce lumea crede că o ceașcă de cafea neagră trezește după băutură, Dr. Lowe a spus: "Alcoolul încetinește acțiunea creierului, în timp ce cafeina o stimulează. Deci, în mod normal ai crede că cele două acțiuni să se anuleze reciproc. Totuși, de fapt, aceste acțiuni contradictorii suprasolicită creierul și cauzează confuzie".

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

EXILUL SOLIDAR ROMÂN

ORIZONTAL

(1) Lumea grea a dorurilor exilului(pl). -Pronume. (2) Duioasa cântare românească ce se lasă auzită în lumea exilului. - Poet al durerii și răzvrătirii chinuitului popor român. (3) General exilat în 1945. -Pronume. (4) A tot dominator în viață și în cărți (!) -Istina Axente. -Primul exilat după 23 Aug. 1944. (5) Anotimpul exilatului. -Râu în Moldova. -Iulian B.Opincaru. (6) Ațâțată. - Poezie epică de proporții mari, proslăvind fapte și eroi naționali. (7) Nicadoru Eliade. - A crește, a se înmulți. -Leandru Neacșu. (9) Stilou modern. -Idealuri. -Drumurile grele bătute de toți exilații până să ajungă în libertate. (10) A ațâța. -Ilegal. (11) Societatea Românilor Liberi. -Leontin Oprean. -Copac legănat. -Aron Moldovan. (12) Timotei Almășan. -Limpezi, spălate. -A da....(năvală, necaz, ciumă) (13) Nume femenin. -Animal ispășitor. -Taie lemne. (14) Drumul greu, lung și întortochiat al exilului. -Părere de rău.

VERTICAL

(1) Bine legat în oase. -Îmbrăcămintea boabelor de fasole (pl). (2) Întreagă. -Frate dulce al exilatului. (3) Liniile vieții. -Lumea pribegiei, a amărăciunilor și dorurilor învinse. -Avram Ionaș. (4) Jumătate de șicane ! -Carbonizată. (5) Oraș moldovean. -Ioachim Pribeagu. -Banii din care trăiește exilul.(pl). (6) Animale rozătoare. -Program. (7) Artimon E.Uțan. -Din nou. -Deși se bea și totuși nu e băutură. (8) Teme ! -Substantiv într'o formă completă.(adj). (9) Real, concret, într'adevăr. -......Liciu, prima balerină română, care s'a exilat de mulți ani. (10) Tepene ! -Ilie Tălmăceanu. -Legi ale bunului simț, morale.(pl). -Ziar. (11) Alei pe dos ! -Centrala dorurilor oricui exilat. (12) Ea în Țară, El în exil.(dim.) -Cornel Tutoveanu. -Timp (pl) (13) Pastă subțire de făină pentru întărirea unor pânze. -Gustul vieții de exilat. (14) Pronume -Tara dorurilor noastre. (2 cuv.)

DEZLEGAREA IN NUMARUL VIITOR

POLONIA

Emil DUMITRACHE

La 13 Decembrie 1981, slugile Moscovei la putere în Polonia, au declarat starea de război între ele și națiunea Poloneză, desființând Solidaritatea, arestând pe liderii ei, împușcând pe cei ce continuau să reziste, și terorizând întreaga populație prin tot felul de amenințări, interdicții, foame și frig.

În același timp, populației i se cere în scris un "jurământ de credință" față de cei ce o terorizează și umilește.

Contra-revoluția condusă de Jaruselski, a fost îndelung și minuțios pregătită. Secretul a fost păstrat cu desăvârșire, Solidaritaea și întreaga lume fiind luate prin surprindere.

Președintele Reagan a anunțat o serie de sancțiuni cu caracter economic îndreptate împotriva lui Jaruselski și a URSS la ordinul căreia s'a executat represiunea.

Sancțiunile sunt cu caracter simbolic.

Portavioanele americane n'au fost trimise să facă exerciții de felul celor făcute în apropierea coastelor Libiei, nici nu s'au trimis arme ca celor din Afganistan, și nici nu s'au rupt relațiile diplomatice cum s'a făcut cu Chile.

Guvernele occidentale, în primul rând RFG, nu s'au alăturat acestor sancțiuni. Cancelarul Smith declară că "Europa a fost împărțită la Yalta" și "orice încercare de schimbare a regimurilor politice din Europa de Est înseamnă război". Mai sunt și considerente de afaceri financiare pe care Cancelárul nu le mai declară. Restul guvernelor occidentale s'au limitat la "proteste" și "apeluri" formale. Pe de altă parte, Consiliul European a votat să excludă Turcia din cadrul său și la cererea RFG și țărilor scandinavice, a tăiat un ajutor de 600 milioane dolari-ce urma să fie acordat Turciei- fiindcă această țară nu a revenit la o conducere politică civilă și democratică.

Opinia publică europeană n'a rămas pasivă, dar aceasta nu înseamnă nimic mai mult decât o vagă satisfacție morală pentru Polonia.

Polonia a fost îngenunchiată încă o dată. Dar în împărăția cerurilor sau în alte viitoare vremuri mai bune pe acest pământ, ea are de ce să se simtă mândră cu adevărat și mai are și pe cine arăta cu degetul pentru martiriul ei.

Biserica Catolică Poloneză se oferă să fie gardianul lui Walesa în mânăstirile ei și a oricăror altor lideri ai Solidarității care i-ar fi eventual încredințați pentru pază, protecție și izolare, în timp ce Jaruselski se gândește să'l exileze în Vest.

Imediat după venirea lui Jaruselski la putere, unele ziare americane (din păcate prea multe !) au publicat o serie de articole așa zise "independente" și de "analiză" în care Solidaritatea era făcută responsabilă de continuarea haosului în economia poloneză, organizând greve peste greve și greve cu caracter politic, ducând astfel la falimentul economic și implicit la greutăți privind scadențele împrumuturilor din Vest. Adică exact acuzațiile lui Jaruselski din 13 Decembrie, care sunt pentru el și motivele declarării stării de război. Cei ce au împrumutat Poloniei comuniste cele 26 de miliarde de dolari se tem și pe bună dreptate că o Polonie liberă, necomunistă, n'ar mai recunoaște aceste debite, împrumuturile fiind acordate regimului comunist și nu poporului polonez. Aceste 26 de miliarde au fost folosite de comuniști și numai ei singuri știu pentru ce, din moment ce acuma în Polonia nu există nici mâncare, nici încălțăminte, nici îmbrăcăminte, nici săpun sau detergenți, nici medicamente sau bandaje, nici utilaje agricole, nici semințe, nici frigidere, nici locuințe. Nimic.

Dar tancuri și puști și cătușe - din belșug.

Jaruselski declară cu crasă impertinență că dacă Vestul (USA) nu ridică sancțiunile și nu-i acordă un alt împrumut de o jumătate de miliard de dolari să'și plătească dobânzile restante și să continue importul de alimente și semințe, el simplu nu va plăti nimic. Cu ce-au fost garantate aceste împrumuturi băncilor particulare? Cu girul guvernelor care n'au nici un mijloc să forțeze pe Jaruselski să plătească, decât acordându-i noi împrumuturi !

Să nu plângem Polonia îngenunchiată și martirizată încă o dată. Căci o nouă Polonie mai puternică și mai înțeleaptă s'a și născut din martiriul ei de azi.

Trăiască Polonia nouă !

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

NEÎNDRUMATĂ ȘI NEPUBLICATĂ

Poezia, drama, romanul, etc., îngrădite de normativ, se dezvoltă în RSR ca picioarele nobilelor chinezoaice de acum trei generații.

În schimb humorul este în plină dezvoltare și zboară mai repede decât elicopterul lui Niculiță, alungat cu pietre de muncitorii minieri.

Redau, aproximativ, o schiță din țară, auzită pe "bandă".

Magazinul de delicatese Mercur:

O gospodină îngrijorată pășește pragul. Un vânzător o întâmpină surâzând:

--Sărut mâna, doamnă, cu ce vă putem servi?

--Aveți carne?

--Sigur c'avem ! De care doriți? de miel, vițel, căprioară, ori doriți curcani, rațe, fazani? Pe lângă asta avem păstrăvi, nisetru . . . .avem de toate.

--Aveți și găini?

--Chiar și găini, răspunde funcționarul dezamăgit de gusturile minuscule de gurmand ale clientelei ce preferă găina proletară în locul turturelei sau păstrăvului aristocratic.

--Pot să am două găini?

--Numai două? Atunci vă ofer una pentru supă și alta pentru friptură. Dar niște brânză nu doriți? Avem rockford, cașcaval, șvaițer precum și brânză ordinară de vacă.

--Un kilogram de cașcaval ! comandă repede și precis gospodina, iar vânzătorul ține s'o încurajeze:

--Doamnă, cu cașcavalul ar merge bine și niște salam !

--De Sibiu ?

--Chiar de Sibiu !

--Atunci un kilogram tăiat subțire.

--Vânzătorul, cu precizie de farmacist, scoate din buzunar un carnețel și notează comanda:

2-g supă-friptă
1 ca'val
Un S-subțire

Și, până nu lasă creionul din mână, aruncă o nouă undiță culinară: "Nu credeți că pentru aperitivul de ora 4, pe lângă cașcaval, salam, țuică ar merge și niște măsline. . . mari. . . negre. . .?

--Excelentă idee ! Pune-mi un "kil" ! Si 'n timp ce vânzătorul adaugă constiincios pe listă "Una măs'ei" doamna îi întinde două bancnote ca să achite costul.

--Nu pot să accept încă banii. Știți. . . avem ordin . . . așa-i decretul! Nu putem vinde nimic, absolut nimic, până când clientul nu cumpără și o cutie de scobitori. Scobitorile au devenit obligatorii!

--Foarte igienic, confirmă cucoana încântată de grija ce-o poartă guvernul de felul cum își duce omul la gură măslinele, dați-mi două cutii de scobitori.

--Doamnă, ordinul este ordin, nu vă putem vinde decât o cutie de scobitori !

--Dar de ce?

--Trebue să vă explic: din cauza crizei de surcele și buturugi, planul cincinal de producția scobitorilor a rămas în urmă. În plus, conform îndrumărilor tov. Ceaușescu, este nepatriotic să ai mai multe scobitori decât dinți și măsele în gură . . . .asta înseamnă, conform legii, lăcomie și stocaj.

--Oh, iertați-mă, răspunde gospodina rușinată, atunci dați-mi numai o cutie.

--Imposibil, veniți mâine, azi n'avem scobitori.

CU LIMBILE VICE-VERSA

Nu-i vorba de Turnul Babel ci de calendarul ziarului "America".

Misiunea Uniunii și Ligii, dacă nu vrea să moară de inaniție, e să atragă tineretul la sânul "Marii" organizații.

În acest scop conducătorii au datoria să arate imigranților, care nu știu englezește, ce au realizat înaintașii lor; iar pe tinerii americani de origine română să-i familiarizeze cu geniile neamului din care li se trag bunicii.

Istoria U&L, pentru beneficiul noilor veniți (cei "vechi" o știu pe de rost) este scrisă în limba. . . engleză; în timp ce un articol, despre George Enescu (cunoscut de asemenea pe de rost de noii veniți) e scris în limba română pentru beneficiul noilor generații ale căror cunoștințe lingvistice încep și se sfârșesc cu "poftă bună".

Calendarul este frumos tipărit și e bogat în fotografii.

AM PIERDUT UN LUPTĂTOR!

A murit Dr. Octavian Roșu.

A murit Tavi, un scump prieten.

Îl chinuia o boală lungă la care s'a adăugat și un accident: căzuse acum un an și-și frânse o coapsă.

Era o comoară de cunoștințe și'n viața refugiului a fost un acar ce-a dat direcții.

Dar Tavi nu ne-a părăsit. El e cu trupul și sufletul lângă noi, la umbra clopotelor dela Vatra Românească.

Ne vom întâlni cu el în gând, ori de câte ori vom spune o rugăciune pentru eliberarea neamului.

Dumnezeu să-l ierte !

O GAURĂ ÎN CORTINĂ

La librăriile universității din Varsovia se găsesc cărțile: "Ferma Animalelor" (George Orwell) și "Gulag Archipelago" (Al. Soljenitsyn).

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

* COSTUL unui anunț, sau a unei reclame: $ 15.00 pentru 5 cm (2 inch) pe o coloană. Ziarul are 6 coloane.
$ 25 pentru 5 cm (2 inch) pe două coloane. Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 30.00 pe o coloană și $ 60.00 pe două coloane.

* NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Dan Valentin și Eli Popescu, refugiați în Austria, își caută prietenii și colegii: ION și ADRIANA SIMION, GICU și NUTZI STRASMAN, ION MALDARASCU, ION PETRU, ALEXANDRU DRAGANESCU, precum și alții care doresc să intre în legătură cu dânșii, pot scrie la următoarea adresă: 7350 Oberpullendorf, Postamt Postrestant, Burgenland, Austria.

* Dl. Ilie Prodan din ZANOAGA - Craiova, își anunță pe această cale noua adresă: ILIE PRODAN, Postfach 310407, 7000 Stuttgart 31, Republica Federală Germania. Sunt rugați să-mi scrie și prietenii de suferință ce m'au cunoscut la Oravița, Caransebeș, Tr. Severin și Gherla, în special Dl. Lepădătescu Ghe.

* Ing. Patraș Corneliu, aflat cu soția în lagărul Traiskirchen, Austria, caută pe Ing. MARIUS VELICU, rămas în USA după specializarea din anul 1979. Roagă să-i scrie adresa în lagăr: 2514 Traiskirchen, Austria.

* Sily și Nicu Preda, împreună cu fiica, av. Kathy Istodor, dorește să ia contact cu NELLY și CARMINA GRADINARU, sau cu persoane care le-au cunoscut, ultima adresă cunoscută fiind: 33 Holly St., apt.209, Toronto, Ontario, Canada. Rugăm scrieți sau telefonați la (212) 361-9197, 35-44, 34 St. #3Bm N.Y.11106, USA.

CĂSĂTORII

* Bărbat român dorește să cunoască o femeie română, bună gospodină, de casă, în vârstă de 45 - 55 de ani, oferindu-i tot suportul necesar. Scrieți la adresa: WINDSOR STAR, Box 824m Windsor, Ontario, Canada. Includeți telefonul Dvs.

CUVANTUL COPIILOR

ABECEDAR CREŞTIN

Sute și sute de ani oamenii l'au așteptat pe Mântuitorul. Când s'a născut Iisus Hristos, cei trei magi, care erau niște regi din niște țări îndepărtate au venit să i se închine. Păstorii, care erau cu oile au coborât în Betleem să vadă Pruncul și să se bucure.

În vremea aceea trăia un om curat la suflet și bun, care se numea Simeon. Lui i s'a spus că nu va muri până când nu va vedea pe Mântuitorul. Anii trecuseră. Simeon îmbătrânise. Cu toate durerile și greutățile de om bătrân în fiecare zi îl găseai la templu rugându-se lui Dumnezeu să fie învrednicit ca înainte de a muri să-l vadă pe Iisus Hristos.

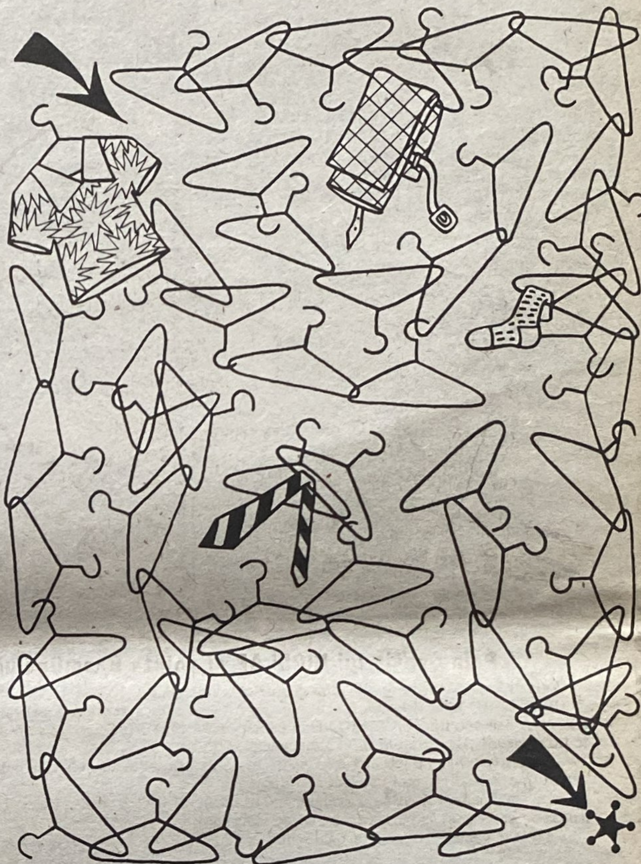
După ce Iisus s'a născut la 40 de zile Maica Domnului, Bătrânul Iosif și cu Pruncul cel Sfânt au mers la templu pentru o slujbă.

Ca de obicei, Simeon era la templu și în ziua aceea tocmai se gândea la profețiile din vechime, când a auzit pași la intrare. Cine credeți că era? Iisus Hristos, Pruncul de 40 de zile, adus în brațe de Maica Domnului. Când a văzut bătrânul Simeon aproape nu putea să-și creadă ochilor. Alergând a luat Pruncul în brațe și dând slavă lui Dumnezeu că i s'a dat lungime de ani de a vedea pe Mântuitorul a zis: Acum, slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace; că ochii mei văzură mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău.

Pe 2 Februarie e Întâmpinarea Domnului, sărbătoare care ne aduce aminte de ducerea lui Iisus la templu și întâmpinarea Lui de către Bătrânul Simeon.

Părintele MITREL

GĂSIŢI CALEA CARE DUCE LA STEA

FLOARE DE LEAGĂN

Nani, nani, nani, hai
Îngeri albi din cer să ai,
Ce cu țundră și cojoc
Te'ncălzesc să ai noroc.
Si alți îngeri mititei
Vin, în zbor să joci cu ei,
Fâlfâind din romaniță...
Nani, nani, dormi fetiță !
Ochii -ispitiri de mure
Nu sunt altele'n pădure,
Genele, sprâncenele
Arcuiesc poienile,
Iar amurgul din poiene
Tot cerșește pe la gene,
Oare nu-i așa Moș Gene ?
Noapte bună, Moș Amurg !
Ei, și ce că ape curg ?
Ele cântă la cei mici
Să-adoarmă pe licurici,
Susurând prin văgăună
Somn pentru fetița lună,
Unde crinul se desface
Lin, pe ape...vis și pace...
Dormi, hai nani și iar lin,
Luna-a adormit în crin.

Dumitru ICHIM

Ghicitori

Tîrîe, dar greier, nu-i
Stă
Pe
Masă,
Stă
Si'n
Dar în furcă-i patul lui.
Număr poartă 'n loc de nume,
Si ne duce glasu'n lume

(Telefonul)

Câmp întins
De nu-l cuprinzi
Numai scânteind oglizi.
Si în largul lui,
Clipind,
Umblă
Vântul
Vălurind,
Făcând zale de argint.

(Marea)

Puf cu puf,
Vrăjit
Burduf -
Cât am pus capul
Ușor,
Gându-mi zboară,
Călător,
Prin țara poveștilor.

(Perna)

DEZLEGAREA DIN NUMĂRUL TRECUT

P	A	M	A	N	T	U	L	■	S	O	A	R	E
L	■	A	S	T	R	U	■	M	E	R	C	U	R
U	N	I	T	■	A	■	C	E	L	E	S	T	E
T	E	■	R	A	I	D	■	T	E	L	■	E	■
O	P	I	O	■	E	O	C	E	N	■	V	A	V
N	T	■	N	E	C	S	■	O	A	M	E	N	I
■	U	R	O	■	T	A	U	R	■	A	N	■	D
J	N	■	A	M	O	R	■	O	R	T	U	S	■
U	■	U	M	A	R	■	A	L	A	■	S	U	S
P	A	R	E	R	I	■	D	O	C	T	■	R	A
I	P	A	■	T	E	L	E	G	H	I	D	A	T
T	U	N	S	E	■	U	S	I	E	R	E	■	U
E	S	U	A	■	E	N	E	■	T	A	N	A	R
R	A	S	N	I	T	A	■	N	A	N	S	E	N

PÂNĂ LA 10

1-ul, pare steguleț
2-ul, dansând un ursuleț
3-ul, caierul de tors
4-ul, scăunel întors.
5, o seceră în ram
6, l-am pictat pe geam.
7, coasă cu mâner,
8, un lanț cu giuvaer.
9, hăț cu o bucliță,
0, parcă-i o rotiță
Si timpul repede trece
până numeri pân'la zece.

Etta PĂUNESCU

STEM — FLOAREA și BURUIANA

Exploatarea buruienii merge atât de departe, încât floarea se hotărăște să fugă. Pentru asta trebue să-și tragă rădăcinele din pământ și cu ajutorul lor (transformate în 2 picioare) s'o ia la sănătoasa. Pe drum, obosind de atâta alergătură, se agață de coada unui cățeluș profitând de fuga lui. Buruiana se trezește descoperind dispariția florii.

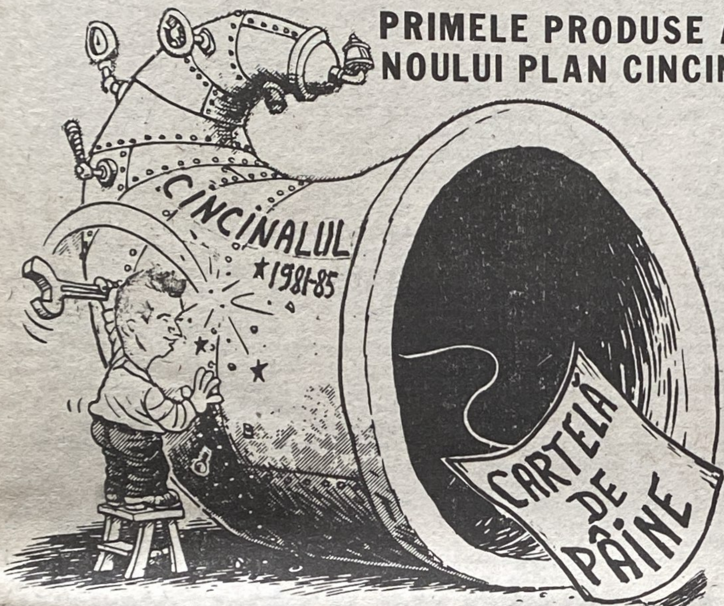
CONTINUARE ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM ...?

ANUL 5 Nr.42 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

URZICA LIBERĂ

PRIMELE PRODUSE ALE NOULUI PLAN CINCINAL

DECRET

Prin Grația lui NICULAE și voința Kremlinului

Pentru binele comun se aduce la cunoștința publicului:

OUALE, ULEIURILE îngroașă vinele. ARNEA ridică tensiunea sângelui. LAPTELE, BRÂNZA dau artrită. ZAHARUL dă diabet. ZARZAVATURILE produc aciditate. CAFEAUA te face nervos, iar fructele îți dau diaree.

Guvernul a luat stricte măsuri ca aceste alimente otrăvitoare să fie deliverate cât mai rar și 'n cantități cât mai reduse.

În ce privește PÂINEA, inamicul nr.1 al sănătății (Produce obezitate, N.R.) se va vinde numai pe cartelă și în baza carnetului de identitate.

Cu grija, urechea și măciuca la fericirea poporului.

NICULAE I al RSR-ului

Glume

* Flora României este formată din 22 milioane "lăcrimioare", un "ochiul boului" și o "mătrăgună"!.

..

* La o întrunire "de vârf", vin toți trei cu instrumente:
Reagan cu un contrabas,
Brejnev cu vioara,
Ceaușescu cu țambal.
Brejnev cântă: "toată lumea e a mea" !
Reagan scandează: "jumi - juma" !
Ceaușescu acompaniază: "pe-aici am fost, pe-aici n'am fost"!

..

* Bulă și-a schimbat numele, că așa-i la modă:
"aș hali sal-am da n'am..."

..

* Stiți unde este "i" - ul dela "pretenie"?
Este la "popoarili"!

..

* Nea Nicu se duce la mormânt la conu taică-său, să aprindă o lumânare. Aude: "Nicule, adu-mi un kil de carne, că prea i-am dus doru'"!!! Povestindu-i Leanței, ea nu-l crede. Ca s'o convingă, vine cu ea la cimitir. Il aude iar pe tat'său: "Nicule, am zis să-mi aduci un kil, nu vaca întreagă"!!!

* - De ce n'ai fost la ultima ședință de partid, tovarăse?
- Vă rog să mă scuzați, dacă știam că e ultima, veneam.

..

* Un țigan, proaspăt angajat de securitate, este întrebat ce serviciu i-ar place să facă.
- Aș vrea să-l păzesc pe tov. Ceaușescu.
- Nu se poate mă, tu ești țigan și tov. Ceaușescu este alb.
- Păi în America am văzut oameni negri care-l păzesc pe Preș. Carter.
- Sunt, dar ăia-s oameni învățați, cu diplome universitare...
- Bine, bine, dar și Carter are diplome...

..

* Cea mai mică unitate de prostie este: MILI-țianul!

..

* Un cetățean propune un cadou sefului din minister, dacă acesta îi aprobă cererea. Șeful se ridică de pe scaun furios:
- Iesi afară, corupător capitalist! N'ai auzit de cinstea și omenia comunistă introdusă de marele nostru îndrumător?
Omul, speriat, dă să fugă, dar când ajunge la ușă, șeful îi oferă unele explicații:
- Tovarăse, vreau să-ți explic că în ce privește cererea dumitale, ea poate fi rezolvată de subalternul meu, care nu-i comunist!

* În fața Palatului din București, cu prilejul unui miting, Ceaușescu ca de obicei strigă:
- Dragi tovarăși și pretini, suntem pe drumul construirii comunismului...
La care, un participant ripostează:
- Pe dracu ... că murim de foame...
Ceausescu-i răspunde:
- Nu uita pretine, că omul când e pe drum nu mănâncă.

..

* În actuala criză alimentară din România, Ceaușescu se consultă cu un prieten apropiat din copilărie (nu din Comitetul Central), căruia i se adresează:
- Se vorbeste că țara ar fi într'o mare criză alimentară, te rog să-mi spui în chip sincer care-i adevărul, deoarece la toți miniștrii pe care-i vizitez, văd mesele pline de bucate și bunătăți.
Prietenul îi confirmă tristul adevăr:
- N'avem carne, pâine, lapte, ceapă, cartofi...
La care Ceaușescu ,oprindu-l, îi răspunde:
- Suntem într'o etapă de tranzacție, adică suntem cu un picior în socialism, iar cu celălalt în comunism...
La ceea ce prietenul intervine cu următoarea întrebare?
- Bine, bine, dar cât ne mai ții așa, crăcănați?!

MĂRȚIȘOARELE LOR:

de ARGUS

G(orila) Bouan

Năravul vechi de mărțișor
Il ține încă tare moșu:
O damigeană de vin alb
și-o damigeană de vin roșu

Conducătorilor comuniști:

Li se cuvine tuturora
împletitură după ranguri
să aibe dar din partea țării:
în loc de mărțișoare... ștreanguri !

FOLCLOR FORȚAT

Țara
Arde ca para
Neamul
Își trage hamul
Stiința
Sapă credința
Cultura
Seamănă ura
Țăranii
Își plâng anii
Muncitorii
Plâng de victorii
Pita
Cu sita
Cartea
Cu partea
Arta
Ca'n Sparta
Rapsozii
Cântă nerozii
Nerozii
Fac pe rapsozii

Si Partidul
Solidul
Ce face
Ce face
Bine merçi Pace

Nea Nică

EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

Unuia care, deși a fost în RSR, zice că nu-i pentru coexistență

Toate câte le-a'nvățat
le-a'nvățat "la România"!
Si nimica n'a uitat
Fără numai...omenia!

Unui fost "conlocuitor", care în Exil ne-a întors spatele

El nu-i pentru coexistență.
Îl credem, fiind obraz subțire.
Dac'a fost totuși în Țară,
E pentru-a face-o ... mânăstire!

Drepturile Omului

Al drepturilor omului
E fiecare adept,
Dar dreptul drept al omului,
E numai unde-i omul drept.

Rățoiul exilat

ANUL XII OUL Nr. 53

Prezentăm în versiune contemporană câteva strofe din "LUCEAFARUL"

A fost odată ca'n povești
A fost ca niciodată
Din cătunul Scornicești
O prea faimoasă gheată.

Era 'naltă, pân' la gleznă,
Lustruind 'n toate cele
Ca scânteia într'o beznă
Și cioata între surcele !

. . . .

Străin la vorbă și la port
De neamul ce-l îndrumi,
Că neamu-i viu, iar tu ești mort
Si dătător de ciumi !

Dona-RĂȚOIUL

6 IANUARIE LA INSTITUTUL ROMÂN DIN FREIBURG
-O MANIFESTARE DE ROMÂNISM-

Ştefan NEAGOE

6 Ianuarie: Pentru Catolici, glorificarea Regilor Magi. Germanii din Vest, păstrătorii de drept ai osemintelor acelor Trei Mari Inchinători Impăratului nostru al tuturor, aduc un fast deosebit acestei zile. În Catedrala din Koln - impresionantă zidire în piatră, minune a credinţei preamărind harul devinatoriu inspirat de semnele cereşti, - veneratele relicve sunt aşezate vederii credinciişilor şi pelerinilor din toată lumea, voitori să li se plece.

Amintire a unei sfinte vestiri, prin sfântă smerenie.

Un mileniu sfârşit şi încă nouăsuteoptzecişiunu de ani înainte, "după ce S'a născut Isus în Betleemul din Iudea, în zilele împăratului Irod, iată că au venit nişte magi din Răsărit la Ierusalim, şi au întrebat: "Unde este împăratul de curând născut al Iudeilor? Fiindcă I-am văzut steaua în Răsărit, şi am venit să ne închinăm Lui" (Matei, 2-1,2).

Creştinii Ortodoxiei, proslăvesc în această zi de şase Gerar, Botezul lui Isus Hristos. "Atunci a venit Isus din Galileia la Iordan, la Ioan, ca să fie botezat de el" (Matei, 3-13).

Iată două evenimente izvorâte din tâlc divin, aparţinând timpului Noului Testament -adică timpului luminat pentru noi oamenii de prezenţa Dumnezeirii Intrupată pe pământ chipului nostru-, amândouă întărind unul şi acelaşi Inceput unic şi veşnic, despărţite fiind doar de timpul ce măsoară pentru om ziua Fiului omului.

Cu tâlcul ce stă în puterea credinţei şi fapta omului, Institutul Român de cercetări din Freiburg -încă dintr'o vreme din care îşi putea privi cu bucurie şi încredere sămânţa purtată de vânturi pribege, căzută în pământ bun crescând şi rodind- a ales să sărbătorească în această zi ambele acte, pentru ca mărturisindu-le împreună, să poată lua din ele asemuire omenească pentru fiinţa României Mari -una, întreagă, şi peste răutăţile vremurilor- toţi cei veniţi în depărtare străină, şi să-i închine sfintei patrii, pe un pământ nesupus forţei barbare, toate rosturile lor de Români fără ţară: în aşteptarea unui botez în credinţa nouă de mâine, din ţara eliberată şi întregită.

Aşadar, şi în această zi de şase Ianuarie a anului 1982, Institutul Român din Freiburg, a organizat la sediul său -pământul patriei în exil (AICI E STEAGUL ŢĂRII ! - înscria în cartea de aur a Institutului, un soldat, păzitor neînfricat al jurământului său de credinţă) - sărbătorească întâlnire, ce se adună deja, an cu an, în tradiţia acestuia.

Oaspeţii -prieteni şi susţinători ai Institutului: Germani, Români de naţionalitate germană, Români ai pribegiei aflaţi în Freiburg, sau veniţi de aiurea- au fost primiţi rând pe rând de nepreţuitele gazde şi conduse în sala muzeului costumelor şi artei româneşti, gătită de sărbătoare cu podoabe şi semne amintind naşterea Domnului. Aici, la intrare, din locul obişnuitului "Bine aţi venit", surâdea lucitor, împărăteşte primenită în cinstea oaspeţilor, "Steaua" datinilor, aşteptându-şi, în amintirea nopţii de Crăciun, colindătorii - vestitorii pieirii fărădelegilor şi amuţirii nelegiuiţilor.

De cum păşeşti în această sală a muzeului, unde, adunate cu emoţie şi păstrate sub evlavie românească în vitrinele ce îi tapetează pereţii, costumele naţionale, înfăţişând în horbote multicolore mai frumoase ca o sărbătoare portul ţărancelor şi ţăranilor noştri de pe toată întinderea dragă a ţării, îţi vorbesc cu mândreţe nostalgică despre cei de acasă, despre hotarele mutate şi pământul furat, despre sufletul înăbuşit al marei şi bunei noastre Românii, simţi că trebue să lupţi - aci mai mult ca oriunde- pentru salvarea comorilor strămoşeşti, împotriva acelora ce ne-au osândit Patria la moarte cu sila.

În această atmosferă de românism curat s'a sărbătorit la 6 Ianuarie, "Dreikonige" şi "Boboteaza".

Festivitatea a fost deschisă de cuvântul cald de bun venit adresat oaspeţilor de doamna Maria Mihăilescu, vicepreşedinta "Cercului de prieteni ai Institutului". Au fost mulţi cei cari au venit să se întâlnească la această sărbătoare - foarte mulţi pentru neîncăpătoarea sală şi coridoarele în care abia de te puteai mişca. Dintre cei fideli Institutului vrem să remarcăm pe: Andreas Birkner cunoscutul scriitor transilvănean, Părintele Protopop D. Em. Popa conducătorul eparhiei Ortodoxe-Române pentru Europa Centrală, fostul deputat al Bundestagului, Dr. Herman Kopf, conducătorul organizaţiei de investigare a familiilor de origine germană din sud-estul Europei, Dr. Hans Bartsch, scriitorul transilvănean de origine germană, Wolf Aichelburg, Karl-Ludwig Nicol directorul Bibliotecii oraşului Freiburg, şi pe reprezentantul presei oficiale din Landul Baden-Wurttemberg.

Şi fireşte, tot ca început al acestei festivităţi se rânduieşte şi tradiţionala sfinţire cu "apa Bobotezei" a Sediului Institutului, oficiată de Părintele Protopop Popa, "pentru ca să primească acesta dela Dumnezeu şi în anul ce ne asteaptă binecuvântarea de linişte şi pace, iar cei ce lucrează în acest Lăcas, şi pentru el, să afle binecuvântarea de trebuinţă, pentru a putea făptui totdeauna în duhul românesc al OMENIEI" -cum, curat sufleteşte şi simplu, a spus în încheierea cuvântului său onorata gazdă.

După slujba religioasă din sala muzeului, în timp ce părintele protopop continua prin încăperi să cânte sfânta oficiere, Andreas Birkner rostea gânduri cuvenite de Crăciun. Reţinem din cuvântarea sa -emoţionantă întru totul - aceste rânduri din încheiere: "Să mulţumim acelei nopţi de naştere a copilului Isus, când, din Înălţimi Cereşti, s'a arătat nouă oamenilor, peste întunecatele noastre olaturi, lumina cea adevărată. Sub această lumină - învăţătură şi îndemn luând din Sfânta Scriptură lăsată nouă pentru îndreptare după fapta si gândul lui Dumnezeu- trebue să ne privim ca fiinţe scumpe Lui şi să nu-L dezamăgim cu fapta si cu gândul nostru, printr'un altfel de comportament decât cel aflat dela El".

A urmat concertul de cameră, în ordinea anunţată în program: Ludwig van Beethoven: "Geistertrio", Johann Sebastian Bach: Sonata pentru vioară, Suita v c-moll, Sarabanda, Antonin Dvorak: "Dumky". Interpreţi: Uta Brendel -pian-, Thomas Fuzesi -vioară-, Susanne Pankratius -violoncel-, fiecare câştigători ai unui premiu în concursuri regionale "Jugend musiziert". Conducerea: Robert Sladek -Român din Lugoj - iniţiatorul clasei de muzică de cameră, la şcoala de muzică JBW Freiburg.

"Badische Zeitung", a făcut loc în coloanele sale, notării acestui concert, şi cuvintelor de laudă -binemeritate- pentru trio-ul domnului Sladek. Redacţia, prudentă şi neutră -ca oficialitate- s'a limitat doar la prezentarea şi comentarea concertului partea I-a a festivităţii, nu şi a părţii a doua: "Cântarea colindelor româneşti", şi "strămoşeasca petrecere".

A fost de fapt cea mai frumoasă parte -adevărată manifestare de românism. De neuitat. Un cor condus de părintele protopop Popa, alcătuit din oaspeţi - toţi acei ce simţeau româneşte si ştiau sau puteau să cânte: copii şi tineri, bărbaţi si femei în puterea vârstei, sau către declinul ei, toţi, animându-se unul pe celălalt- au dat glas frumos, vechilor noastre colinde. "Steaua", care lumina împărăteşte intrarea veniţilor la sărbătoare, era purtată cu mândreţe de cel ce o făurise, sau de cei ce o învestmântaseră. "Steaua sus răsare" . . . . Intensitatea vocilor creşte, cuprinde un număr cât mai mare de participanţi . . . "O ce veste minunată . . .", "De raze mii . . .". Un colindător de vârstă mică îşi anunţă cu obrajii îmbujorati de emoţie şi plăcere, "Pluguşorul", în timp ce cântăreţii îşi trag sufletul, şi se începe petrecerea.

O scurtă pauză -cu aplauze- pentru strigătorii asociaţi "Pluguşorului". Entuziasmul e general, cântecele de Crăciun continuă. "Sculaţi, sculaţi, boieri mari . . . .", "Domn, Domn, Să'nălţăm . . .", "Floarea soarelui, raza soarelui. . ." -sunetele colindă în ecou sălile muzeului şi ale bibliotecii . . . . . Se cântă ultimul colind "Copilul Isus . . .", vibrant, puternic . . . Colindătorilor li s'au alăturat în taină ţăranii şi ţărăncile ce au purtat cămeşile şi bundiţele, zeghele şi cojocelele, iile şi fotele, ce sclipesc acum de sub sticla amintirilor. Din mijlocul lor, costumul naţional îmbrăcat la Alba Iulia de aceea ce a primit să poarte pentru noi una din coroanele regatului nostru, se animează şi el. La sărbătoarea Românilor desţăraţi asistă şi participă tutelar "mama suferinţelor noastre din primul război de întregire a neamului românesc", Regina Maria ! Cânta o Românie Mare şi Liberă, naşterea Domnului . . . .

În tăcerea de murmur voios ce a urmat, se răsfăţa cozonacul şi se legăna vinul românesc . . . .

"Toţi cei ce credeau, erau împreună la un loc, şi aveau toate de obşte" -asemeni celor dintâi creştini câştigaţi vieţii cele adevărate de apostolul Petru.

Îţi mulţumim, Virgil Mihăilescu, pentru fapta ta: "Modelul suprem al voinţei, stăruinţei şi continuităţii româneşti în exil" - cum adeverea Mircea Eliade despre "această unică operă românească" - Institutul Român de cercetări-Biblioteca Română, din Freiburg, la temelia căruia te-ai aşezat şi eşti.

Vă mulţumim doamnă Maria Mihăilescu, pentru identificarea dumneavoastră cu idealurile noastre vii.

Dar,

"Şi-au pierdut oare mintea cei ce sărvârşesc nelegiuirea,

de mănâncă pe poporul Meu, cum

mănâncă pâinea,

şi nu cheamă pe Dumnezeu?" (Psalmul 53,4)

şi noi stăm ca şi în neputinţă şi privim cum nelegiuiţii îşi duc nestingheriţi mai departe nebuneasca lor voie de distrugere şi înstăpânire pe sfintele noastre pământuri ce ţin în ele mărturie osemintele străbunilor noştri? •

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

COMEMORAREA UNIRII PRINCIPATELOR ROMÂNE LA MÜNCHEN

A devenit o tradiție în viața refugiaților români din München, de a sărbători evenimentele importante prin manifestări organizate în comun de către grupurile care reunesc pe compatrioții stabiliți în capitala Bavariei: BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN GERMANIA, MISIUNEA ROMÂNĂ UNITĂ, ASOCIAȚIA ROMÂNILOR LIBERI și ASOCIATIA ROMANILOR DIN EXIL DIN GERMANIA. Acest exemplu de colaborare armonioasă a fost afirmat și cu prilejul comemorării Unirii Principatelor, marea înfăptuire istorică fiind evocată printr'un bogat program cultural-artistic desfășurat în seara zilei de 25 Ianuarie 1982 și pregătit prin străduința Monseniorului Octavian Bârlea, conducătorul Misiunii Române Unite din Germania.

Punctul principal din program l-a constituit expunerea făcută de dr. în stiințe economice Gheorghe Bălteanu despre "Chemarea Unirii". Vorbitorul a evidențiat etapele istorice care au precedat înfăptuirea măreţului act dela 1859 și a descris dificultățile pe care poporul român a reusit să le învingă atunci, impunându-și hotărîrea de Unire a Moldovei cu Muntenia, chiar împotriva opunerii marilor puteri.

În continuare, dl Bălteanu a arătat cum s'a ajuns treptat dela Unirea Principatelor la Marea Unire a tuturor Românilor din 1918; apoi el a descris împrejurările nefericite care au apărut în preajma și după cel de-al doilea război mondial: răpirea unor părți din pământul românesc, sforțările vecinilor de a destrăma cu forța unitatea țării și a poporului și suferințele pricinuite în ultimele decenii de către vecinii din Răsărit, care după încălcările teritoriale și-au impus dominația lor, pe care o mențin si astăzi.

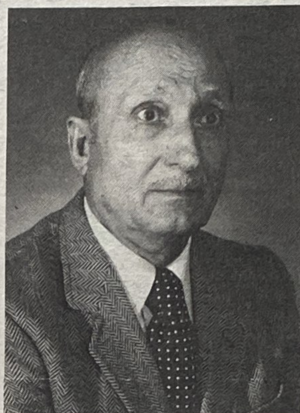
Amintind lupta dusă în prezent de întregul popor polonez, vorbitorul a făcut un călduros apel la unire și solidaritate: "Unire între Românii din lumea liberă, uinire a popoarelor libere, unire a bisericilor crestine. Unirea tuturor popoarelor care trăiesc în libertate este imperativul care se impune, pentru a combate comunismul".

În cadrul programului care a urmat, corul Misiunii Unite a intonat melodii populare, iar echipa de dansuri a executat jocuri din diferite regiuni ale țării. La sfârșit, într'o atmosferă de caldă înfrățire, cei prezenți au jucat HORA UNIRII, marea sală festivă a asezământului Kolpinghaus dovedindu-se neîncăpătoare, pentru mulțimea compatrioților care se prinseseră în horă.

Corespondent

UN VETERAN AL COMUNITĂȚII ROMÂNEȘTI DIN TORONTO, ONTARIO, A IEȘIT LA PENSIE

Fratele și prietenul nostru, domnul Constantin Măgirescu, membru fondator și suținător al Bisericii Sfântului Gheorghe din Toronto, Canada, pe care o servește în funcția de cantor ajutor, cât și un bun sprijinitor al Asociației Culturale Române din Hamilton, și a ziarului nostru, după 23 de ani de serviciu pentru guvernul federal al Canadei, departamentul poștei, a ieșit la pensie. Cu această ocazie Primul Ministru al Canadei, domnul Pierre Trudeau, i-a trimis o notă de mulțumire pe care o publicăm mai jos, la care adăugăm și gândurile noastre, dorindu-i viață lungă, sănătate și fericire.

Constantin Magirescu

On the occasion of your retirement from the Public Service, I wish to thank you on behalf of the Government and people of Canada for 23 years of loyal service and to extend to you our best wishes.

Prime Minister

ADUNAREA ANUALĂ A MEMBRILOR RAMUREI SAR DIN GERMANIA

În ziua de 27 Decembrie 1981, la sediul Ramurii SAR din Germania, a avut loc adunarea anuală a membrilor organizației. După un minut de tăcere în memoria membrilor și colaboratorilor SAR care au decedat în anul 1981, președintele Ramurii dl Constantin Sporea a prezentat darea de seamă privind activitatea desfășurată în intervalul de timp: 20 Octombrie 1980 - 15 Decembrie 1981. El a menționat că numărul curent (18) din Revista Scriitorilor Români este aproape gata și va putea fi distribuită către sfârșitul lunii Ianuarie 1982. S'a întârziat tipărirea revistei, deoarece spre finele anului au obținut fonduri suplimentare pentru finanțarea reuniunii desfășurate în zilele de 24-26 Septembrie 1981.

După aprobarea gestiunii pentru perioada de timp dintre adunarea anuală precedentă și cea prezentă, membrii prezenți au ales comisia de cenzori pentru anii următori compusă din domnii: Gheorghe Bălteanu, Mihai Cismărescu și Dumitru Pârău. În continuare, s'au discutate proiecte de activitate viitoare, mai ales privitor la aniversările legate de viața SAR: un sfert de veac de existență și împlinirea a 20 ani dela înființarea Ramurii din Germania. S'a inițiat pregătirea unor studii, în care să se evidențieze aportul adus culturii românești, prin tipărirea celor 52 volume editate de SAR. S'a sugerat ca o parte din numărul următor (19) al revistei să fie rezervată pentru prezentări ale unor personalități reprezentative ale culturii românești, arătându-se în acest fel contribuția adusă de ele la formarea spiritualității poporului nostru; se vor descrie, de asemenea, înfăptuirile de seamă realizate de instituțiile culturale de prestigiu, create de Români în lumea liberă, după cel de-al doilea război mondial.

Corespondent

ÎNȘTIINȚARE

American Institute for Writing Research din New York, ne informează că se lucrează la o carte cu titlul Romanian Americana, programată să fie publicată în cursul anului 1982. Lucrarea include activități publice sau particulare, ca și scurte date despre viețile Românilor Americani care au contribuit sau contribuie în diferite feluri, fiecare după posibilitățile și priceperea lui, la progresul Statelor Unite ale Americii. Toți cei care au participat sau sunt actualmente angajați în aceste variate contribuții (culturale, religioase, sociale, administrative, științifice, economice și comerciale) sunt invitați să participe în această publicație. Nu se percepe nici o taxă pentru includerea în această lucrare, dar cei interesați sunt rugați să trimită date scurte, exacte și verificabile despre activitatea lor. Odată publicat, volumul va fi oferit bibliotecilor, instituțiilor de cercetare și arhivelor universităților și organizațiilor sociale ca și tuturor particularilor care vor să-l cumpere; el va constitui astfel o lucrare de referință excepțională care va contribui în mare măsură la ridicarea prestigiului comunității Româno-Americane printre celelalte comunități.

Pentru orice informații și propuneri scrieți la adresa: Dr. Jane Lafrensen, American Institute for Writing Research, New York, N.Y. 10163-1364. Menționați numele Dvs. adresa cu zip code, ocupația, numele organizației cu adresa și zip code.

ÎN MEMORIA LUI IULIU MANIU

Duminică 31 Ianuarie 1982 a avut loc la Paris, la Biserica Unită, un parastas în memoria lui Iuliu Maniu, la împlinirea a 30 de ani dela moartea lui. Un sobor de preoți format din Mgr Cosma și din preoții Goia și Gherman au oficiat o slujbă religioasă pentru pomenirea marelui om politic și patriot român.

Printre persoanele prezente s'au remarcat D-na și D-nul Sergiu Grossu, cunoscuți luptători pentru libertatea credinței atât în țară cât și în exil. De asemenea au fost prezenți: Nicolae Penescu, fost ministru și Secretarul general al Partidului Național-Țărănesc, un numeros grup de foști deținuți politici, Remus Radina, Eugen Otparlic, Nicolae Evolceanu, Dan Virgil, Dinu Cesianu, Bosnief Paraschivescu, Dan Cernovodeanu, Radu Câmpeanu și o serie de intelectuali, Alex. Herlea, Nicolae Păsăreanu, Cornel Crisan, Ioana Brătianu, familia Catană, Mihai Korne, și alții.

Reporter

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

Aflăm că Părintele Anchidim Userîu a încetat din viață în ziua de 24 Februarie la orele 3.06 după masă, în urma unei lungi suferințe. A fost înmormântat în ziua de 27 Februarie la Mănăstirea Ortodoxă Română "Schimbarea la Față" din Ellwood City, Pennsylvania.

NOTĂ

În orașul Frankfurt /M. din Germania Federală a sosit dl Radu BUDISTEANU (80), avocat, Maestru de primă clasă al Baroului de avocați Bucuresti, din'nainte de 23 August 1944, fost Ministru al Cultelor în Guvernul Gigurtu, în anul 1940.

Domnia sa s'a strămutat definitiv în Germania de vest, la fiica sa, căsătorită Skeletti, după ce a suferit o bună parte din viața sa (16 ani) rigorile închisorilor comuniste din România.

Urăm dlui Radu BUDISTEANU bun sosit în lumea liberă, să se bucure de o bună sănătate și de viață îndelungată.

Corespondent

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMANĂ

DIN HAMILTON, ONTARIO, CANADA

VĂ INVITĂ LA FESTIVALUL DE GALĂ

Sâmbătă 8 Mai, 1982

CÂND SE VA COMEMORA

ZIUA DE ZECE MAI

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ȘI

ANIVERSAREA ASOCIAȚIEI

UN SFERT DE SECOL DELA ÎNFIINȚARE

Te-Deum Program special Banchet Mare bal

LA

ROYAL CONNAUGHT HOTEL

112 KING STREET EAST, HAMILTON, ONTARIO

Ținuta: semi formală — Orchestra: Wally Mack

Programul detailat va fi anunțat ulterior.

PE SCURT

RSR va exporta încățăminte în Statele Unite. Prețul ieftin va concura cu încălțămintea din Italia, etc.

1.100.000 stupuri de albine se găsesc în România. Ele produc 18.000 tone de miere. Aproape întrega cantitate se exportă.

••

Îmbogățirea cetățenilor din RSR: "Fiecare muncitor, fiecare funcționar, fiecare inginer este și proprietarul întreprinderii, un proprietar de tip nou: Proprietarul colectiv". (dela Ceaușescu citire).

••

În Comisia de Drept Internațional a organizației ONU a fost ales Const. Flitan, preș. Asoc. Juriștilor dinRSR. Comisia se compune din 34 de membrii.

••

La concursul de compoziție dela Tokio a fost selecționată și o lucrare românească, "Spații maramureșene" a lui Adalbert Winder.

••

O tonă de căciulă. Așa-i programul agricol pe anul 1982. RSR trebue să producă 24-25 milioane de cereale.

••

În caz de război, spune Niculiță, "...avem convingerea că victoria va fi de partea maselor populare, a popoarelor."

••

Revoluția Culturală ? Pentru a agita masele Niculiță încearcă să calce pe urmele lui Mao: "...s'a ivit o stare de automulțumire și o atitudine de comoditate la unele cadre și activiști de partid și de stat... se aud păreri... că ar fi trecut romantismul revoluționar.." (R.Buc.)

••

Ziariștii americani au pătruns dincolo de vitrina ce-o oferă regimul din București și încep să arate vestului care-i adevărata situație: Tobert D.Kaplan (Miami Herald) "...Polonia și România sunt împovărate cu mari datorii și criză de alimente...". Howard Tyner (Chicago Tribune) "...standardul de viață în România este cel mai scăzut din Europa cu excepția POATE (sublinerea noastră) a Albaniei.

••

Lenuța Ciulei-Atanasiu a obținut premiul I la concursul "Michelangelo Abbado" ce a avut loc la Sondrio, Italia. Violonista română a mai obținut premiul I și la concursul internațional de violină ce s'a ținut în Sion, Elveția.

••

Mașinele Dacia vor fi prezentate în anul 1982 în 5 modele. Iar pentru anul 1985 fabrica de mașinile din Pitești va prezenta 7 modele, cu speranța că va putea produce 300.000 de mașini anual.

••

"Pâinea satului să se facă în sat" este titlul de mare gândire a unui articol publicat în revista "Agricultura Sociailistă".

••

Biblia este egală cu pușcăria. Klaus Wagner, acuzat că a distribuit biblii, a fost condamnat 6 ani și 68.000 lei amendă. (Leafa unui om pe trei ani). Fetele Fabia și Maria Delapeta la 5 ani închisoare. Condamnarea a avut loc la Turnu Severin.

••

Alimente, care lipsesc în țară, sunt oferite pentru export. O delegație a RSR-ului a mers la Bruxelles ca să aranjeze cu Comisia Economică Europeană, ca România să poată să-și mărească exportul de alimente în apus.

••

Fug odraslele. Fata lui George Ivașcu, fostul director la "Contemporanul" și actualmente director la "România Literară" a rămas la Paris. La fel au făcut și copiii lui C. Borilă (fata și băiatul). Borilă un notoriu criminal de pe timpul perioadei staliniste.

••

Tata și fata nu sunt rude...Pentrucă a adăpostit la el acasă pe fiica sa Leonte Răutu a fost amendat 3.000 de lei. Scuza amendării e că a adăpostit o "străină". L.R. a fost dat afară din CC când fata a cerut azil politic în Franța.

••

Concediul medical se dă cu mare greutate. Numai în cazuri foarte grave cu spitalizare.

••

Absolvenții Facultăților din 1981 au fost repartizați în provincie. După șase luni sunt obligați să-și schimbe domiciliul și bulitinul la...țară...pentru a ajuta ridicarea satelor în capul noilor boieri comuniști care s'au mutat la orașe.

••

În casele proprietate particulară, al căror spațiu a fost garantat când s'au cumpărat, acum sunt repartizați chiriași.

••

Echipele de control au fost întărite cu milițieni ca să facă ordine la cozi pentruca lumea să poată avansa fără murmur și șovăire.

■ ■

RĂUL E LA EL ACASĂ

George BRANA

A murit, tânăr la scara sovietică, Suslov, primul stalinistolog al Imperiului Roșu, dar ce folos? Rușii lucrează din toate puterile, în toate părțile, transpiră zi și noapte în cele mai îndărătnice munci politico-armate, înjură să le plesnească bojocii, dar nimeni nu-i stingherește cu nimic. În vreme ce diverse feluri de Cazaci pilonează om cu om populație Afganistanului și a Poloniei, lumea discută dacă în Polonia este vorba de vreo "intervenție" sau de-o simplă "chestiune internă". Dacă de Afganistan nu își mai aduce aminte nimeni, unii Americani sensibili peste măsură nu uită să acuze neîncetat Pakistanul, care ajută pe Afgani, că vrea să-și fabrice. . . bombe atomice. Iar "Amnesty International", cu toți strigoii războiului civil din Spania, pun pe același plan Polonia de azi cu Chile și Turcia, în vreme ce Mitterand aruncă Franța în anarhia "Frontului Popular", fomentează războiul civil în America de Sud, se vaită ipocrit de soarta Poloniei, dar se pupă cu Arafat, și pune la cale cel mai mare gheșeft al Franței cu Sovietele. Argumentul că același lucru ar fi făcut și de Gaulle, și Pompidou și Giscard nu ține, pentrucă fizic sau politic aceștia sunt în lumea cealaltă, și istoria este aceea care se face, nu aceea care s'ar face. În orice caz desarticularea Franței din toate încheeturile, este o primejdie de moarte pentru Europa, deoarece Franța era cea mai solidă Republică tradițională din Europa, și acum devine "Republică Populară".

În America de Nord și în Europa Occidentală a fost în mișcare o acțiune de minare și propagandă împotriva lui Reagan, cum poate nu a mai existat de prin anii 1933-40 când toată presa mondială era concentrată împotriva lui Hitler. Lumea trebue adusă la credința că actuala Administrație din Statele Unite duce planeta la marginea "prăpăstiei", că Reagan ne pregătește un sfârșit apocaliptic, adică sfârșitul lumii pur și simplu, dacă mai e lăsat un an în viață, cu administrația lui. Așa a fost pregătit moral și teroristul care-a atentat la viața lui Reagan anul trecut, așa se întreține tot terorismul din lume la această oră. Acțiunea de intimidare a lumii prin terorism este așa de puternică, încât urmașul lui Sadat în Egipt invită din nou "tehnicienii" și "diplomații" sovietici, alungați de Sadat pentrucă bolșevizau Egiptul și infectau prin conspirație întregul Orient mijlociu.

În Europa Centrală, radio și televiziunea, ca și în ță-

Continuare in pag. 27

DECONSPIRAREA POLITICII COMUNISTE A LUI CEAUŞESCU

Cicerone IONIȚOIU

Sfârșitul unui regim fară morală duce la dezastru economic. România a ajuns la marginea prăpastiei după 35 de ani de teroare, de jaf și de minciună.

După ce a dat URSS-ului timp de peste 20 ani tot ce s'a scos din solul și subsolul țării, după ce a stors pe Români de toată vlaga, guvernul impus de Moscova a primit permisiunea să facă pe independentul. Si prin această nouă tactică, România, declarându-se țară subdezvoltată, a început să solicite ajutoare de peste tot și să deschidă porțile comerțului cu lumea liberă.

Nu s'a sfiit să vândă pentru valută tot ce interesa și ce nu interesa.

A vândut materiale și oameni. Oamenii erau trimiși să muncească în străinătate, familiile reținute ca ostateci, iar banii, munca lor, le erau ridicați prin contracte de regimul comunist din România.

Această politică economică cu deschiderea ferestrei spre lumea liberă nu a dus la îmbunătățirea situației interne, ci la accentuarea crizei economice. România nu s'a gândit niciodată ca prin acest comerț să redreseze economia țării. În nenumărate rânduri produsele importate erau dirijate spre "surorile mai mari sai mai mici". Datorită unor oameni incompetenți a adus din Vest instalații costisitoare care n'au fost folosite niciodată. Scopul urmărit nu era în principal comerțul, ci acela de a infiltra agenți care să propovăduiască politica de independență a României față de URSS, deoarece Bucureștiul nu a făcut nimic fără încuviințarea Kremlinului.

Jocul perfid a fost descifrat demult și a continuat în speranța că va ajunge cât de puțin din lumea liberă și la cele 22 milioane de români.

Astăzi, la încheierea unui bilanț, se constată că România are peste 10 miliarde de dolari datorie, iar poporul din țara supranumită "grânarul Europei", îndură foamea mai cumplit decât în timpul războiului.

De câtva timp, o nouă trăsătură a regimului comunist a început să se contureze: sclavagismul. Românul ajuns în situația de sclav, lipsit de orice drept, aflat în proprietatea deplină a lui Ceaușescu, este folosit ca marfă, vândut pe . . . valută. Regimul a mai practicat acest procedeu până în 1975, dar acum când a semnat "Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice" prin care la articolul 8 se stipulează: "Nimeni nu va fi ținut în sclavie; sclavia și comerțul de sclavi sub toate formele sunt interzise", lucrurile iau o nouă întorsătură.

În mai multe țări Bucureștiul si-a creat rețele prin care practică comerțul cu carne vie. Aici comuniștii dau dovadă de înțelegere, de spirit comercial. Vânzarea nu se face la kilogram, ci pe persoană. De exemplu în Elveția costă 5000 dolari un om pentru a fi eliberat din sclavia românească. În Franța prețul este de 30.000 franci, iar în Austria se menține la același nivel.

În rețeaua de comerț s'a introdus un nou sortiment: copiii din orfelinate, al căror preț staționează deocamdată la aceeași cotă . . . 5000 dolari piesa. Este drept că s'au făcut și abuzuri când în Elveția s'au încasat 30 000 franci elvețieni bucata. Pentru a'și dovedi corectitudinea oamenii lui Ceaușescu nu ridică banii domnilor samsari depuși la Viena, Paris sau alte bănci, decât atunci când primesc confirmarea că "marfa a fost livrată".

Această practică vine în sprijinul României care dorește ca următoarea conferință post-Helsinki (dacă va mai avea loc) să se țină la București, unde poate spera ca prin caviar și Cotnari să se impună ca putere cu suport helsinkian în viitoarele afaceri.

În favoarea dorinței României ca Bucureștiul să devină locul viitoarei conferințe, mai pledează două argumente demne de luat în considerare:

- ca stat "iubitor de pace" a pus la dispoziția țărilor unde urmează să se infiltreze socialismul de tip sovietic, nu numai teritoriul României, ci și cadrele specializate în vederea pregătirii grupurilor de luptă de gherilă, diversiune și terorism pentru destabilizarea ordinei.

- tot pe teritoriul României și tot în apărarea, dar de data aceasta a regimului falimentar, s'a creat de câțiva ani o fabrică de grenade cu gaze. La început pusă sub directivele generalului Doicaru, fabrica situată pe strada Emil Bodnăraș, în spatele unității de salubritate și a atelierului "Ciclop", a lucrat cu o singură bandă în două schimburi. Bine amplasată și camuflată, având în aceeași curte un garaj de miliție și un dormitor pentru trupe de securitate, unitatea este deservită de calea ferată ce trece prin spatele "Fabricii de confecții București" (fosta APACA). După grevele muncitorești din valea Jiului, sub conducerea colonelului Nistor, s'a trecut la extinderea acestei unități cu încă două benzi de câte 8 prese fiecare, la care se introduce gazul toxic în grenade. Deci 24 de prese lucrează din plin, timp de 16 ore la diversele rețete prin care regimul comunist va sătura mulțimile înfometate când vor încerca să zornăie cratițele pe străzi. Desigur, acest antidot va fi împărțit tovărășeste tuturor țărilor iubitoare de "libertate și independență" din lagărul comunist.

După ce prin închisori și prin azile psihiatrice nu s'a reușit să se îngenuncheze neamul românesc, acum se încearcă exterminarea. Ceea ce nu au reușit să facă dușmanii, aplică astăzi regimul condus de Ceaușescu.

Statu quo-ul dela Helsinki urmează mai curând sau mai târziu să fie infirmat deoarece s'a dovedit că a confirmat doar recunoașterea granițelor rusești în Europa, după ce zonele de influență au fost stabilite la Yalta.

Printre ultimele zvârcoliri, continuând politica farselor, Ceaușescu se prezintă ca mentorul politicii pacifiste, încearcă să câștige bunăvoința acelor cercuri din Apus care, conștiente sau inconștiente, fac jocul politicii de expansiune pașnică a Rusiei, speculând teama de război a celor din lumea liberă.

RĂUL E LA EL ACASĂ

Urmare in pag. 26

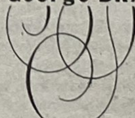
rile vecine, nu au altă preocupare decât să arate dezastrul adus de Reagan în America prin politica lui "retrogradă" care ar fi nenorocit și California, în așa hal încât acolo, în cea mai bogată provincie americană, zece la sută din populație nu au decât un minimum de trai. Și pentru a se dovedi mizeria cumplită care ar domni acolo, se arată câte un vagabond care caută prin lada de gunoi, după cum și nenorocirile ecologice, începând cu cutremurele, de care însă nu se știe cu siguranță dacă le-a adus Reagan sau sunt chiar fenomene reacționare pe care numai revoluția bolșevică le-ar putea combate. Tot ceea ce "se spune" în afară de Statele Unite este bine înțeles răspândit și în Statele Unite, ca să se afle "ce crede lumea" despre un reacționar ca Reagan, cu Administrația lui, deci să nu mai fie ales, pentrucă e dușmanul săracilor și agentul bogaților. Așa simplu se face propaganda, și la nivelul acestei propagande pentru idioți este secolul nostru, numai că: asemenea propagandă s'a făcut și înainte de alegerea lui Reagan, si n'a prins. Dar dacă idioțenia începe în Statele Unite să intre în minoritate, în Europa Occidentală, odată cu alegerea unui Mitterand, lucrurile se arată altfel, adică oamenii s'au prostit și se lasă tot mai mult pacăliți de cei mai activi demagogi.

Adevărul este că lumea nostră e bolnavă, și o anumită idioțire politică este efectul unei boli grele. Atât crimele comunismului cât și incapacitatea lui de a da o societate cât de cât normală, nu mai impresionează deloc lumea noastră bolnavă, care fiind bolnavă sufletește nu mai suportă nimic normal, în felul drogaților pentru care toată perspectiva existenței se reduce la o doză de otravă asigurată dela un ceas la altul. Mulți nu suportă ușor libertatea, și astfel libertatea din Occidentul Europei a transformat o groază de oameni într'un fel de masochiști, care vor să fie bătuți cu toiagul de fier al Stalinismului, să aibă niște "senzații tari" care să-i scoată din atonie, să simtă că "trăesc". Niște atrofiați, din lipsă de viață interioară, din lipsă de orice credință, și de orice sentimente reale față de comunitatea proprie și față de toți oamenii în genere.

Istoria nu este o piesă care se tot repetă, dar mărginirea oamenilor îi duce la repetarea celor mai grave greșeli. Să nu uităm că al doilea război mondial nu ar fi existat dacă Polonia nu era împinsă la o acțiune absurdă, adică la rezistență armată față de Germania, și dacă nu se făcea "acordul dela Munchen", adevărată "carte albă" oferită de aliați lui Hitler ca să întreprindă ce voia. Polonia a fost împinsă la rezistența catastrofală pentru viitorul ei și al Europei, pe cele mai perfide căi ale diplomației și ale propagandei mincinoase. Diplomația a asigurat-o că se va face ceea ce în realitate se știa că nimeni nu putea să facă, adică să apere Polonia, iar propaganda criminală, pe sub mână, a fost răspândirea svonurilor că Germanii nu erau pregătiți, și tancurile lor erau de carton vopsit. Pe baza acestei propagande, Polonezii au deslănțuit cea mai mare șarjă de cavalerie din acest secol, intrând cu caii ca să se facă praf în tancurile nemțești de fier adevărat, și care scuipau foc adevărat.

Astăzi avem alt "Munchen" cu "Helsinki 1975", iar Polonia este lăsată să-și rezolve singură "problemele interne". Așa cum în 1939 s'a deslănțuit un război mondial cu pretextul "salvarea Poloniei", după "Munchen 1938", care a dus direct la acel război, azi în 1982, după "Helsinki 1975", Rusia este încurajată la un război deschis, pentrucă nici în Afganistan nici în cazul războiului camuflat din Polonia, nu i s'a dat peste mână, așa cum este foarte posibil, adică pe plan informatic, deci campanie de informație mondială pe toate undele și în toate scrisurile, diplomatic, adică în locul "dialogului" tragerea concretă la răspundere, și economic, adică în loc de grâu, și tot felul de tehnologii, nimic. Dar Occidentul progresiv a renunțat la războiul rece ca să dea satisfacție unor bolnavi perversi, în vreme ce războiul fierbinte din partea cealaltă bate la ușe. Fără "Munchen 1938" și Polonia 1939, nu avea loc al doilea război mondial. Un nou război mondial nu ar avea loc, dacă Helsinki 1975 n'ar fi fost urmat de Afganistan și Polonia, 1979-81. Trebue să constatăm că suntem duși în cel mai pur stil de "crimă împotriva umanității" la marginea prăpăstiei, în pragul unui alt război mondial, pentrucă Rușii au constatat că pot face orice vor, fără pierderi pentru ei. Si astfel avem dovada că și în 1938 politica lumii era condusă tot de Soviete, ca și acum toți erau în slujba sovietelor, numai că atunci Sovietele erau anti-naziste, iar acuma sunt anti-semite. Într'adevăr aceasta este arta de-a se folosi de toți demonii acestei lumi.

George BRANA

"Țara nu mai este în țară"

Mihai CISMĂRESCU

De obicei, noi românii nu părăsim țara în care ne-am născut, locurile unde am văzut lumina zilei, unde am petrecut anii copilăriei, unde am trăit alături de familia noastră, de prieteni, într'un peisaj care ne este scump, pe care îl iubim și nu îl uităm întreaga viață. Am rămas întotdeauna pe loc, oricare ne-a fost soarta. Și soarta nu ne-a fost întotdeauna prielnică, ba am putea spune prea de multe ori ea a fost mașteră. (Istoria noastră a fost iabrașă.) Nu am avut noroc în istorie. Am fost în calea răutăților, cronicarul a avut dreptate. Am purtat povara unui destin tragic, ostil. Dar, așa cum spune înțelepciunea populară, la noi, o înțelepciune care s'a concretizat dealungul veacurilor, noi am repetat în clipele de restriște și în clipele de jale: fie pâinea cât de rea, tot mai bine-i în țara mea. Am rămas acolo să ne apărăm sărăcia și nevoile, și neamul. În străinătățuri, cum se spunea în copilăria mea, plecau mai ales boierii, oamenii avuți care își petreceau o parte din timp în țările din occident, plecau intelectualii, savanții și cercetătorii, întru specializare, și se întorceau în țară cu știința și experiența acumulate în apusul luminat și contribuiau la dezvoltarea țării lor, la progresul ei. Rar un român care să se dezrădăcineze, care să se detașeze, care să întoarcă spatele patriei sale. Am fost sedentari cu firea noastră pasivă, molcomă, legați de glie, de cerul sub care ne-am născut și am visat, am iubit pentru prima oară și am suferit.

Acestea sunt o parte din reflecțiile pe care le făceam dăunăzi, citind un articol apărut în prestigiosul cotidian parizian LE MONDE, articol intitulat 'Febra exilului'' care se ocupă de motivele pentru care românii părăsesc astăzi țara lor, în număr din ce în ce mai mare. Aproape un adevărat exod. Autoarea articolului, vorbește de o adevărată psihoză a plecărilor, în rândul populației, în toate straturile sociale, chiar a elevilor de liceu. Se crede că aproximativ un milion de persoane doresc să părăsească țara și să se stabilească în străinătate.

Eu însumi, am constatat acest lucru și îl constatăm cu toții zilnic. Mereu primim vești despre compatrioți ai noștri care au rămas în Occident, care cer azil politic, care încearcă să-și încropească o viață nouă departe de țara lor. Există astăzi puternice comunități românești în multe țări din lumea liberă, cu școlile și bisericile lor, cu publicații, ziare, buletine, care ne sosesc la redacție și ne informează despre situația și activitatea lor, mai pe toate planurile. Întâlnești familii de români sau de refugiați originari din România, la MELBOURNE și MONTREAL, la BRUXELLES și la STOCHHOLM, la BUENOS AIRES și la CAPE TOWN, unde nu gândești. Ca să nu mai vorbim de țările tradiționale de exil ca: Statele Unite, Franța, Germania Apuseană - state în care românii refugiați sunt în număr mare, s'ar putea spune impresionant de mare. Ne pleacă tinerii, ne pleacă muncitorii, doctorii, inginerii, matematicienii istoricii, scriitorii, țara se golește de materia ei cenușie. Pleacă oameni în vârstă, oameni cu o situație materială relativ bună, care știu că exilul nu este un lucru ușor, și totuși preferă să-și refacă viața printre străini, în țări care nu sunt totdeauna ospitaliere, în țări capitaliste din Apus, unde bântuie șomajul și inflația. Lucru și mai surprinzător: atunci când pot, și țăranii, agricultorii români, trec frontiera și își caută de lucru în Austria, în Bavaria sau în îndepărtata Australie. Țăranul român care din moși strămoși și-a iubit brazda pe care o cultivă, petecul lui de pământ, gospodăria cu animalele pe care le îngrijea cu atâta afecțiune, și pentru care orașul cel mai apropiat era o lume aparte, un loc în care nu vroia să trăiască, țăranul nostru, încadrat într'un peisaj care era al lui, numai al lui, cu văile și colinele spațiului nostru mioritic, cu cântecele de dor și de jale, cu baladele și doinele, care îi vorbeau numai lui, preferă acum să cultive o glie străină, desigur cu nostalgia țării lui natale.

Așa cum reiese din articolul ziarului LE MONDE nu motive de ordin economic sunt în primul rând la originea acestor plecări. Desigur, omul nu trăiește numai din pâine, care - raționată sau nu - este greu de găsit astăzi în România. Marazmul, descurajarea, degradarea morală și materială, îi determină mai ales pe români să se expatrieze. Mai toți spun că aveau impresia că se sufocă, dacă mai rămâneau în țară. Un refugiat a declarat autoarei articolului citat, că în România avea de ales între o viață de minciună și una de resemnare, și atunci a preferat exilul.

Tot acest exod, faptul că circa un milion de români sunt gata să emigreze, constituie un lucru grav. Plecările masive din România amenință cu destrămarea ființa noastră națională. Populația tânără, care părăsește țara, pune în primejdie evoluția demografică sănătoasă a națiunii, a unei națiuni care - dacă lucrurile vor continua tot așa - se golește încetul cu încetul de substanța ei vie. Și cum reacționează regimul la această situație, care trebue să ne îngrijoreze pe toți românii, oriunde ne-am afla?? Prin înăsprirea măsurilor restrictive, prin înmulțirea obstacolelor la plecare, prin impunerea de noi și tot mai complicate formalități birocratice. În felul acesta se speră că se va descuraja emigrația în masă, exilul.

Dar și în acest caz, autoritățile comuniste se înșală și ca de obicei procedează greșit. Căci nici o lege, nici un decret prezidențial sau al consiliului de stat, nici o hotărîre a consiliului de miniștri nu vor împiedica pe români să-și părăsească țara, dacă nu mai pot suporta condițiile în care trăiesc. Regimul mai tratează pe acești exilați de "fugari", de "trădători de țară", fără să-și dea seama ce greu este să părăsești țara ta și să înfrunți greutățile și riscurile exilului. Regimul comunist dela București nu-și dă seama că nu de legi și de măsuri severe este nevoie în acest caz, ci de crearea unui climat de încredere între oameni, de încredere în viitorul lor, al copiilor lor, de încredere în destinul patriei. Românii doresc să trăiască în țara lor, la nivelul condițiilor și exigențelor secolului XX, în care lupta pentru drepturile omului, pentru respectul demnității lui nu va fi abandonată. Va fi din ce în ce mai greu să ții oamenii în propria lor țară, ca într'o adevărată închisoare.

Românii pleacă astăzi din țara lor, unde odinioară străinii veneau să-și caute un rost și se simțeau bine. Românii părăsesc țara lor, care odinioară era grânarul Europei Răsăritene, o țară cu bogății, binecuvântată de Domnul, în care - în ciuda unor inegalități sociale și deficiențe politice - nu existau cozi și privațiuni de tot felul. Și românii se exilează astăzi nu atât din motive economice, ci pentru că nu mai pot respira, pentrucă nu văd o ieșire, pentrucă nu mai întrezăresc acolo nici un viitor pentru ei și copiii lor.

Țara nu mai este în țară. Românii nu mai sunt în țara lor, vreau să spun în țara în care familia CEAUȘESCU construiește neobisită societatea socialistă multilateral dezvoltată. Și omul nou.

SPORT

* Echipa de handbal (m) a României a câștigat turneul "Trofeul Spaniei" (26-31 Ian. 82) la care au participat sase echipe. Handbaliștii români au terminat neînvinși turneul și se numără printre favoritele celui de al X-lea campionat mondial (R.F.G., 23 Feb. - 7 Martie a.c.).

Românii au câștigat și "Trofeul fair-play", iar Vasile Stângă a primit "Trofeul eficacității", fiind golgeterul turneului. Componența lotului: Nicolae Munteanu, Alexandru Buligan - Radu Voina, Cezar Drăgăniță, Cornel Durău, Marian Dumitru, Mircea Grabovschi, Vasile Stângă, Maricel Voinea, Mircea Bedivan, Iosif Oros, Alexandru Folker, Neculai Vasilica, Gh. Dumitru și Vasile Oprea. Antrenori: Lascăr Pană și Cezar Nica.

Clasamentul final

1. ROMANIA	5	4 1 0	139– 97	9
2. U.R.S.S.	5	4 0 1	165– 97	8
3. Spania	5	3 1 1	137– 97	7
4. Japonia	5	2 0 3	122–150	4
5. Cuba	5	1 0 4	114–165	2
6. R.P. Chineză	5	0 0 5	93–164	0

In atac, Vasile Stingă, golgeterul „Trofeului Spaniei"

* Echipa de sabie a clubului Steaua București, alcătuită din Ioan Pop , Marin Mustață, Cornel Marin, Alexandru Chiculiță și Florian Păunescu a cucerit ediția 1982 a "CUPEI EUROPEI", învingând în finală pe Dozsa-Ujpest Budapesta cu 9-4!

Cel mai bun ''trăgător'' a fost I. Pop care a câștigat toate cele 4 asalturi susținute.

* Participând la un concurs internațional de atletism la Sofia, atleta Fița Lovin a câștigat proba de 1500 m cu rezultatul de 4:06,92, care constituie cea mai bună performanță mondială a sezonului pe teren acoperit.

Fița Lovin în fruntea plutonului.

* Selecționata divizionară de fotbal a României (fără jucătorii dela Universitatea Craiova) a susținut o serie de jocuri amicale în America Centrală și de Sud, obținând următoarele rezultate: România - Salvador 1-2 (0-0), România - Honduras 1-1 (0-0), România - Estudiantes Merida (Venezuela) 2-2 (0-1). Lotul divizionar: Ducadam și Cavai - portari; M. Marian, Rednic, Iorgulescu , Andone și Zare - fundași; Petcu, Bojoni, Bozeșan, Klein și St. Popa - mijlocași; Șoiman, Turcu, Gângu, Văetuș și Gabor - înaintași.

* In luna Februarie a.c. s'a stabilit programul jocurilor din grupa a 5-a preliminară a Campionatului european de fotbal, din care face parte și echipa României

1982

1 mai :	**ROMÂNIA**	**— Cipru**
8 septembrie :	**ROMÂNIA**	**— Suedia**
6 octombrie :	Cehoslovacia	— Suedia
13 noiembrie :	Italia	— Cehoslovacia
13 noiembrie :	Cipru	— Suedia
4 decembrie :	**Italia**	**— ROMÂNIA**

1983

12 februarie :	Cipru	— Italia
27 martie :	Cipru	— Cehoslovacia
16 aprilie :	**ROMÂNIA**	**— Italia**
16 aprilie :	Cipru	— Cehoslovacia
15 mai :	Suedia	— Cipru
15 mai :	**ROMÂNIA**	**— Cehoslovacia**
26 mai :	Suedia	— Italia
9 iunie :	**Suedia**	**— ROMÂNIA**
21 septembrie :	Suedia	— Cehoslovacia
15 octombrie :	Italia	— Suedia
12 noiembrie :	**Cipru**	**— ROMÂNIA**
16 noiembrie :	Cehoslovacia	— Italia
30 noiembrie :	**Cehoslovacia**	**— ROMÂNIA**
22 decembrie :	Italia	— Cipru

ȘTIRI DIN ROMÂNIA

RSR E INDEPENDENT ȘI NU SE AMESTECĂ...

Între România și Zimbabwe (o țară undeva prin Africa) există o identitate și o mare apropiere de vederi asupra problemelor internaționale. . . "Trebue să menționăm că în România se află la studii superioare sau la cursuri de pregătire zeci de tineri zimbabueni'' (R. Buc.). Iar motivul că de ce Zimbabwe e prietenă cu RSR: ne-o spune (tot pe undele aerului) Robert Mugabe:

''Nicolea Ceușescu a acordat ajutor luptei popoarelor din Mozambic și Angola, iar acum sprijină lupta poporului din Namibia. . . împotriva forțelor imperialismului și colonialismului.

De șapte ani clădirea băii comunale din Spineni (Olt) este terminată, dar instalațiile nu funcționează nici azi.

Societatea franceză de numismatică din Paris a ales ca membru de onoare pe dr. docent Bucur Mitrea, de la Institutul de arheologie din București.

RELAȚIILE RSR-CHINA ÎN APE TULBURI

Ion Dincă, vice prim ministru și pres. în comisia română-chineză, a declarat la Peking (Radio Buc. tace): "Suntem convinși că DIFICULTĂȚILE temporare ivite în colaborarea economică și tehnică nu vor înfluența în nici un caz relațiile de prietenie și colaborare frățească dintre partidele, țările și popoarele român și chinez''.

Motivul acestor "dificultăți'' e că RSR n'a putut să-și achite obligațiile luate în ce privec unele deliverări de produse.

NIMIC NOU

La combinatul minier Oltenia s'a constatat: 'Raportarea unor mari cantități de cărbune nerealizată, depozitarea necorespunzătoare și degradarea unor însemnate cantități de cărbune extras precum și alte lipsuri existente în activitatea de producție''.

CU PLUGUL PRIN ORAȘ

Buzău --Consiliul Popular a oferit cetățenilor locurile virane ca să le cultive cu legume.

De asemenea s'a decis cultivarea terenurilor aflate în incinta unităților economice, instituțiilor și școlilor din municipiu pentru asigurarea unor cantități sporite de produse necesare cantinelor și internatelor școlare.

SĂ SE DESCOPERE CE S'A DESCOPERIT

De câțiva ani, pentru a obține împrumuturi, Niculiță a dat sfoară în lume că a descoperit rezerve de petrol pe platoul românesc al Mării Negre.

Acum, ministru geologiei, Ioan Folea, propune pentru cincinalul 1981-85, să se facă cercetări în vederea descoperirilor de rezerve de țiței și gaze, tot pe platoul românesc al Mării Negre . . . .

De asemenea se sfârtecă pământul pentru a se descoperi ape subterane termale, minereuri feroase și neferoase, etc.

S'au încheiat lucrările de electrificare a tronsonului de cale ferată Craiova-Calafat, tronson al cărei linii de contact a fost pus sub tensiune.

BĂTĂLIA PENTRU EUROPA

-Din documentele secrete, puse la dispoziţie de Administraţia Reagan-

Lucian ORĂŞEL

În momentul de faţă, o Europă violentă în frământări este ceea ce poate fi numit, începutul unei perioade de nouă ordine socială şi guvernamentală, în lume.

Motivele pentru care demonstranţii din Amsterdam, revoltaţii din Anglia, pacifiştii din Germania de Vest, rup în bucăţi ţările lor, sunt diferite, dar pe toţi îi uneşte aceeaşi comandă, de a manifesta cu vigoare împotriva "protecţiei americane nucleare" în Europa.

Aceeaşi atitudine o au agitatorii, profesorii, unii prelaţi, troţchiştii şi comuniştii, care vorbesc şi fac parte din Consiliul Mondial al Păcii, orchestrat şi dirijat de Moscova.

Apucaţi de o demenţă politică, zeloşii Vandali ies pe străzi îmbrăcaţi muncitoreşte, albi şi negri, raşi pe cap sau pletoşi, strigă lozinci despre care nu au habar, sparg geamurile, fură şi dau foc magazinelor, din plăcerea sălbatică de a distruge şi a cauza răul.

Peste 15 milioane de dolari au fost cheltuiţi în anul 1980, până în luna Iunie de către Sovietici, pentru ai face pe Europeni "Luptători împotriva puterii militare Americane" pe vechiul continent.

În timp ce în Olanda, Danemarca şi Germania de Vest au loc demonstraţii de protest, activista ultra-liberală (numiţi-o, comunista) Betty England, a scris în revista Britanică "Dezarmarea Nucleară" că: . . "Uniunea Sovietică în ciuda invaziei sale în Afganistan, nu a plănuit niciodată agresiunea, ci N.A.T.O. este organizaţia care prezintă pericolul de moarte pentru Europa."

Sfârşitul lunii Iunie 1981, l-a găsit pe Willy Brand în Moscova unde avea să discute cu Brejnev "Securitatea Europeană". Brejnev vede această Securitate ca un joc de cuvinte încrucişate, a căror dezlegare el a compus-o.

După prima lor discuţie, Brejnev l-a măgulit pe Willy Brandt, trimiţându-i un mesaj la apartamentul pe care acesta îl ocupa în Kremlin: "Dragă tovarăşe Brandt, înainte de a te întoarce la Bonn, doresc să te informez că Biroul Executiv al Partidului nostru, s'a întâlnit să discute convorbirile noastre, şi sunt gata, să vă fac următoarea propunere:

Moscova va retrage toate rachetele (teleghidatele) sale îndreptate spre Europa de Vest, SS-20s în particular. Europa în schimb, va trimite Pershing I înapoi în America, va refuza să accepte staţionarea pe teritoriul ei a rachetei Pershing II, şi va retrage promisiunea făcută americanilor de aducere în Europa a rachetei Cruise în toamna anului 1983."

(Brejnev n'a realizat că acest compliment ironic adresat lui W. Brandt, avea să se întoarcă împotriva lui 6 luni mai târziu).

Willy Brandt a fost emoţionat şi adânc impresionat de această propunere. Şi-a amintit că la 16 Martie 1961 a fost declarat "Liderul lumii libere" de către un consilier civil al C.I.A., Leo Cherne, care a trădat din ordinul cercurilor înalte de stânga din U.S.A., şi a lucrat foarte mult ca să-l facă Cancelar al Germaniei de Vest pe Preşedintele Internaţionalei Socialiste, Willy Brandt.

Willy Brandt a spus atunci: "Noi nu vom lua niciodată armele din nou în mâinile noastre. Nu vom avea niciodată un alt război", cuvinte care au devenit cântecul tineretului pacifist din Germania de Vest, care proclamate unilateral, înseamnă o ruşinoasă predare, la nivel naţional, însemnând "trădare de Ţară".

Această mişcare a căpătat putere în Germania Federală.

Generalul Gert Bastion, care în 1980 a comandat Divizia 12-a Germană, a spus soldaţilor săi când a părăsit postul:

"Ostaşii mei, suntem pierduţi ! Aş fi doritor să lupt împotriva Ruşilor, într'un război convenţional. Am' făcut-o, odată ! Am avea cel puţin o şansă. Cu aceste rachete , noi putem numai să aşteptăm să fim ucişi prosteşte."

Când Generalul Gert Bastion a vizitat Moscova şi Germania de Est, Bonnul l-a acuzat că "a organizat în Vest o mişcare pacifistă în legătură cu comuniştii", dar n'a luat nici o măsură împotriva lui.

Adevăratul motiv al comportării luisusţine Gen. Gert Bastion-a fost pierderea încrederii în Americani. Această încredere a fost distrusă de "lovitura de stat" dată de presa Americană, care s'a chemat "afacerea Watergate" şi de către Congresul Liberal al Americii de-atunci adus la putere de aceeaşi presă ultra-Liberală. Noi, americanii, plătim acum scump.

Hărţi indicând amplasarea rachetelor Americane circulau libere. Grupuri aşa zise pacifiste de sabotaj, au aceste planuri şi sunt gata organizate să atace. Partidul Comunist American are în mod oficial în platforma lui, uciderea a o treime din populaţia de frunte a Statelor Unite, imediat ce va prelua puterea în America. În Germania de Vest, i s'a spus lui Helmut Schmidt că, va fi forţat să demisioneze dacă nu acceptă tacit activitatea cercurilor neutralist-pacifiste, care încearcă să demoralizeze şi să acuze Armata Americană aflată în Germania Federală.

Pentru moment Cancelarul Schmidt, afişează loialitate faţă de N.A.T.O. Acordul N.A.T.O. din Decembrie 1979, angajează ţările din N.A.T.O. să accepte pe teritoriul lor noile rachete americane, dacă U.S.A. nu va ajunge la un acord cu Sovieticii. - Moscova spune Germanilor că Ruşii doresc sincer dezarmarea dar, că Preşedintele Reagan nu vrea să negocieze.

Cancelarul Schmidt, recent, a dat cuvântul de onoare Socialiştilor, că dacă Preşedintele Reagan nu ajunge la o înţelegere cu Ruşii, el va denunţa acordul N.A.T.O., semnat în Dec. 1979, privitor la instalarea teleghidatelor ultra moderne americane pe teritoriul Vest German.

Izolarea Germaniei de Vest este urmărită cu multă persistenţă şi migală, de către ruşi în numele "Păcii !"

Sunt uitate cuvintele lui Lenin scrise în 1920 în "Liga Uniunii Tineretului", care proclamă: "Ca ultim obiectiv, pacea înseamnă controlul lumii de către Comunişti". Amintite astăzi, Germanii refuză să le ia în serios.

Petiţia KREFELD semnată la 16 Nov. 1980, de un mare număr de Vest Germani, scrisă şi trimisă Americii, arată convingerea lor că ameninţarea cu moartea, planează asupra Germaniei de Vest, dacă armele atomice rămân amplasate pe teritoriul Vest German.

Alternativa luptei pentru libertatea şi apărarea R.F.G.-ului nu este luată în consideraţie de către semnatari.

Ca şi semnătarile petiţiilor Americane, din timpul războiului din Vietnam, nimeni nu a cercetat să vadă dacă aceşti semnatari există cu adevărat şi care sunt adevăraţii manipulatori în spatele germancei Petra Kelly, coordonatoarea "apelului Krefeld", care aici s'a numit "The Krefelder Appel."

Această germană, Petra Kelly scrie, că: - "Rusia nu va invada Vestul niciodată, dar dacă o va face, face, toţi care o urmează pe ea îşi vor pune speranţa în "Social Defence" - apărarea socială-, o expresie abstractă care va trezi cel mult un zâmbet de mirare pe faţa sovieticilor.

Peste 60% din populaţia Vest Germană, este atinsă de această mişcare pacifistă, şi conform unui raport Francez de toată încrederea, succesul acestei mişcări se datorează, unui fost Consilier American, anume Daniel Ellsberg stabilit în Germania Federală.

Toţi acei care urmăresc neutralizarea Vest Germaniei, Olandei şi a ţărilor Scandinave, cunosc perfect declaraţia din Nov. 1975, a ministrului de externe Cehoslovac Bohuslav Chnoupek, care imediat după întoarcerea sa dintr'o vizită oficială la Bucureşti, unde a fost primit de Ceauşescu, a declarat: "Politica de coexistenţă paşnică pentru noi nu este un pacifism fals. Este o politică de ofensivă. Ea exclude cel mai mic compromis, cea mai mică conciliere cu teoriile burgheze".

La sfârşit, toate mişcările de pace dirijate de comunişti, au ceea ce Dl. Marshall Shulman, Consilierul Departamentului de Stat în problemele Sovietice, din timpul Administraţiei Carter, a descris ca scop al destinderii: "Un plan de lungă durată, care cheamă Statele Unite şi Uniunea Sovietică, să coopereze într'o nouă lume, în special în domeniul ştiinţei şi tehnologiei", de care ruşii au atât de mare nevoie !

Trebue să mulţumim lui Dumnezeu, că America nu mai are în conducerea sa oameni ca Dl. Marshal Shulman sau ca Dl. James Reston, care înaintea unui grup de Vietnamezi în "Lagărul din Thailanda", ţinând în mâinile sale capul de afiş publicat de el în "The New York Times" din 12 Iulie 1968 a spus: "Dacă noi putem înţelege gloria înfrângerii, atunci va fi mai puţină luptă şi deci mai puţină violenţă !" Desigur o metodă mult preferată de Rusia, prin predarea de bună voie a Vestului.

Ideea unei lumi condusă de o elită care, ea singură să se declare conducătoare a fost mult mai veche, cu mult înaintea încercării lui Adam Weishaupt din sec, al 18-lea. Pentru atingerea acestui scop, Rusia are un plan bine pus la punct, cu două puternice tăişuri:

Subversiunea organizată în interior şi acompaniată de ameninţarea unui atac din afară, pe care îl arată permanent. Combinându-le pe amândouă şi găsind un teren slab şi nepregătit, Rusia a luat ofensiva asupra visului utopic a lui Roosevelt şi a făcut din el, un instrument de cucerire, sprijinit în mod naiv de America, în speţă conducătorul ei din acea vreme.

La 10 Nov. 1943, Secretarul de Stat, Cordell Hull s'a întors la Washington entuziasmat, după întâlnirea sa la Moscova, cu Molotov şi Eden.

Timp de 5 zile, maşina de propagandă a lui Roosevelt a slăbit America, chiar înaintea anunţării lui Hull în faţa sesiunii comune a Congresului din Nov. 18, că Rusia, Marea Britanie şi Statele Unite, au recunoscut necesitatea de creare a unei Organizaţii Internaţionale, O.N.U.

Roosevelt nu şi-a ascuns visul său de făcător al Păcii, care va moşteni pământul, în faţa lui Stalin, într'o întâlnire dis-dedimineaţă, în Teheran, în Decembrie 1943.

Alger Hiss, care a fost de faţă, declară: "Stalin a zâmbit la început neîncrezător, după aceea a devenit serios, aşteptând condiţiile puse de americani. Le-ar fi acceptat în întregime, oricare ar fi fost ele . . .

Păstrând o expresie de mirare, faţa începu apoi să i se lumineze la binecuvântarea cerească oferită de Roosevelt "(acest preşedinte care pentru ruşi devenise înger păzitor al unui vis rusesc vechi de veacuri.)

I.I. Potekhin, în "Africa priveşte către viitor", a văzut această organizaţie ca "o evoluţie inevitabilă a societăţii, întâi către socialism şi apoi către comunism".

În 1945 din Aprilie 25 până în Iunie 25, delegaţiile a 50 de naţiuni, s'au întâlnit la San Francisco să creeze din Naţiunile Unite ale lui Roosevelt, o realitate; toată lumea a pierdut, cu excepţia Uniunii Sovietice, care a avut numai de câştigat, de atunci până în zilele istorice ale alegerii Preşedintelui Reagan.

Alger Hiss, care a fost negociatorul lui Roosevelt la Yalta, a fost condamnat mai târziu pentru spionaj în favoarea Sovieticilor; alături de el, Cord Mayer Jr., de asemenea admirator al Sovieticilor, s'a dovedit a fi neloial Statelor Unite, fiind şi el implicat mai târziu într'un alt proces de spionaj.

Deşi în 1948, a scris cartea "Pace ori Anarhie", care denunţa anarhia ce domina "stânga" ca o ameninţare de moarte la adresa lumii libere, acelaşi Cord Mayer, care între timp ajunsese deja la o înaltă funcţie de răspundere în guvernul U.S.A., era îngrijorat de "continua creştere a naţionalismului în lume" - care nu este altceva decât un jargon specific acelora care nu au ştiut niciodată ce este patriotismul.

Cord Mayer a avut şi norocul să aibă cumnat pe Benjamin Bradlee, editorul ziarului "The Washington Post", un om foarte rafinat şi capabil, dar care era sclavul narcoticelor-ca şi Janet Cooke - care împreună cu ajutorul presei, reuşise să impună S.U.A., cel mai nefericit Congres şi Preşedinte pe care America le-a avut vreodată.

Prima Sesiune a Adunării Generale a Naţiunilor Unite, unde Alger Hiss şi Cord Mayer au încercat să jertfească suveranitatea Statelor Unite, a avut loc la Londra la 10 Ianuarie 1946.

La această dată, Paul-Henri Spask, belgianul care niciodată n'a avut loialitate faţă de vreo ţară sau principiu-exceptând Internaţionala Socialistă-a devenit primul preşedinte al O.N.U.

EUROPA CARE NU VREA SĂ SE APERE

Marcel NICOLAU

De câte ori vine vorba de vulnerabilităţile Europei, mă gândesc la două, pe care le consider primordiale şi care situează bătrânul nostru continent într'o arie de incognite. Mă refer la faptul că Europa comunitară depinde, pentru apărarea sa, de protecţia Statelor Unite încă şi astăzi, la mai bine de 35 de ani dela terminarea celui de al doilea război mondial. Şi completând această dependinţă, alt fapt: robinetele petrolului care irigă viaţa economică europeană se află în Orientul mediu, în cea mai mare parte, astfel încât nu greşim dacă afirmăm că cheile apărării Europei sunt de cealaltă parte a Atlanticului, iar cheile energiei sale de cealaltă parte a Mediteranei.

În faţa acestor realităţi, este clar că suveranitatea Europei se exercită cu permisiunea Statelor Unite şi a ţărilor producătoare de petrol. Ne aflăm, deci, în faţa unei suveranităţi limitate. E drept că în ultimul timp s'a observat o înviorare a ideii privind o Europă unită, după o perioadă destul de lungă de letargie. Mă refer la "inventarea" unui sistem monetar european, la alegerea Parlamentului european-comunitar, pentru prima oară, prin intermediul sufragiului universal şi la politica de amplificare a Comunităţii europene.

Nu încape îndoială că prin aceste iniţiative ideea europeană a crescut, dar, ele trebuiesc completate cu o politică de apărare care, cel puţin, să reducă considerabil structura de dependenţă de Statele Unite. Autonomia energetică este, desigur, altă problemă.

Dependenţa europeană de Statele Unite s'a instaurat în momentul în care -când începuseră să se schiţeze ideile comunitare europene- a eşuat tentativa formării unei Comunităţi europene de apărare.

Mai recent, Comunitatea defensivă europeană a fost sacrificată din cauza resentimentelor existente între Franţa şi Germania. Francezii n'au fost în stare să accepte ceea ce le ceruse insistent Winston Churchill: să uite trecutul şi să acorde iertare Germaniei.

Odată cu eşuarea Comunităţii defensive europene a sucombat şi voinţa europeană de a se apăra prin ea însăşi. Europenii au preferat să-şi încredinţeze supravieţuirea unei mari puteri extraeuropene, Statele Unite, acestea asigurându-şi -aproape gratuit- garanţia menţinerii pe sol european a forţelor armate.

Ca o consecinţă a acestei dependenţe, Europa a rămas în afara tuturor negocierilor relative la dezarmare şi -natural deci- în afara faimoaselor conversaţii SALT, care în aparenţă le afectează numai pe cele două mari puteri, când în realitate protagonista ar trebui să fie Europa. Destinul Europei se joacă deci cu zaruri ruseşti şi americane.

În definitiv, mai devreme sau mai târziu, Europa va trebui să se hotărască dacă vrea sau nu să suporte cheltuielile pentru o defensivă proprie. Căci, dacă se vrea o Europă unită este pentru a juca un rol în lume. Şi acest rol nu se asigură decât cu musculatura proprie.

În Estul Europei se "normalizează"

Grigore DUMITRESCU

Iată, așadar, că America a ajuns acum să fie și un pericol pentru siguranța mondială. Este ceea ce pretinde o mișcare europeană pentru "pace". Și această acțiune "pacifistă" a început numai cu câteva luni înainte de a se declansa "criza poloneză", când Brejnev considera Solidaritatea ca "anti-socialistă" și "anti-sovietică". Voia să spună prin asta că dacă sindicatul liber polonez s'ar fi întărit și mai mult, întreaga Europă de Est ar fi fost supusă pericolului de a fi contagiată de dorința de a cere o viață mai demnă de demnitatea omului. Suspendarea Solidarității fusese deci dictată de logica totalitarismului, care nu poate niciodată tolera înfiriparea unei opoziții față de autoritatea existentă.

S'a întâmplat ca și în 1968 când "pacifiștii" făceau presiuni ca guvernele occidentale și în deosebi cel american, să fie "realiste" și să-și continue afacerile cu Rusia sovietică. Acum aceeași mișcare "pacifistă" tremură pentru gazul siberian, care însă ne mai ajungând în Europa de Vest n'ar pune deloc în pericol economia ei ci, din contră, pe a Uniunii Sovietice, lipsită astfel de zecile de miliarde ce nu i'ar mai fi pompate de băncile occidentale. Cerându-se revizuirea afacerii cu gazul siberian, "pacifiștii" pretind în continuare că America e mereu un pericol pentru pace, uitând că au trecut numai doi ani dela invazia Afganistanului, patru ani, de când 20.000 de cubani comandați de un general sovietic soseau în Etiopia, șase ani, de când alte trupe cubane apăreau în Angola. Și se trece cu vederea că zeci de divizii sovietice mențin "pacea" și "ordinea" în estul Europei dar nici pomeneală că ele ar încălca cumva principiul neintervenției. Si totuși mișcarea pacifistă încearcă să pună premizele, că America e un pericol pentru pace.

Dar, ce este și mai îngrijorător, e că acest pacifism s'a molipsit, odată cu criza poloneză, creată de Uniunea Sovietică, și în rândul guvernanților din Europa vestică, lăsându-i parcă indiferenți de ce se întâmplă vecinilor din Est. Și ca să nu apară indiferenți - aspectul moral trebue să existe totuși - vorbesc, vorbesc și iar vorbesc. În timp ce Solidaritatea e în agonie, în timp ce Brejnev și Jaruselski "normalizează", cei din lumea veche comentează evenimentul. Se dau noi explicații dela o zi la alta, de ce nu trebue făcut nimic, de ce trebue neapărat să se abțină, de ce și cum respectă ei principiul neamestecului în "treburile interne" ale altor state.

Ce e drept, între acești matadori ai abținerii și ai menținerii păcii, unii par a fi mai lucizi decât alții. Recordul "bunului simț al neintervenției" l-a atins Cancelarul vest-german, a cărui "înțelegere" pentru Jaruselski, ajunge prin a fi de-a dreptul indecentă. Cât pentru pretenția că Kremlinul n'ar fi fost instigatorul declarării stării de război în Polonia, te face să râzi și să plângi în acelaș timp. Cât îl privește pe Cancelarul austriac el s'a mulțumit să declare că trebue să fim satisfăcuți că "liniștea cimitirelor domnește peste Varșovia". Iar presa se complace să pună pe cântar, care prim-ministru a fost mai puțin riguros, care a fost mai puțin tăios, care retorică a fost mai sonoră, pentru a ajuta "normalizarea" în Est. Satisfacții pe toate meridianele: "Rușii nu vor invada Polonia"; lovitura de stat militară este o afacere "internă poloneză"; "să fie lăsați polonezii să-și rezolve ei singuri problemele". . . . .

Ei bine, nu este doloc așa domnilor ! Problema se pune cu totul altfel: fie că e vorba de Polonia, sau de oricare altă țară din Estul Europei, care este deosebirea între a fi invadate de trupele Sovietice sau a fi ocupate de propriile lor armate și trupe de securitate, sau dacă sunt "normalizate" de trupele țărilor "surori" sau de propriile lor trupe. Problema este că, cu sau fără invadare, popoarele acestor țări nu sunt libere. Această lipsă de libertate este de o certitudine absolută. Dictatura comunistă trebue menținută cu sau fără invazie. Care e deosibirea că ești azvârlit în închisoare de trupele de ocupație sau de forțele de opresiune ale propriei tale țări? Vă închipuiți adică, că silnicia e mai ușoară dacă ți-o impun forțele de "ordine" interne decât cele ale invadatorilor ?

Punând problema în felul acesta se încearcă să se falsifice istoria. Fiindcă aceste forțe interne de "siguranță", care "normalizează" au fost create odată cu instaurarea tiraniei sovietice peste Europa de Răsărit. Această tiranie a fost târguită la Yalta, iar, ca să poată dăinui își are forțele ei de siguranță: divizii conduse de generali și ofițeri făuriți la școala tiraniei târguite acum 37 de ani în Crimeea, batalioane de securitate înarmate până în dinți, cohorte de activiști ai partidelor comuniste, bine instruiți să tragă cu precizie, la ședintele "apărării patriotice". Popoarele târguite la Yalta, stau în fața lor, în fața trupelor care "normalizează", cu mâinile goale. Mai au încă puterea de a cere mereu libertate și mereu libertatea e înăbușită de aste forțe care "normalizează", aceste forțe care fac să sângereze Europa de Est.

N'a venit oare timpul să se treacă la acțiune și să se facă cunoscut Uniunii Sovietice și odată cu ea guvernelor marionete, că trupele aliate de acum 37 de ani, nu s'au întâlnit undeva pe Rin sau pe Sena, că sunt în sfârșit hotărîte să le vorbească singura limbă care sunt capabile să o înțeleagă: aceea a sancțiunilor reale și nu numai a amenințării cu sancțiunea.

Încetați odată, pentru numele lui Dumnezeu, să repetați aceași frazeologie stereotipă, că îndulcindu-vă atitudinea, îi obligați pe Ruși să și-o îndulcească și ei pe a lor. Încetați cu entuziasmarea față de declarațiile de dezarmare ale lui Brejnev, încetați să credeți că-și retrag trupele din Afganistan, numai așa de dragul păcii, încetați să vă frecați mâinile de satisfacție" că URSS a început să reflecteze", încetați să vă mai bateți capul cu o anumită propunere sovietică, care "necesită un studiu foarte atent". Încetați cu aceste abisuri de candoare.

Tot, ce s'a încercat să se schimbe în Estul Europei cu ce-o da "mila Domnului" sau cu noi formule pacifiste, au dat un singur rezultat: nimic. A sosit timpul -estul Europei nu mai are nici ce mânca, de-a nu mai răspunde armelor cu vorbe, invaziilor cu văicăreli, "normalizărilor" cu satisfactia că pacea a fost salvată, opresiunilor cu comunicate. Încetați odată cu toate naivitățile, încetați cu pomparea creditelor de miliarde, care servesc în realitate menținerii forțelor de opresiune a popoarelor estului european și subjugării altor popoare de pe glob.

Trei decenii de experiențe pacifiste, de încercări coexistențialiste, de aruncări de punți, de afaceri, care se soldează cu credite de zeci de miliarde de dolari date comunismului acaparator, nu sunt încă suficiente pentru a vă deschide ochii?

Încetați să mai acordați creditul celei mai fantastice escrocherii morale și politice, a tuturor timpurilor: comunismul . . . . .

ÎNTÂMPLAREA DIN TRAMVAI

În Timișoara pe linia tramvaiului 2 în zona spitalului epidemic, la o stație se urcă în vagon câțiva huligani înarmați cu cuțite, căci pistoale sunt greu de găsit. Dar cuțitul este la fel de bun.

Unul dintre huligani îl amenință pe vatman și îl obligă să meargă prin stații fără să oprească. În acest timp restul bandei jefuiesc pasagerii de bani și de bijuterii. Operația fiind terminată, huliganul dela vatman oprește tramvaiul la un anumit punct. Toată banda coboară repede, se urcă într'un autovehicol care îi aștepta, și dispar.

Ciudat este faptul că printre pasagerii jefuiți se găsea și un viteaz ofițer de securitate, care n'a făcut nimic. Nini măcar nu a raportat cazul superiorilor lui.

Întrebarea legitimă a oricui este: ce a făcut miliția ? I-a prins ? Da de unde !

După câteva zile generalul de miliție Taurăscu a dat o dezmințire în ziarul local "Drapelul Roșu", cum că zvonurile care circulă nu sunt adevărate, pentrucă afirmă el, la sediul miliției nu s'a primit nicio plângere scrisă... Cetățenii cunosc însă eficacitatea miliției în problema prinderii de infractori, și au considerat că e mai bine să se lase păgubași.

ȘTIRI DE ULTIMĂ ORĂ

Președintele Reagan a refuzat României un împrumut de circa 65 milioane de dolari. Așa încep lucrurile rele pentru conducătorii comuniști nelegiuiți din România. Asupra acestei noutăți vom reveni în numărul viitor.

Actualitatea internațională

PROBLEMELE MOSCOVEI

Gheorghe BĂLTEANU

Al doilea război mondial a adus Rusiei posibilitatea expansiunii. După o perioadă de refacere economică, prin jefuirea țărilor cotropite, a trecut la ofensiva contra întregii lumi. Mai întâi propagandistic, apoi la susținerea deschisă a "războaielor de eliberare" din sistemul colonial și, în sfârșit, contra tuturor, folosind o nouă strategie, strategia globală, pe care Vestul nu o avea încă clară. Venirea lui Ronald Reagan la putere și criza economică din însuși imperiul rusesc au dejucat concepția inițială a strategiei globale sovietice și lasă a se vedea ce a mai rămas din ea: folosirea forței militare pe tot globul pentru atingerea scopurilor politice. Iar scopurile politice se reduc, în final, la unul singur care formează ținta supremă: subordonarea întregii lumi prin comunism. Succesele internaționale au creat o miopie puternică conducerii sovietice. Este aceeași miopie ce se găsește la toți tiranii, mai ales în culmea puterii și gloriei. URSS nu au o bază solidă economică, tehnică și umană care să permită continuarea expansiunii de până acum. Miopia, refuzul acceptării realității constituie începutul căderii imperiului rusesc.

Sistemul comunist conține prin natura sa o permanentă criză economică. Această criză se adâncește pe măsura îmbătrânirii sistemului comunist, prin creșterea exagerată, peste puteri, a cheltuielilor militare, prin loviturile date de criza de energie, prin loviturile date de mișcarea pentru drepturile omului, mișcările naționale și religioase, ca și sub loviturile din exterior, ca urmare a reacției automate de apărare. Enrico Berlinguer, conducătorul partidului comunist italian, declara recent cu voce tare: "energia revoluției din Octombrie s'a epuizat". Tot mai mulți conducători comuniști încep să se îndoiască de eficiența politicii conservative a Moscovei și de sistemul sovietic. Acum se caută o altă cale de socialism care să fie adecvat Europei.

În sistemul sovietic producția industrială nu mai progresează (excepție face industria armamentului), calitatea produselor este sub nivelul mediu internațional, investițiile devin tot mai neeconomicoase, vânzările pe plan extern se reduc. Agricultura este o ramură înapoiată, iar producția de cereale nu satisface necesarul minim de consum al populației. Pentru 1981 guvernul sovietic nu a publicat "indicatorul obligatoriu" în statistica "producția de cereale", ceea ce vorbește dela sine despre catastrofala realitate. Trei ani consecutivi, 1979, 1980 și 1981 au avut recolte din ce în ce mai reduse. Pentru supraviețuirea URSS se recurge la import masiv, mai ales din USA. Datoriile Rusiei cresc, rezervele de devize au scăzut, se cer amânări de plăți, în condițiile în care tot blocul comunisto-sovietic recurge la Moscova cerând ajutoare. Cele circa 80 miliarde dolari datorie a acestui bloc se vor ridica la circa 100 miliarde în 1982. Rusia vinde cantități mari de aur în Occident, deși prețul aurului este scăzut, 400 dolari uncia în comparație cu 800 dolari în Ianuarie 1980. Astfel a vândut în 1981, 200 tone aur în comparație cu 90 tone în 1980. Rusia a fost forțată la o asemenea "afacere" nerentabilă pentrucă nu a avut bani să plătească strictul necesar în cumpărările de grâu. În afara cumpărării de cereale Rusia are de plătit foarte scump pentru tehnologia occidentală, uneori la prețuri, de bursă "neagră", mai ales în condițiile tehnologiei cu restricții și a produselor de pe listă Cocom, interzise a fi exportate de USA în URSS, listă la care au aderat și aliații din NATO.

Cheltuielile militare cresc continuu. Anual URSS produce în cele 135 de uzine de armament, 3000 tancuri, 5500 vehicule blindate, 1300 avioane de luptă, 200 rachete intercontinentale, 100 rachete SS-20, submarine și multe altele încă, plus, că trebue întreținută o armată de 4,8 milioane de oameni. La aceste cheltuieli nerentabile, se adaugă cele determinate de întreținerea partidelor comuniste în întreaga lume, subversiuni, spionaj, terorism, Vietnamul, Cuba, Angola, Etiopia, Yemenul de Sud, etc. Armata și operațiunile militare din Afganistan costă circa 8 milioane dolari zilnic.

Un loc deosebit în problemele Moscovei îl ocupă statele satelite din Estul Europei pe care timp de 20 de ani Moscova le-a jefuit în mod barbar. Acum Moscova trebue să le ajute a supraviețui. Comunismul a distrus economia acestor țări. Poloniei, în perioada dela izbucnirea grevei muncitorilor din vara anului 1980 până la sfârșitul anului 1981, Moscova i-a plătit 4 miliarde de dolari, iar recent a suplimentat ajutorul cu încă 3,8 miliarde. Rusia trebue să livreze sateliților petrol, gaz natural, minereu de fier, bumbac, cherestea și alte bunuri la prețuri care se găsesc sub nivelul prețurilor de pe piața mondială, doar pentru a face ca regimul comunist din statele satelite să reziste. Cetățenii sovietici murmură tot mai tare contra ajutoarelor date acestor țări satelite, în condițiile în care criza economică bântuie în URSS, iar nivelul de trai este mai redus decât în unele din aceste țări. Ajutorul sovietic nu face decât să amâne dezastrul acestor state, care merg cu pași repezi în prăpastie. Acestea aveau în 1975 o datorie doar de 19 miliarde de dolari în Vest, față de enorma sumă de astăzi.

În blocul sovietic crește continuu inflația, bunurile de consum sunt tot mai greu de găsit, discilpina muncii a ajuns la limita minimă, forța de muncă calificată este tot mai puțină, în vreme ce somajul sporește. Loialitatea față de conducerea comunistă este pe cale de dispariție. Până și membrii partidului comunist nu se mai subordonează dispozițiilor superioare. Fiecare om se zbate cum poate pentru asigurarea existenței, care devine posibilă folosind tot mai mult mijloace ilicite.

În aceste condiții starea maselor de 260 milioane din URSS a ajuns la o situație-limită care îngrijorează Kremlinul. În Țările Baltice (Estonia, Letonia și Lituania) au loc mișcări antisovietice începute cu mult înaintea Poloniei, rezistența la deznaționalizare și rusificare crește în întreaga URSS, nationalismul și religia, în special, la popoarele islamice de 60 de milioane, mult mai prolifice decât Rușii, a devenit o problemă amenințătoare, noile generații sunt contra vechii conduceri, mișcarea pentru drepturile omului, mișcarea sindicală, disidenții, toate acestea formează un complex căruia nu i s'a găsit până în prezent și nici nu se va găsi o soluție eficientă. Pentru a menține o stare de mocneală, de jăratec fără flacără, Moscova întreține o armată de polițiști și activiști care nu produc nimic, ci, doar consumă. În fruntea acestei armate parazite se găsește "Nomenclatura" de circa 100.000 membrii care trăiesc în huzur și lux.

Rusia a pierdut de mult întrecerea economică cu USA. Acum este pe cale să piardă și întrecerea militară. Măsurile de înarmare luate de Președintele USA, Ronald Reagan, au dovedit aceasta imediat. Aceasta ca și adâncirea crizei economice a URSS, a impus acceptarea de către Moscova de negocieri reale de dezarmare, și nu numai cu scop propagandistic. Rusia nu mai vrea întrecere în înarmare. Nu mai poate. Acum însă Washingtonul pune pe primul plan în negocieri situația din Polonia. Si bine ar fi dacă înarmarea și unitatea NATO ar continua dinamic și dacă presiunea globală contra Rusiei ar crește. Acum este momentul oportun.

CARTEA NEJUCATĂ ÎNCĂ

Nicolae STOIA

În pofida oricăror acorduri de coexistență pașnică și de colaborare, dezarmare, etc., etc., Sovieticii servesc nestingheriți înainte cărțile jocului ce-l numesc "lupta de eliberare a popoarelor". Ba, par surprinși când partenerii de la masa tratativelor îi demască drept trișori. Așa fiind, reacția de bun simț ar fi punerea în joc a atu-ului lumei libere: organizarea unităților naționale de voluntari. Mici unități militare, special și sofisticat dodate și antrenate pentru acțiuni de comando în țara de origine. Ele ar putea da replică promptă și prin totală surpriză oriunde pe întinsul Imperiului Sovietic.

Imaginați-vă un colorat mozaic de legiuni: afgani, armeni, cazaci, ucrainieni, din țările baltice, polonezi, români, cehi, maghiari și de care ar mai fi având răfuială cu cei de după zidul Kremlinului. Cu excepția Afganistanului, perspectiva unor acțiuni concrete pare azi îndepărtată. Că nevoie ar fi în fiecare din țările indicate, cine poate nega? Că însăși ființarea și funcționarea unor asemenea unități de elită, cuplate cu rețele proprii de informație, ar fi o intolerabilă migrenă și insomnie pentru nacialnicii mici, mari și supremi, știm cu toții. Popoarele subjugate nu s'ar mai simți părăsite, de asemenea o știm.

Bunăoară, imaginați-vă o criză poloneză cu acest element în plus. Junta militară ar fi lăsat-o mai moale și măcar Lech Walesa le-ar fi fost scos din ghiare.

Iar la o adică, de ce n'am contempla o vreme când o mână de bravi români, adunați ca zmântâna de pe fața încă luminată a Terrei, vor bate la poarta ferecată a închisorii RSR cu treabă de socoteală.

La asta are ceva de adăugat și Nea Ion din Oltenia ori din Bucovina, punând mâna pe ce are după ușă pentru a vedea de impilatri. Si așa, picătură cu picătură, micile, ocazionalele răfuieli se vor aduna în apa mare ce va spăla murdăriile și umilințele zecilor de ani.

Efemeride

Urmărind strategia politică pe care a anunțat-o în perioada alegerilor, Președintele Reagan își consolidează punctele-cheie de pe glob, unde adversarul cucerise deja câteva obiective.

Spre deosebire de acum 10 ani, focarele de tensiune și confruntare s'au deplasat din Asia de Sud-Est, în Orientul Mijlociu și Europa, iar încercarea sovieticilor de a crea un nou Vietnam în America Centrală, a întâlnit riposta precisă a unei politici externe americane clară și activă, dusă de un general iscusit.

Președintele Reaga a moștenit o situație dezastruoasă în Orientul Mijlociu, dusă orbește de predecesori, unde Kissinger și în continuare Vance -care l-a paralizat pe nevinovatul Carter- au făcut tot ce le-a stat în putință să slăbească puterea Statelor Unite și să ducă la o totală discreditare a americanilor în vasta, bogata și islamica lume arabă. Pe de altă parte un minuscul stat mânat de un fanatism pueril, alimentat de un rasism milenar, manevrând în Statele Unite influențe politice și economice, a făcut ca America să piardă rând pe rând prietenia statelor arabe, dezamăgite de nedreapta politică dusă de câțiva corifei care conduceau politica americană. La acestea a mai contribuit și faptul că aliați fideli, încercați la marile momente de răscruce ale perioadei de după cel de-al doilea război mondial ca Turcia, Pakistanul și Argentina, au fost rușinos sancționați de o politică ce nu numai că nu urmărea interesele americane, dar era intens și coroziv anti-americană. Se prăbușeau pilonii unei așezări durabile și intrușii conduși din umbră, săpau la temeliile lumii, pentru victoria sovietelor.

Lumea liberă a pierdut fără nici un foc de armă: Angola, Etiopia, Iranul, Afganistanul și alte regiuni ale lumii, mulțumindu-se cu niște romantice proteste diplomatice.

În această stare de letargie, Vestului nu-i rămânea de ales decât sclavia sub deviza: "Mai bine roșu decât mort", sau trezirea la viață. Procesul nu este încă terminat, dar Statele Unite au ales Viața. În acest sens o febrilă activitate politică și diplomatică este în curs și rezultatele au început să apară.

Statele Unite n'au mai acceptat să fie angajații lui Begin -care pe vremea lui Carter, schimba miniștrii care nu-i erau pe plac (cazul Lance, Young, etc)- și au condamnat aventurile guvernului din Izrael. Constatând că geografic Izraelul nu prezintă nici o importanță într'o viitoare confrunate cu sovieticii, au căutat noi baze în Orientul Mijlociu, care să le asigure controlul Africii de Nord și Mediteranei și să împiedice pătrunderea sovieticilor în Golful Persic. În acest sens întărirea relațiilor cu Egiptul prin amplasarea unor baze militare și o nouă viziune asupra relațiilor din regiune, au făcut ca Arabia Saudită să poată obține armament ultra modern de care avea nevoie, iar statele arabe moderate să fie chemate la o acțiune comună.

Ministrul Apărării al S.U. Weinberger și Secretarul Departamentului de Stat Haig, colaboratori apropiați ai Președintelui Reagan, au fost trimiși pe teren să stabilească acorduri, care deschid o nouă eră în relațiile lumii arabe cu America. Primirile de care s'au bucurat în Iordania și Maroc, au fost peste asteptări. Regii arabi, i-au primit personal și i-au cinstit cu tradiționala ospeție orientală ca pe niște prieteni așteptați de mult...

Americanii sunt însă oameni activi ! Din mirajul oriental, Haig s'a dus la Lisabona, iar la conferința dela Madrid, aliații din Pactul Atlanticului, au spulberat nădejdile rușilor de a nu include pe agendă problema Poloniei. Legea marțială din Polonia a fost condamnată laolaltă cu Uniunea Sovietică, principala vinovată de agresiunea împotriva poporului polonez.

În vârtejul atâtor evenimente, a apărut ca din senin, invitația regimului dela București, făcută Secretarului de Stat Haig. La simpla vedere, această invitație și duce cu gândul la proverbul românesc: "Țara arde și baba se piaptănă". Ținând seama însă de rolul din trecut al lui Ceaușescu, explicația nu este greu de găsit. Reacția neasteptată a Statelor Unite față de evenimentele din Polonia, a fost neprevăzută de Brejnev. Șantajul pe care sconta cu țările din Vestul Europei nu s'a întâmplat iar moartea lui Suslov, arhitectul planului legii marțiale din Polonia, l-a derutat și mai mult pe Brejnev, rămas alături de mosnegii din Biroul Politic, toți gata să-și lase mădularele lângă Lenin și tătucu.

În această situație a apelat la rezerva strategică a "brigăzii de șoc" reprezentată de Ceaușescu.

Haig a fost invitat la București pentru a discuta problema Poloneză. Discuțiile au durat 4 ore și jumătate, iar la terminarea lor Secretarul de Stat american a declarat "sunt destule deosebiri de vedere în ceea ce privește sancțiunile împotriva Poloniei". Comunicatul final a scos în evidență destul de clar că Ceaușescu n'a putut obține nimic în toată poza lui de "independent".

În comunicat se spune că cele două părți au căzut de acord "de necesitatea ridicării legii marțiale și de normalizarea situației din Polonia". Dar cum ? Fiecare în înțelesul lui. Este ceea ce nu neagă nici Jaruzelski !

CRONICA VREMII

O PRECIZARE NECESARĂ

Ion BOIERU

Ziarul nostru a fost de-a rândul anilor întâmpinat și cu observații critice legitime, pe lângă atacurile pasionate ale altora. Redacția noastră s'a străduit în diferite împrejurări, să răspundă cu clarificări necesare.

Unul din punctele majore ale criticilor aduse a fost și faptul că nu există o linie unitară, de vederi și de atitudini, în conținutul articolelor publicate. Nu ne este greu să recunoaștem că, în bună parte, aparențele exterioare au lăsat impresia că ziarul nu are o linie unitară. Din interior, însă, redacția a asigurat poziția ziarului, printr'o structură ideologică națională, coerență, unitară și nesovăielnică. În cadrul orientărilor noastre naționale, am îngăduit tuturor celor ce și-au mărturisit un crez românesc, să-și exprime ideile, opiniile și principiile lor. Dar, numai în măsura în care se încadrau unei perspective naționale. Nu i-a fost impusă nimănui o linie uniformă de gândire, interpretare sau comentarii. De aceea, au fost acceptate articole care nu corespundeau cu vederile noastre, căci nu am impus cenzură, ci am lăsat loc pentru felul de a gândi al altora, atâta timp cât aceștia se găseau pe o platformă națională.

Paralel cu astfel de articole, care veneau din lumea largă a exilului românesc, ca o mărturisire a participării la obiectivele principale ale ziarului, a existat o linie clară, românească și naționalistă în cuprinsul gazetei. Linie care a promovat obiectivitatea, cavalerismul, eleganța sufletească și respectul tuturor ce luptă pentru neamul românesc. N'am angajat polemici cu nici o fracțiune românească și nici nu permitem manifestări care duc la adversități și rupturi, la destrămări și crize de identitate.

Noi credem nemăsurat și permanent, într'o comunitate spirituală a românilor, într'o comunitate morală românească, care există și se va consolida dincolo de crize temporale și conflicte formale, nu de fond și substanță. Aici, în redacția noastră, suntem o mână de oameni care promovăm binele, fapta bună, înțelegerea și dragostea noastră pentru neamul românesc.

De pe această poziție naționalistă, nu ne-am permis însă să facem nici un fel de compromis cu adversarii de moarte ai acestui neam românesc, din care descindem, din tradițiile spirituale ale căruia ne revendicăm pozițiile noastre, și ale cărui valori spirituale și morale le apărăm.

Adică, în fața inamicilor -de ieri, de azi și de mâine- poziția ziarului nostru este ireductibilă. Si, nu putem lăsa să treacă neobservată o manifestare, care ar putea vicia această ireductabilitate a naționalismului nostru. Este deci imperativă intervenția unei precizări.

În numărul trecut, s'a tipărit în acest ziar un articol care discută activitățile propagandei maghiare în legătură cu Transilvania. Nu ne interesează meritele în sine ale articolului privind această problemă, dar suntem obligați să subliniem că ziarul nostru nu-și însușește vederile autorului în legătură cu metodele ce ar putea "contrabalansa propaganda maghiară". Autorul cere ziarului "Tribuna României" să trimită exilului românesc "documente cu privire la persecuțiile și crimele comise de maghiari" în Transilvania. Si, mai mult, dânsul crede că Asociația "România", dela București, a fost înființată "pentru a ține o legătură națională cu Românii răspândiți pe întreg globul pământului".

Este absolut regretabil că acest articol a fost publicat în acest ziar, pentrucă produce o confuzie gravă în rândurile cititorilor și va ridica săbiile criticilor.

"Cuvântul Românesc" nu dialoghează cu "Tribuna României", cu nici un preț. "Cuvântul Românesc" nu are nevoie de documentele, oricare ar fi ele, pe care le-ar putea oferi "Tribuna României", și nici nu crede în vreun fel de "legături naționale" cu Asociația "România". Redacția noastră are acces la ziarele timpului: Universul, Curentul și Buna Vestire, și poate utiliza materialul respectiv în cazul unei necesități. În fond, toate planurile ziarului "Tribuna României" au fost întocmite pentru a deschide drumul către o colaborare cu românii din lumea liberă, pentru a extinde, consolida și definitiva coexistențialismul, ca principiu de orientare politică a acestui exil.

Noi, cei dela redacția ziarului, respingem, condamnăm și luptăm împotriva oricărei forme de activități co-existenționaliste. Vom lua atitudinile necesare și corespunzătoare față de propaganda maghiară, dar prin propriile noastre mijloace, fără nici un fel de colaborare cu comuniștii din România. Orice colaborare cu guvernul dela București, ar diminua capacitatea noastră de luptă, ar stârni reacțiuni strașnice din partea cititorilor, și ar anula însăși rațiunile de a fi ale ziarului nostru.

Am face, astfel, o trădare gravă a cauzei românești. Noi, am pornit la luptă, cu gândul de a păstra curate pozițiile românești din exil și de a apăra valorile spiritualității românești, împotriva celor ce amenință existența istorică și identitatea spirituală a neamului românesc. " Tribuna României" este organul oficial al Partidului Comunist Român, întemeiat pentru a face brese adânci, ca să pătrundă în structura intimă a grupurilor românești libere, să le reducă combativitatea, și apoi, să le ofere certificate de deces, în numele marxismului biruitor.

Sperăm că autorul la care ne referim a avut o scăpare din vedere, în felul de a prezenta problemele maghiarilor și că secretarul redacție a fost prea îngăduitor, dar astfel de situații nu sunt permise în ziarul nostru, și deci facem precizările respective.

Autorul în cauză este un colaborator al nostru, își are pozițiile bine stabilite în lumea românească, cu atitudini ireproșabile, dar punctul său de vedere, pe care l-am indicat mai sus, nu reprezintă poziția "Cuvântului Românesc".

Nu vrem să devenim vulnerabili, prin astfel de intervenții, deci trebue să precizăm lucrurile, pentrucă nu acceptăm ca linia noastră de unitate, pe plan național să fie fisurată. Noi avem o linie unitară de vederi, în problemele naționale, în pozițiile și orientările noastre fundamentale, și de aceea am scris aceste rânduri, ca să-i apărăm coerența, integritatea, ireductibilitatea și caracterul nesovăielnic. Si, vom face acest lucru, și în viitor, ori de câte ori va fi nevoie, fără nici un fel de menajare. Dar, sperăm că acest fel de intervenții, nu vor fi necesare, și colaboratorii și secretarul de redacție, vor fi mai atenți și mai grijulii.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:
P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLECTAȚI CU LITERE DE TIPAR)

 NOU REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE ....

PRENUMELE ....

STRADA/Nr ....

ORAȘUL .... STATUL/PROVINCIA ....

COD POȘTAL .... ȚARA ....

PREȚUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE:
$25.00 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRIJIN -
$20.00 PENTRU INSTITUȚII
$15.00 PENTRU PARTICULARI

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.

NOTE ȘI COMENTARII

SUNTEM ÎN DIALOG CU ȚARA ȘI NEAMUL ?

Dat fiind faptul că, problema raporturilor dintre EXIL și ȚARĂ, sau, dintre noi, cei de peste hotare și frații noștri de-acasă, se pune din ce în ce mai mult în circulație în presa diasporei, în corespondențe particulare și în convorbirile directe dintre noi cei ce ne-am găsit sălaș în țările din lumea liberă, fie după cel de al doilea Război Mondial, fie mai recent, de către cei ce, sătui de permanentele promisiuni ale guvernului comunist al României de a asigura Poporului Român, o viață mai bună și mai îmbelșugată, promisiuni deșarte, pe care n'a reușit să le realizeze; unii, cu riscul vieții, au trecut frontiera, iar alții și-au pus destinul în cumpăna vieții, în cadrul realizării unificării familiilor, pe baza actului semnat la conferința din Helsinki, de chiar actualul Președinte al Republicii Socialiste România, recte, Nicolae Ceaușescu, ne vedem obligați a ne lămuri poziția. Și anume, că noi, cei de peste hotarele țării, n'am fost, nu suntem și nu vom fi niciodată dușmani ai țării și neamului din care ne tragem. Faptul că, în paginile ziarului nostru, luăm o poziție împotriva actualului guvern din România, o facem, nu din ură, ci din dragostea ce-o purtăm în inimi, țării noastre de baștină ajunsă, la ora actuală, la cheremul unor neisprăviți, aduși la putere de muscali, fără de sprijinul cărora, actualul guvern al României, și-ar da obștescul sfârșit în nu mai mult de 24 de ore.

Că-i falsă, că-i absolut falsă, poziția așa zisă "naționalistă" a d-lui Ceaușescu, noi cei de peste hotare. o afirmăm cu toată tăria. Nicolae Ceaușescu este pentru: Nicolae Ceaușescu; și nu-l doare nici măcar degetul mic dela piciorul stâng de suferințele poporului, nu vede, sau nu vrea să vadă, cozile din fața prăvăliilor alimentare, ce se aliniază din zorii zilei, pentru o ciosvârtă de carne, câteva grame de unt, o pâine, o bucată de brânză, slănină, șuncă sau salam. Si asta, în timp ce noi cei de peste hotare, găsim din abundență aceste produse românești în mai toate prăvăliile din țările în care trăim, fără a face . . . "coadă" ! . . .

Ce tristă, ce nespus de tristă realitate.

Unde însă, d-l Ceaușescu își fură singur pălăria, este atunci când uită că, peste hotarele României, se găsesc încă Români, dedicați cu trup și suflet țării lor de baștină, de partea cărora este întreaga Tară și întreg Neamul . . . Si acești Români, mulți-puțini câți sunt, sunt și rămân acea "buturugă mică" ce poate răsturna într'o bună zi "carul mare" . . .

Asemenea "minuni", s'au mai întâmplat în trecutul istoric al omenirii, și nu-i exclus a avea loc în prezent sau într'un viitor apropiat.

Cred unii că lupta noastră împotriva comunismului este inutilă și că "priedicile" noastre din coloanele acestui ziar sunt: PRIEDICI IN PUSTIU. Convingerea noastră sinceră este că, acești pesimiști, se înșeală amarnic. Românii de peste hotare, sunt și rămân o forță ce nu poate fi negată și lupta lor împotriva destrăbălării guvernului comunist dela București, care a dus România, cu coholznicia și industrualizarea, pe marginea prăpastiei economice de astăzi, este și rămâne, nu numai dreaptă, ci, o condiție ce trebue împlinită.

În trecutul ei, România a trecut de multe ori prin crize de ordin economic. Dar niciodată, absolut niciodată, guvernele dela conducerea țării n'au decretat legi pentru a specifica kilogramele de mălai, făină, unt, zahăr și atâtea alte necesități casnice, pe care le pot avea în depozit, în casă, cetățenii României. Guvernul "prea iubitului fiu al țării", precum îl califică presa guvernamentală dela București pe impotentul mintal, Nicolae Ceaușescu, a ținut să legifereze, anul trecut, asemenea abominabile restricții amenințând cu închisoarea pe cei ce nu se vor conforma și vor fi găsiți că posedă surplusuri în cămări sau pivniță.

Și asta, este și rămâne, pentru noi, cei de peste hotare, dovada că, actualul guvern al României, și la fel, conducătorii actuali ai țării noastre de baștină, au trădat, în mod ordinar, interesele poporului român, pentru a se pune pe linia de comunicație cu Moscova, fără de sprijinul căreia ar fi aruncați la coșul cu gunoi, punându-li-se un glonț în ceafă, precum i-a fost pus și lui Beria, după moartea lui Stalin.

Tiranul României de astăzi, Nicolae Ceaușescu, nu merită însă o asemenea ușoară moarte. Pentru el: "Românii pregătesc deja faimoasa țeapă a lui Vlad Tepeș, dat fiind faptul că un glonte, ar costa mult prea mult; pe când țeapa se poate face pe degeaba dintr'o creangă de copac din pădurile României, pe care a vândut-o muscalilor", după cum ne scrie un Român sosit de numai șase luni în Statele Unite.

Suntem în "DIALOG" cu Țara și Neamul? . . .

Iată că SUNTEM ! . . .

Nicolae NOVAC